דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
כאמור לעיל לפרוח

יום שני, י"ב בכסלו תשמ"ט, 21 בנובמבר 1988 • גליון 19575

היום 12 עמודים • המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

• הפעם – מיהו יהודי שונה / יקיר צור
• אל תרחמו על העניים / יובל אלעזר
• אינטגרציה בחינוך – היום / יעל פישביין
• מובטלים בקריית־שמונה / שמעון וייס
• מבחני חוץ ופנים לגורבצ'וב / שלמה שפיר
• בורסה וכלכלה (עמ' 4־5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע). – בהיר וקר בלילה. תשקיף למחר: עליה קלה בטמפרטורות.

טמפרטורות המינימום והמקסימום הצפויות ליום ב': צפת 5 עד 13, חיפה 10 עד 21, טבריה 8 עד 22, עפולה 5 עד 21, שומרון 7 עד 17, תל אביב 12 עד 21, גמל תעופה בן גוריון 10 עד 21, ירחו 9 עד 24, עזה 11 עד 21, באר שבע 5 עד 21.

פרס ל"דבר": להערכתי, הולכים לאופוזיציה

שמיר: הסיכויים להקמת ממשלה רחבה קלושים, שואפים לאפס • אגו"י תובעת מהליכוד תיק השיכון או הפנים שכבר הובטחו לש"ס • במגעי צוות הבירור לאחדות: התקדמות בנושאי מהות – אך לא בתיקים

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

"ניתן לליכוד עוד יום ומחר נדע", אמר אתמול שמעון פרס ל"דבר", כשנשאל מה הסיכויים, לדעתו, להצטרפות המערך לממשלת שמיר. "אני חושב שאנחנו הולכים לאופוזיציה", ציין פרס ללא הבעת צער.

השיחה עם פרס התקיימה לפני שקיבל דיווח על מהלך שיחת "צוות ההבהרות" אתמול. היא נשענה, כנראה, על התרשמותו מהשיחה הראשונה שקיימו נציגי המערך, בר־לב ושחל, עם נציגי הליכוד, ארנס ומרידור, ביום ו'.

ל"דבר" נודע, כי בפגישת "צוות ההבהרות" אתמול, שנמשכה פחות משעתיים, חלה תזוזה משמעותית לעבר התקרבות העמדות בין הליכוד למערך במה שנוגע לקווי היסוד, לבסיס השוויון בין שתי המפלגות ולמיכביום המאזן, דמוי הקבינט. הסוגיה הבעייתית ביותר היא חלוקת התיקים, בראש וראשונה ההיענות לתביעת המערך לשניים מבין שלושת התיקים הבכירים. יצויין, כי לא הובעה בפגישת "צוות ההבהרות" פסילה אישית של פרס, והעניין הוא עקרוני: האם יכול הליכוד, המרכיב את הממשלה לוותר על תיקי הביטחון והאוצר למפלגה השניה

(המשך בעמוד 2)

המפד"ל: רוצים ממשלה רחבה

פגישות קואליציה: פרס עם נציגי המפד"ל, אתמול (צילום: יצחק הררי)

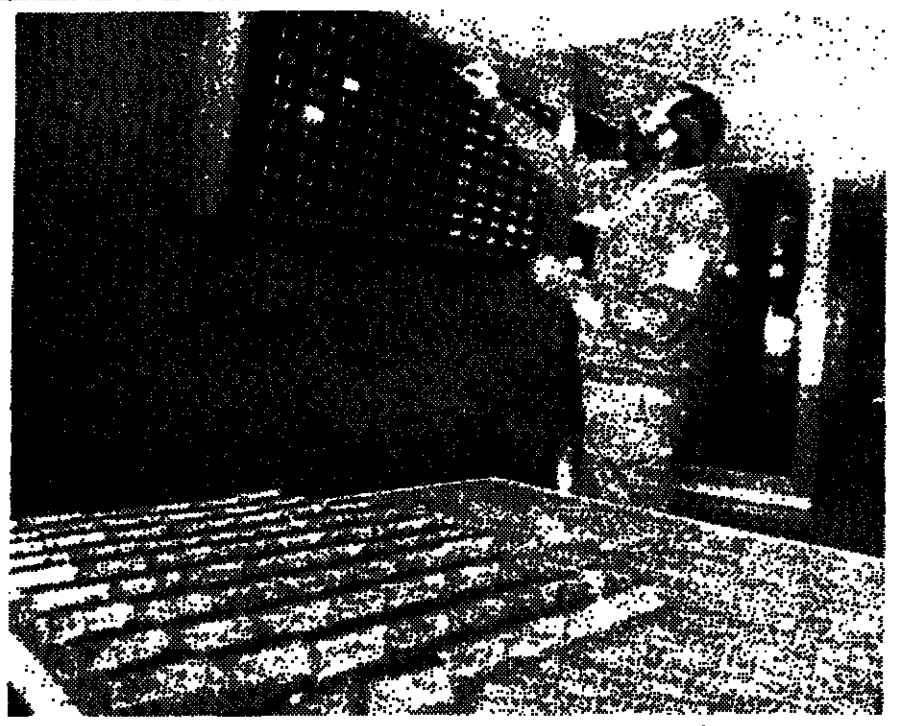
סדרן הכנסת מתליך את שמות חברי הכנסת לקראת פתיחת המושב (צילום: רחמים ישראלי)

רוב לשילנסקי כיו"ר – מסתמן עם פתיחת מושב הכנסת ה־12 היום

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

ערב כינוסה של הכנסת ה־12 היום, נראו אמש סיכוייו של מועמד הליכוד דב שילנסקי להיבחר ליו"ר הכנסת בטוחים כמעט.

אמש נפוצו שמועות, שהמערך עשוי להציג מועמדותו של ח"כ אחר מסיעתו, שיש לו סיכויים לקבל קולות של ח"כים־דתיים, והועלה שמו של ח"כ רפי אדרי כמועמד האפשרי. אדרי אמר לסופר "דבר" אמש כי "כיו"ר סיעת המערך בכנסת אני יודע שמועמד סיעתנו לתפקיד היו"ר הוא ח"כ שלמה הלל".

בעקבות טענותיהם של כמה ח"כים דתיים כי רעותיו של הלל בענייני דת אינן מאפשרות להם להצביע בעדו, הריץ אתמול הלל מברק ליו"ר המפלגה שמעון פרס, למזכ"ל עוזי ברעם וליו"ר אדרי ובו הביע את הסכמתו להצגתו של מועמד אחר. הוא אמר לסופר "דבר" שאם אמנם סברה הסיעה כי למועמד אחר יש סיכוי להיבחר, או אז הוכנה להציגו.

במברק של הלל נאמר: "ברצוני להודיע חד־משמעית שאין לי כל התנגדות כי יוצג מטעמנו מועמד אחר לתפקיד יו"ר הכנסת. הובתנו לעשות כל מאמץ להבטיח הנהגה נאותה לכנסת ישראל, ולהעמיד במבחן ציבורי את טענתם של אלה האומרים כי התנגדותם למועמד שלנו נובעת, כביכול, מעמדותיו האישיות בענייני דת ולא משיקולים של מקח וממכר קואליציוני".

חוגים פרלמנטאריים אמרו לסופר "דבר" שאין זה סביר כי המערך יעלה מועמד אחר לתפקיד היו"ר במקום הלל, אלא אם כן יושג לו רוב ודאי.

הנשיא יפתח המושב

תרועת חצוצרות של חוליית תזמורת צה"ל תבשר היום סמוך לשעה ארבע אחר הצהריים את בואו של נשיא המדינה למשכן הכנסת לפתיחת הישיבה הראשונה של הכנסת ה־12 שנבחרה לפני שלושה

(המשך בעמוד 2)

משרד החוץ מביע צער על הודעת מצרים המכירה במדינה פלשתינית

משקיפים: מובארק נאלץ להכיר – כדי לא להראות כניעה ל"אוהדה הישראלית"

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים ומרים סוקס סופרת "דבר" בניו־יורק

מצרים הכירה אתמול באופן רשמי במדינה הפלשתינית, בהקדעת דובר מצרי במסמך.

"בהודעה נאמר שמצרים מקווה שהכרזתה במדינה הפלשתינית, "על פי הנקודות שהופיעו בהודעה המדינית של המועצה הפלשתינית", תתרום לקידום השלום במזרח התיכון וליציבות האיזור. זמן קצר לפני פרסום ההודעה נועד שגריר ישראל במצרים שמעון שמיר עם שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד בקאהיר, ומסר לו שדר משר החוץ פרס שבו נתבקשו השלטונות המצרים שלא להכיר במדינה הפלשתינית.

במשרד החוץ בירושלים הביעו אתמול צער על ההחלטה המצרית. לגבה רשמית תפורסם היום, לאחר עיון מדוקדק בדיווחים של שגריר ישראל בקאהיר, שמעון שמיר.

משקיפים סבורים שהנשיא מובארק החליט אתמול להכיר רשמית במדינה הפלשתינית לאחר שנמנע מלעשות זאת במשך חמש יממות מאז תום כינוס המועצה הפלשתינית, וזאת משתי סיבות עיקריות: חוסר רצונו להיראות כמנהיג הנכנע לתכתיב ישראלי, לאור הודעת מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון מאמצע השבוע, שבה הזהיר את מצרים לבל תכיר במדינה הפלשתינית: שנית, מובארק השפע מהעובדה שרוב

(המשך בעמוד 2)

בוטרוס גאלי – ל"דבר":

ההכרה המצרית לא סותרת מחויבותנו להסכמי השלום

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

בוטרוס גאלי, תת שר החוץ המצרי, אמר אמש לדבר כי הכרת מצרים במדינה הפלשתינית שעליה הכריזה מועצת אש"ף – איננה עומדת בסתירה למחויבותה של מצרים להסכמי קמפ דייוויד. הוא הבהיר שמצרים גרסה מתמיד שהסכם המסגרת של קמפ דייוויד נועד לספק לפלשתינים לא רק אוטונומיה אלא גם מדינה משלהם, על ידי שיתופם של תושבי השטחים בתהליך קביעת מעמד הקבע של איזורי

(המשך בעמוד 2)

חברי סנאט אמריקאים מזהירים:

הסרת התמיכה היהודית בישראל תפגע בפעולות ידידיה בארה"ב

משלחת מועצת הקהילות היהודיות מגיעה היום לפגישה עם שמיר

מאת יקיר צור ומרים סוקס, סופרי "דבר"

ידידי ישראל בסנאט ובבית הנבחרים האמריקאי מזהירים מפני ההשלכות ההרסניות הצפויות ביחסי ארה"ב וישראל, אם תפגע הקהילה היהודית את תמיכתה הפוליטית והכלכלית מישראל, בתגובה על התיקון הצפוי בחוק "מיהו יהודי".

היום תגיע ארצה משלחת מואה מטעם מועצת הקהילות היהודיות בארה"ב כדי להשמיע מחאה באוזני ראש הממשלה יצחק שמיר בנושא שינוי חוק "מיהו יהודי". בשיחות עם דיפלומטים ישראלים הביעו חברי קונגרס יהודים ולא יהודים את דאגתם נוכח הערוך תמיכתה המאוחדת של קהילה יהודית אמריקאית מאוחדת בישראל. בעת שהממשל החדש יאלץ לשקול קיצוץ משמעותי בסיוע החוץ ויחתום עיסקות נשק גדולות עם מדינות ערב, יזיק מאוד הערוך זה לישראל, וימנע מידידיה של ישראל בגבעת הקפיטול לפעול למענה, אמרו חברי הסנגרס.

אחד מידידיה הגדולים, הלא־יהודים, של ישראל בסנאט, הביע באוזני נציג ישראלי בוואשינגטון את דאגתו הרבה משינוי חוק "מיהו יהודי". לדבריו, נושא "מיהו יהודי" מדאיג אותו לא פחות מאשר את היהודים בארה"ב, מאחר שכוח העמידה שלו ושל ידידיו בסנאט במאבק למען ישראל, ייחלש משמעותית אם הם לא ייהנו מגיבויה של קהילה יהודית מאוחדת.

בפגישה שהתקיימה בין הסנאטור היהודי רודי בושביץ', לשגריר ישראל באו"ם, יוחנן ביין, אמר בושביץ' כי קיבל פניות מדאיגות

(המשך בעמוד 2)

בנק הפועלים והבינלאומי מעלים שיעור ריבית החובה

שאר הבנקים צפויים להצטרף בימים הקרובים

מאת אלי גולדברג, סופר הכלכלי של "דבר"

בנק הפועלים והבנק הבינלאומי הודיעו אתמול על ייקור ריבית החובה בשיעור של 0.1 אחוזים לחודש. הדבר יתבצע באמצעות העלאת הריבית הבסיסית ("פריים") מ־1.25 אחוז ל־1.35 אחוז לחודש. השינויים בריבית ייכנסו לתוקף החל מיום ו' השבוע בבנק הבינלאומי, ומיום ה' בבנק הפועלים.

ייקור הריבית נובע מייקור מקביל של הריבית המוניטארית שנובה בנק ישראל מהבנקים. המכרז המוניטארי שנערך ביום ה' שעבר נסגר על ריבית שנתית של 27.4 אחוז, הגבוהה ביותר בשבועיים האחרונים. נוסף לכך גבה בנק ישראל ריבית שנתית של 29 אחוז על "חלון האשראי" בסך 200 מיליון ש"ח שנתן לבנקים.

הריבית הגבוהה שגובה בנק ישראל נועדה להילחם בתופעה של משיכת מט"ח בקצב מוגבר על־ידי הציבור, באמצעות לקיחת אשראי שיקלי. תופעה זאת הלכה וגברה בשבועיים האחרונים במקביל לשמועות על פיחות קרוב. קצב המשיכה הגיע בימים האחרונים לכמה עשרות מיליוני דולרים ליום. בנק ישראל מקווה שייקור הריבית יביא את הציבור למחשבה שניה בקשר לכדאיות לקיחת אשראי לשם מימון רכישת מט"ח.

במקביל לייקור ריבית החובה, חלה בימים האחרונים עליה גם בריבית הזכות. ריבית התפ"ס המשולמת לבעלי פקדונות גדולים ("ג'מבו"), עלתה מאז יום ה' לשיעור של 23 אחוז בחישוב שנתי, ואף יותר. גם הריבית על הפקדונות לזמן קצוב, הצמודים לריבית ה"פריים", עלתה במקביל. כמו כן מעלה בנק הפועלים ב־3 אחוזים לשנה את הריבית בפקדון "רווח רב־שבועי", מ־17 ל־20.28 אחוז לשנה.

הוועדה המנהלת דנה היום בתוכנית ההבראה

9,800 עובדים יעזבו את 'כור' עד 1990, 4,700 השנה

בתכנית – צמצום פעילות, מכירה וסגירת מפעלים • ב־20 בדצמבר תידון בקשת הקונצרן לדחות בקשת הפירוק

מאת אבי טוברמן, סופר הכלכלי של "דבר"

הירידה במספר המועסקים במפעלי קונצרן 'כור' תתבטא ב־4,700 עובדים עד סוף שנת 1988 – כך עולה מתכנית ההבראה של הקונצרן. במהלך 1989 תחול ירידה ב־4,000 עובדים וב־1990 ירידה נוספת ב־1,100 עובדים. בסך הכל תצומצם מצבת כוח האדם בקונצרן ב־9,800, ותגיע ב־1990 ל־21,200 עובדים לעומת 31,000 עובדים בתחילת השנה. הירידה במספר העובדים נובעת בחלקה מצמצום פעילויות, מכירת מפעלים וסגירת מפעלים.

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט אליהו וינוגרד, קבע אתמול כי בקשת קונצרן 'כור' לדחייה על הסף של בקשת הפירוק של ה"בנקרס טראסט", תחל להישמע ב־20 בדצמבר. לדיון יוזמנו באי כוחו של קונצרן 'כור', ה"בנקרס טראסט", כונס הנכסים הרשמי, הבנקים האוסטרים, ההסתדרות המתנדבים, בנק הפועלים וה"בנק־המזרחי".

היום תקיים הוועדה המנהלת של חברת העובדים דיון על תכנית ההבראה ולחברי הוועדה יוגש תקציר הכו קווים כלליים של תכנית ההבראה. התכנית המעורכנת הוכנה והודפסה באנגלית בהתאם למקובל בארה"ב, והיא משתרעת על כ־250 עמודים המפרטים את המטרות, הרקע, עקרונות, נתונים כספיים ועוד. התכנית כוללת גם הנחות בסיסיות, פירוט על־פי שלבי פעולה, לוח זמנים, מערכות בקרה ודיווח של התכנית.

מן התכנית עולה, כי התחייבויות הקונצרן לזמן הקצר יגיעו בסוף השנה ל־700 מיליון דולר וההתחייבויות לזמן ארוך יגיעו לכמיליארד דולר. ההון העצמי של החברה יגיע ל־420 מיליון דולר. ספקים רבים העובדים עם 'כור' הביעו דאגה לגבי יציבות החברה ודרשו תשלום במזומן או בהמחאות בנקאיות.

על־פי מנסחי התכנית, מטרת התכנית להביא את 'כור' לרווחיות שוטפת ב־1989 ולאזן את כלל הפעילות ב־1990. זאת באמצעות צמצום כח האדם ושיפור תורים המזומנים של הקונצרן.

תכנית ההבראה תמשך שלוש שנים ותעשה בשלושה שלבים עיקריים: בשלב ראשון – צעדים לעצירת הפסדים על־ידי מכירה וחיסול פעילויות חסרות סיכוי, שלב שני – הפעלת תכנית הבראה בחברות אשר החזרתן לרווחיות נראית אפשרית, ובכלל זה מכירת נכסים וחלק מבעלויות לשותפים ולציבור. שלב שלישי – סגירת מפעלים ועסקים שלא הוכיחו כדאיות כלכלית לאחר ניסיון הבראתם.

במהלך תכנית המפנה תחזור לפעול המסלקה המרכזית בקונצרן, שבני גאון הביא להפסקת פעולתה. זאת, כדברי מחברי התכנית, לצורך שימוש יעיל בכסף. ב־1990 תמכור הנהלה 50 אחוז מאחד או משניים מנכסיה העיקריים, כדוגמת 'תדיראן' או 'מכתשים'. מחזור המכירות יילך וייקטן ויגיע ב־1990 ל־2.5 מיליארד דולר, אך במקביל תעלה הרווחיות.

מספר מפעלי הקונצרן יצטמצם מ־66 מפעלים בראשית השנה ל־41 מפעלים בסוף 1990. כלכלנים בחברת העובדים ציינו, כי להערכתם במהלך השנה הקרובה ירד מספר המפעלים לכשליש ממספרם כיום, כלומר ישארו כ־22 מפעלים.

קיסר והברפלד ידונו היום עם שר האוצר על החמרת האבטלה

הממשלה הקימה ועדת מנכ"לים לטיפול במצב התעסוקה המידרדר

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר, שובב אתמול מחו"ל, ייפגש היום אחה"צ עם שר האוצר משה נסים וידון עמו בעיקר על התמרת האבטלה במשק. בפגישה ישתתף גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

התרחבות האבטלה נדונה אתמול בישיבתה השבועית של הממשלה. בישיבה הוחלט להקים ועדת מנכ"לים שתבחן הצעות לטיפול בהחמרה שחלה במצב התעסוקה. הוועדה תורכב מהמנכ"לים של משרדי העבודה והרווחה, הכלכלה והתכנון, האנרגיה והתשתית, שירות התעסוקה וכן הממונה על התקציבים באוצר. בוועדה ישתתפו מדי פעם נציגי ההסתדרות והתעשיינים כיועצים.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, דיווח בישיבת הממשלה שבתוך פחות משנה הועמקה האבטלה במשק ב־5.6 אחוזים כיום. בערי הפיתוח רשומים 9,200 דורשי עבודה, מהם 5,400 מובטלים שכה ימים ויותר, בעוד שמספר הזמנות העבודה מסתכם ב־3,500 בלבד.

הוא ציין שבששת החודשים האחרונים נסגרו 40 מפעלים. בתקופה זו חלה ירידה במספר המועסקים בתעשיה ובמקביל עלה מספר המועסקים בשירות הציבורי

(המשך בעמוד 2)

עובדי "כיתן דימונה" מפגינים מול משרד ראש הממשלה בירושלים נגד פיטורים (צילום: יצחק הררי)

עיקרון תחילה

• "גיבוב אשליות ודיסאינפורמציה" – הגדירה הממשלה הכרזות אלג'יר / עמ' 2
• חני אשד הובא למנוחות / עמ' 2
• הסערה ברשות השידור – "להראות כל האמת", תובע נבון / עמ' 3
• קנדה הולכת לקלפיות / עמ' 3
• פעוטה בת 3 – יורשת המליונים של אונאסיס / עמ' 3
• מסקנות והמלצות על תאונות הדרכים – הגישה ועדת החקירה הפרלמנטרית / עמ' 6
• הצתה במפעל 'פוליאון' בקיבוץ ברקאי / עמ' 6

הסופרים קוראים לפרס: לשרת הציונות באופוזיציה

"אם יתכופפו מנהיגי 'העבודה' ויצטרפו לממשלת הליכוד – יילכו בלעדינו"

מאת מירי פז, סופרת "דבר"

התלכדות נדירה בשורות הסופרים: 17 סופרים משורדים ומבקרים המקורבים למפלגת העבודה קוראים לשמעון פרס ולמפלגה לא להצטרף לממשלה רחבה בראשות יצחק שמיר ובשותפות המפלגות הדתיות.

בגילוי דעת מנוסח בחריפות רבה מאיימים הסופרים, ביניהם עמוס עוז, ס. יזהר, חיים גורי וא.ב. יהושע, מי שקראו לפני ארבע שנים להקמת ממשלת אחדות, כי יפרשו ממפלגת העבודה אם זו תצטרף לממשלה רחבה, מעשה שהם רואים בו "בגידה בערכי תנועת העבודה".

את ניסוח גילוי הדעת יזמו חנוך בר טוב, ס. יזהר, גבריאל מוקד ומשה דור, והוא לווה בחילוקי דעות בין הסופרים לבין עצמם. אף שרבים הסתייגו מן הנימה הפסקנית, חתמו עליו. יצויין כי חלק מן החותמים לא הזדהו בעבר בגלוי עם מפלגת העבודה, וגם "המזוהים" שבין הסופרים מיתנו את תמיכתם במפלגה עוד לפני מערכת הבחירות.

א.ב. יהושע, הסופר המקורב ביותר לשמעון פרס, נמנע מחתימה על עצומה של סופרים תומכי מפלגת העבודה שיזמה בקי פריישטאט, יו"ר מטה הסופרים והאמנים במפלגת העבודה, לפני הבחירות. על עצומת התמיכה במפלגה ערב הבחירות חתמו יונה ואלכסנדר סנד, יהודית הנדל, אמנון שמוש, מנחם פרי ויעקב אורלנד, והם נמנעו מחתימה על גילוי הדעת הנוכחי.

בתגובה על גילוי הדעת של הסופרים המאיימים לנטוש את מפלגתה אמרה אתמול בקי פריישטאט: "אני מבינה אותם. בנסיבות הקיימות הצטרפות לממשלה היא כמעט מעשה תועבה וחילול שמה של תנועת העבודה".

מנחם פרי, שלא חתם על גילוי הדעת ונשאר נאמן לדרכה של מפלגת העבודה, אמר: "לא שמענו את עמיתי ואת שקר האחרים בהצהרות למען המפלגה בעבר, לכן מפתיע שעכשיו הם מאיימים לפרוש. למה הם לא תוקפים את הליכוד ואת המפלגות הדתיות אלא רק את מה שקרוב להם?"

זה נוסח הקריאה של הסופרים:

"מדינת ישראל על פרשת דרכים. היא עלולה כעת להשתנות לבלי הכר. אנחנו, חבורת סופרים הדוגלים בתנועת העבודה ובציונות הליברלית את נושאי דיגלה של ישראל שוחרת שלום וחופשית, חוששים מפני הפיכתה למדינה חשוכה, הנסחפת למלחמה ומתנתקת מיהודי העולם.

אם יתכופפו מנהיגי מפלגת העבודה להצטרף לממשלת הליכוד – יילכו בלעדינו".

עם החותמים על גילוי הדעת נימנים: חיים גורי, יצחק אברבוך־אורפז, חנוך ברטוב, משה דור, ע. הלל, א.ב. יהושע, ס.יזהר, גיורא לשם, אהרון מגד, ד"ר גבריאל מוקד, אריה סיוון, עמוס עוז, יהודה עמיחי, פרופ' רות קרטון־בלום, דוד שיץ, פרופ' גרשון שקד ובן־ציון תומר.

"אני קצה קרחון בקנוניה בה מעורבים יהודים מפורסמים"

מאת מרים סוקס, סופרת "דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד לדבר).– רבים בקהילת המודיעין האמריקאית מאמינים, ולדבריהם יש לכך ראיות רבות, שבממסד המודיעיני או הצבאי בארה"ב היתה אישיות בלתי מזוהה המכונה "מיסטר איקס", אשר תיכננה והפעילה את ג'ונתן פולארד במבצעי הריגול שלו. זאת גילה אמש התובע הכללי במשפטם פולארד, דיי־גנובה, בתכנית 60 דקות' ברשת הטלוויזיה סי.בי.אס.

בתכנית רואיין פולארד, לראשונה מאז מעצרו, וכן אשתו אן, התובע הכללי במשפטו דיי־גנובה, עורך־דינו הנוכחי עו"ד דרשוביץ, ונציג רשות בתי הסוהר האמריקאית ג'ים ג'ונס.

בראיון טען פולארד שחוקרים מטעם ממשלת ארה"ב ניסו לגלות מפיו מי היה "מיסטר איקס", והוכהר לו שהוא רק קצה קרחון בקנוניה בה מעורבים יהודים אמריקאים מפורסמים בממשל ומחוצה לו. פולארד טוען שהחוקרים הציגו בפניו רשימות שמיות של יהודים מפורסמים כדי שיזהה את השותף לפעולותיו. עוד אמר שניתן לו להבין שהיהודים האמריקאים השתתפו במבצעים אחרים, שלא קשורים למבצעים עם ישראל. על האשמה זו הגיב דיי־גנובה שאלו המצאותיו של פולארד ושמעולם לא הראו לו, או למישהו אחר, רשימה של יהודים אמריקאים.

פולארד ששלושה מתובעיו היו יהודים הישווה אותם לאנשי "קאפו" במחנות הריכוז. בראיון אמר פולארד, שהוא הסכים לעיסקה עם התביעה אך ורק בגלל סחיטה, אחרי שאמרו לו שאם לא יסכים לעיסקה לא תזכה אשתו לטיפול רפואי.

אן פולארד, שרואיינה גם כן, טענה שאת התנאים בכלא היא יכולה להשוות למחנה הריכוז באושוויץ, ואמרה שאינה מקבלת טיפול לכאבי הבטן החריפים מהם היא סובלת.

גידול של 50 אחוז בתביעות לדמי אבטלה

מאת אמנון אמיר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

גידול של 50 אחוז בתביעות לקבלת דמי אבטלה נרשם בארבעת החודשים האחרונים.

הגידול העצום בבקשות חייב את הביטוח הלאומי להקים צוות מיוחד שיעסוק בנושא. בין היתר, פועלים אנשי הביטוח הלאומי לקיצור התורים להגשת תביעות, על־ידי מילוי טפסי התביעות בידי התובעים במקום על ידי פקידי המוסד. במקביל הוגברה ההסברה בדבר זכויותיהם של המובטלים וכן ייבדקו האפשרויות לסיוע בבעיות האבטלה עצמה.

אחוז מקבלי דמי האבטלה מסך המועסקים מגיע ל־18 אחוזים ואילו בין מקבלי דמי האבטלה – 11 אחוזים הם חיילים משוחררים.

הממשלה הגדירה הכרזת אלג'יר: גיבוב אשליות, דיסאינפורמציה

שבחים להתנהגות כוחות הבטחון בשטחים

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

הממשלה שמעה אתמול, בישיבתה השבועית, דיווח מפי שר הבטחון ומפי גורמי בטחון נוספים על האירועים בשטחים במהלך כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית ועל השלכות הצפויות כתוצאה מההחלטות המועצה, ודיווח מפי שר החוץ, שמעון פרס, על ההתפתחויות במישור הבין־לאומי. בתום הישיבה פירסמה הממשלה הודעה מוסכמת, המגדירה את החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית – „מבצע נוסף של דיסאינפורמציה, גיבוב אשליות והתעיה של דעת הקהל העולמית".

„אש"ף", נאמר בהודעה, „לא שינה את אמנתו, את מדיניותו, את דרכי הטרור ואת אופיו". ממשלת ישראל קוראת למדינות בעולם המעוניינות בקידום השלום במזרח התיכון להימנע ממתן תמיכה והכרה להצהרותיו של אש"ף, כיוון שאש"ף היה ונשאר המכשול העיקרי לשלום. „השלום בין ישראל ושכנותיה יבוא רק בדרך המו"מ, והתרגיל האחרון של המל"פ יביא רק למניעת כל מו"מ רציני ומועיל. כל המסייע לאש"ף בעניין זה – מונע ומרחיק את השלום באזורנו", נאמר בהודעה.

בישיבה ציינה לשבח התנהגות צה"ל וגורמי בטחון במהלך כינוס המל"פ, שבזכות הכוננות שלהם והכננות המתאימה של כל זרועות הבטחון, נמנעו תקריות רציניות בתקופה זו. היום נעשים מאמצים להחזיר את החיים למסלולם ובראש וראשונה לפתוח שוב את בתי הספר. בישיבה העריכו גורמי הבטחון כי תוצאות המל"פ מהוות נצחון ליאסר ערפאת, אשר הצליח להכניס את ההחלטות 242 ו־338 למסמך רשמי של אש"ף, למרות התנגדותם של הקיצונים.

שר החוץ פרס סקר את התגובות הבין־לאומיות להכרזת אלג'יר, ואמר כי באירופה דיברו כל הזמן על הגדרה עצמית לפלשתינים וההכרזה נפלה על קרקע פוריה. מדינות רבות בירכו על ההכרזה, אולם בשלב זה לא ממהרים להכיר במדינה. גרמניה המזרחית היתה היחידה מבין מדינות הגוש הקומוניסטי שהכירה הכרה מלאה במדינה הפלשתינית, באירופה הכירו בה רק תורכיה וקפריסין, וביוון יש התרוצצות וחוסר ודאות לגבי התגובה. פרס מסר כי קיימות ידיעות שתורכיה ויוון מתכוונות להעלות את דרג נציגותן בישראל, ובמקביל להכיר במדינה הפלשתינית. הוא הוסיף כי מדינות רבות ממתינות לראות מה תהיה עמדת הממשל החדש בארה"ב כלפי אש"ף.

מאמץ של הרגע האחרון למנוע התפטרות מנהל ביה"ח 'מזרע'

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

בישיבה מיוחדת, שערכה אתמול אחר הצהריים הנהלת משרד הבריאות, בהשתתפות השרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הוחלט שלא לקבל את התפטרותו של מנהל בית־החולים לחולי נפש 'מזרע', ד"ר ליונל דוידזון, ושל סגניתו, ד"ר אילנה טל. השניים יוזמנו הבוקר ללשכת שרת הבריאות כדי לשכנעם לחזור בהם מהתפטרותם, לפחות עד קבלת מסקנותיה של ועדה פריטטית, שעל הקמתה הוחלט אתמול.

שני המנהלים התפטרו בגלל אי־יישום מסקנות ועדת חקירה מטעם משרד הבריאות שקבעה, כי יש להרחיק את יו"ר ועד העובדים במזרע, מישל אדרי, מכל תפקיד בבית־החולים.

ראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות, ד"ר שלום ליטמן, אמר אתמול, כי מישל אדרי וגורמים מתסיסים נוספים עומדים כאבן נגף בפני כל תכנית ריענון חדשה, שהביאה לבית־החולים ההנהלה החדשה, שבראשה ד"ר דוידזון. לדבריו, הנהלת משרד הבריאות הצליחה להחליף את כל הנהלת בית־החולים מזרע, לאחרונה אין ההנהלה החדשה מצליחה ליישם תכניות שבאמתחתה, במיוחד בכל הקשור ליחסי העובדים, כולל העובדים הסיעודיים, המינהל והמשק. לפיכך הוחלט, שוועדה פריטטית, ובה נציגי ההסתדרות ונציבות שירות המדינה, תחליט, מה יעלה בגורלו של מישל אדרי, נוכח החלטות ועדת החקירה. דיוני הועדה יתקיימו בבניין מועצת פועלי חיפה.

עם זאת הבהיר ד"ר ליטמן, כי בית־החולים 'מזרע' לא ייסגר אפילו ייבחר אדרי לכהונה נוספת בוועד העובדים. אם לא יעלה בידי הנהלת משרד הבריאות לשכנע הבוקר את ד"ר דוידזון וד"ר טל לחזור בהם מהתפטרותם, יופעל בית החולים 'מזרע' – המעסיק 419 עובדים ובו מאושפזים 470 חולים – בידי אחד מחברי הנהלת משרד הבריאות באורח זמני, או ש'יוצמד' לאחד מבתי־החולים האזוריים בצפון.

מקור במשרד הבריאות אמר אתמול לסופר 'דבר', כי אם יתפטר ד"ר דוידזון מתפקידו הוא יהיה המנהל השלישי ב'מזרע' שיו"ר הועד, מישל אדרי, הצליח לגרום להתפטרותו. הוסיף המקור: בסך הכל מדובר בפיקציה, כיוון שבעוד משרד הבריאות החליף את כל ההנהלה ב'מזרע', הרי שעם מישל אדרי אין כל סיכוי להוציא לפועל כל תכנית חדשה.

בניגוד להמלצות ועדת חקירה מטעם משרד הבריאות החליטו אמש עובדי ביה"ח להמשיך ולהביע אמון ביו"ר הועד, מישל אדרי. בבחירות שנערכו אתמול לוועד תמכו באדרי 215 עובדים. בסך הכל השתתפו בבחירות 350 עובדים מתוך 406 בעלי זכות בחירה.

„עד כאן"

דן אבידן.– בכינוס קבוצת המרצים הנקראת „עד כאן" שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב התארח בין השאר חנא סניורה, עורך עתון 'אל פאג'ר' ממזרח ירושלים. סניורה דיבר על הצורך בדו־קיום בין פלשתין, ירדן, וישראל. הוא אמר שאש"ף חוזר להקים מדינה פלשתינית בגדה המערבית ובעזה, וכי אימוץ תכנית החלוקה מ־1947 על־ידי המועצה הפלשתינית באלג'יר לא נועד להתוות את גבולות המדינה הפלשתינית, אלא לשמש בסיס חוקי להקמתה. הסופר ס. יזהר קרא בדבריו לישראל להיפטר כמה שיותר מהר מהשליטה על השטחים הערבים, בגלל הנזק החמור שתופעת הכיבוש גורמת לחברה הישראלית. העתונאי דני רובינשטיין ציין שהאינתיפאדה גרמה כבר לראשית דעיכת השלטון הישראלי בשטחים. (צילום: ורד פאר)

משרד החוץ

(המשך מעמוד 1)

מדינות ערב, ובעיקר ירדן, הכירו במדינה הפלשתינית והוא לא רצה להישאר בעמדת מיעוט.

בינתיים אמר אתמול המלך חוסיין בראיון לתכנית 'מול פני האומה' ברשת הטלוויזיה האמריקאית 'סי.בי.אס.' כי אש"ף ענה על התנאים האמריקאים לצורך שיתופו במו"מ מדיני לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי בהחלטות שקיבלה המועצה הפלשתינית. עוד אמר המלך שישראל, ובעיקר מפלגת הליכוד, וכן ארה"ב, הן המהוות כרגע את המכשול לקידום תהליך השלום. יחד עם זאת הביע המלך אופטימיות כי הממשל האמריקאי הבא בראשות הנשיא בוש יקנה עדיפות ראשונה במעלה לקידום תהליך השלום, וישנה מעמדותיו הפרו־ישראליות המובהקות של הממשל הקודם בראשות הנשיא רייגן.

בראיון לעתון הכוויתי „אל־קבס" אמר אבו־איאד כי קבלת החלטות 242 ו־338 מצד המועצה הפלשתינית אין פירושה הכרה בישראל. זאת משום שאש"ף כורך הכרה בישראל במימוש זכותו להגדרה עצמית, ובכך שישראל תגדיר את גבולותיה. „המטרה שעומדת מאחורי הסכמה על קבלה מותנית של 242 מצד אש"ף – היתה לפעול עם מדינות העולם באופן מציאותי ולקדם את מאבקו של העם הפלשתיני" – אמר אבו איאד. לדבריו כל הידברות עם הישראלים או הכרה מצד אש"ף בישראל חייבים להתבצע אך ורק במסגרת הועידה הבין־לאומית ולא לפניה. הוא הדגיש שההתקוממות בשטחים תימשך עד שתמומש זכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית. כמו כן קרא למימשל בוש לגלות גישה מציאותית, להכיר בזכויות הפלשתינים, ולחדול מהמדיניות „העיוורת" שאימצו הנשיא רייגן וקודמיו.

פארוק קדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף אמור לבקש היום להיפגש עם שגרירי 12 מדינות השוק האירופי המשותף, וזאת כדי להסביר להם את החלטות המועצה הפלשתינית ולבקש את תמיכת השוק האירופי בהכרה על המדינה הפלשתינית.

חבר הועד הפועל של אש"ף מוחמד מילחם, סיפר אתמול כי בשנה האחרונה החרימה ישראל לפחות 42 מיליון דולאר תרומות שהעבירו פלשתינים בחו"ל לתושבי השטחים למימון האינתיפאדה.

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
הוצ"ל „דבר" בע"מ
מודפס ב„דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032 ,281860 ,286156
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ
33104

רוב לשילנסקי כיו"ר

(המשך מעמוד 1)

שבועות. הנשיא אינו מגיע הפעם כאורח בלבד, אלא כמי שעל פי החוק פותח את המושב הראשון של הכנסת החדשה.

מיד לאחר דברי ברכתו לכנסת הנבחרת ימסור הנשיא את פטיש היו"ר לזקן חברי הכנסת יאיר שפרינצק מסיעת „מולדת". על פי החוק, זקן חברי הכנסת ינהל את הישיבה עד שהכנסת תבחר יו"ר קבוע. הוא ינהל גם את טכס הצהרת האמונים של כל חברי הכנסת ה־12, כדי שאלה יוכלו להשתתף במעשה הראשון של הכנסת החדשה: בחירת היו"ר.

שעה לפני פתיחת הכנסת ה־12 יהיה ראש הממשלה יצחק שמיר אורח סיעת הליכוד בישיבה מיוחדת שתנוהל על ידי יו"ר הסיעה, ח"כ שרה דורון. גורמים בסיעת הליכוד פועלים כבר לבחירתה־מחדש של ח"כ דורון, האשה היחידה בסיעה, לתפקיד יו"ר הסיעה גם בכנסת החדשה.

מאות מוזמנים יגדשו היום את יציעי הקהל ואת יציעי המכובדים באולם המליאה, חברי כנסת לשעבר, קרובי משפחה של חברי הכנסת החדשים, שופטי בית המשפט העליון, הקצונה הבכירה של צה"ל והמשטרה, הרבנים הראשיים, וראשי דתות ונציגי הסגל הדיפלומטי. היום בטל זמנית תוקפם של כל היתרי־הכניסה הקבועים למשכן הכנסת ורק מוזמנים המצויידים בהיתרי כניסה מיוחדים יורשו להכנס למשכן.

הכנסת החדשה יוצאת לדרכה, אך יעבור עוד זמן מה עד שתוכל להתחיל בעבודתה השוטפת. היא תצטרך להמתין עד שיסתיים המשא ומתן הקואליציוני ועד שתתברר תמונת הקואליציה והממשלה החדשה כדי להרכיב את ועדות הכנסת ולמנות את העומדים בראשן.

פרס ל'דבר': 'להערכתי, הולכים לאופוזיציה'

(המשך מעמוד 1)

בגדולה, או כיצד יובטח שאם יימסר למערך תיק החוץ, בנוסף על הביטחון, תישמר אחדות הקו המדיני של הממשלה.

חברי „צוות ההבהרות" הגיעו אתמול לשלב כזה בבירורים שנותרה להם רק עוד ישיבה אחת, שבה יוכרע גורל השותפות בין הליכוד למערך. נציגי המערך ב„צוות ההבהרות" מצפים לתשובות של הליכוד. תשובות אלה לא יוכלו לקבל מנציגי הליכוד בצוות, שכן הללו אינם מוסמכים למסור אותן, גם אם הם רשאים להתקדם בשלב הבירורים כבתחילת־דרך ארוכה במציאות מכנה משותף. לפיכך ייכנס הבוקר ראש הממשלה, יצחק שמיר, את שרי הליכוד, כדי שיחליט בפורום הזה איך לסכם את פרק ההבהרות עם המערך.

בפגישה שקיימו אתמול חברי צוות המשאו־מתן של המפד"ל עם צוות המשאו־מתן של המערך, בלשכת שר החוץ, הביעה המפד"ל תמיכה כנה בממשלה רחבה וציינה את הויתורים שהיא מוכנה לעשות למען תכונן. „תוצאות הבחירות מחייבות אותנו לעשות מאמץ למען ממשלה רחבה", הדגיש זבולון המר והבהיר שהעניין אינו טקטי או כזאי, אלא מהותי.

בפגישה עם אנשי דגל התורה, אמר אמש יצחק שמיר, כי הסיכויים להקמת ממשלה רחבה „שואפים לאפס". קודם־לכן, בפגישה עם אנשי „התחיה", אמר כי אף שהוא מחייב ממשלה רחבה, סיכוייה נראים לו קלושים.

כשבע שעות נמשך מרתון השיחות שקיים אתמול צוות המשאו־מתן של הליכוד, בראשותו של יצחק שמיר, עם השותפות הפוטנציאליות לממשלה צרה. שמיר מבקש לבסס את הקואליציה הצרה קודם שיהיה עליו לעשות ויתורים למען ממשלה רחבה בהשתתפות המערך.

ראשונה בסדרת הפגישות היתה זו עם נציגי „התחיה".

בתגובה לדרישתם של נציגי „התחיה" לשני שרים – שר האנרגיה המדע ליובל נאמן ושר בלי תיק לגאולה כהן – הבהיר שמיר, כי „התחיה" תקבל תיק אחד בלבד.

אנשי „התחיה" היו הראשונים לשמוע מפי שמיר, כי על אף תמיכתו בממשלה רחבה, לדעתו סיכוייה קלושים.

בעקבות „התחיה" באו לפגישה עם צוות המו"מ של הליכוד נציגי „מולדת". הללו דרשו שיינתן להם תיק המשטרה וכן מינוי של סגן־שר.

אנשי „דגל התורה" תבעו את משרד הדתות, אך שמיר הבהיר להם שהמשרד הזה הובטח למפד"ל, ו„שייך" לה מסורתית. עם זאת, הובטח ל„דגל התורה" שר בממשלה. בפגישה הזאת אמר שמיר כי סיכוייה של הקמת ממשלה רחבה „שואפים לאפס".

הפגישה האחרונה, שנמשכה יותר משעתיים, היתה פגישה חוזרת עם אנשי „אגודת ישראל", שהביאו עמם תגבורות: את הרב אלתר, חבר מועצת גדולי התורה. נציגי „אגודת ישראל" הפתיעו את צוות המשאו־מתן של הליכוד בתביעתם האולטימטיבית לתיק השיכון או לחילופין לתיק הפנים. הוסבר להם ששני התיקים האלה הובטחו לש"ס, ובמקום אלה הוצע להם תיק המסחר והתעשיה, בנוסף על תיק העבודה והרווחה, שכבר הובטח להם.

תמיכה ברבין ובאחדות

יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק חפר:

תמיכה ביצחק רבין ודרישה כי המערך ישתתף בממשלה רחבה על פי הקווים והתנאים שהציע שר הבטחון, הובעו אמש בהתכנסות של ראשי ישובים ומועצות שהתקימה בצפון.

ראשי הישובים, הארגונים הכלכליים והמועצות שהשתתפו בהתכנסות אתמול, הביעו „הערכה עמוקה לשקט השורר בישובי הצפון ולפועלו של שר הבטחון בקו העימות", ובהמשך כהונתו של יצחק רבין, כשר בטחון ב„ממשלת האחדות". רוב החברים הביעו „מורת רוח והסתייגות" מהתנגדות שהובעה בשבוע שעבר בכנס שקיימו מספר חוגים במפלגת העבודה, לעמדתו של שר הבטחון. משתתפי ההתכנסות אתמול עמדו על כך ש„הופעתם של נציגי החוגים הללו בתקשורת, אינה מבטאת את הרצון והתמיכה של חברים רבים במפלגת העבודה, הפרוסים בישובים בכל רחבי המדינה ולא בחוגים מוגדרים".

תיק מס' 105/812
הודעה לפי תקנה 62
לתקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התש"ל – 1969

להוי ידוע כי מינהל מקרקעי ישראל בשם הקרן הקיימת לישראל – הבעלים הרשומים של זכות הבעלות במקרקעין הידועים כחלקה 129 בגוש 7902 – הגישו לי בקשה, לביטול הרישום של זכות חכירה לדורות באותם מקרקעין אשר נרשמה על שם קומיסי אף ראואס בילורינג קואופרטיב סוסייטי.

החכירה נרשמה לפי שטר מס' 858/22 מיום 12.9.1922 ל־49 שנים מיום רישומה, ולכאורה, נראה, כי פג תוקפה.

לפיכך ניתנת בזה הודעה לכל מי שזכותו עלולה להיפגע בפני טענותיו והראיותיו בנוגע לבקשה האמורה, תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו שאם לא כן אורה – בתום אותה תקופה – על ביטול הרישום.

חנה הלפריך
הממונה על המרשם

אישום ראשון על זיופים בבחירות – בבני־ברק

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

כתב אישום ראשון הנוגע לזיופים בבחירות למפלגות החרדיות בבני־ברק הוגש השבוע לבית המשפט השלום בתל־אביב.

משטרת מרחב דן ברמת־גן השלימה בימים האחרונים את חקירתה בתלונות על זיופים במערכת הבחירות. מקרי הזיוף הועברו כולם לתביעה והושלמה הגשת כתבי אישום לגבי התיקים של הבחירות.

אתמול נמסר לי כי הוגש כתב אישום ראשון נגד מצביע חרדי שהצביע עם תעודת זהות שלא היתה שייכת לו. הוא הואשם בבית המשפט השלום בתל־אביב בסעיפים של עבירות על חוק הבחירות לפי סעיף 119 א' וסעיף של התחזות לאחר. העונש על עבירות מסוג זה הוא למעלה מחצי שנת מאסר.

חברי תנועת ר"צ ביקרו אתמול ביחידה הארצית לחקירות הונאה ונמסר להם כי החקירה שמנהלת היחידה בעבירות הבחירות משביעת רצון עד כה.

קולק על „מיהו יהודי": „לא ראיתי מצב מסוכן מזה"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

ראש עירית ירושלים טדי קולק הזהיר כי תיקון חוק מיהו יהודי יגרום לנזק חמור ביחסה של הקהילה היהודית לישראל. קולק כינס אתמול מסיבת עתונאים מיוחדת שעתיים לאחר ששב ממסעו בקרב הקהילות היהודיות בארה"ב.

קולק הדגיש כי תיקון החוק נוגע לאלפי משפחות בהן יש נישואי תערובת, בעיקר בשכבה המובילה בה נרשמו גיורים רפורמים רבים של בני זוג שנישאו עם יהודים. „כאן לא מתארים עד כמה הנושא עמוק, אנחנו נוציא רבים ממעגל היהדות" הזהיר קולק „אני 40 שנה עוסק בנושא זה, עוד לא ראיתי מצב מסוכן כמו זה עכשיו".

„מוות למלשינים" נכתב בבית העלמין בסכנין

מאת יוסי ליבוביץ ומוחמד חלילה, סופרי „דבר"

סיסמאות עויינות התגלו אתמול בבוקר בבית־העלמין המוסלמי בסכנין: „מוות למלשינים", „אש"ף מייצג פלשתין" ו„תחי פלשתין" נכתב על קיר בית־העלמין. עובדי המועצה המקומית מחקו את הסיסמאות.

צעיר כבן 20, מהכפר כאוכאב שבגליל המערבי, נעצר כחשוד בהנפת דגל אש"ף שלשום על גג בית־ספר בכפר.

המועצה המקומית בעיינה, שבגליל המערבי, החליטה לערוך סיורי־מגע ליליים למניעת כתיבת סיסמאות עויינות והנפת דגלי אש"ף בכפר.

תגובת גינוי

„הערבים בישראל הם אזרחי המדינה ודגל המדינה הוא דגלם", אמר אתמול אברהים נימר חוסיין, יו"ר הועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות בתגובה על נסיונם של אלמונים להנפת דגל אש"ף ולצייר סיסמאות עויינות בכפרים הערבים בגליל ובמשולש. חוסיין גינה בחריפות מעשים אלה. „אני מצפה שלא ירחק היום שדגל ישראל ודגל פלשתין יונפו זה בצד זה בשתי המדינות, והשלום ישכון ביניהן".

„אסד וגורבצ'וב ייפגשו השנה"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

[illegible] אסד וגורבצ'וב אמורים להיוועד לפני סוף השנה הנוכחית.

לדברי העתון, ידונו שני המנהיגים בחידוש אספקת הנשק מברה"מ לסוריה „על רקע התחמשותה המאסיבית של ישראל בנשק אמריקאי" וכן בהתפתחויות המדיניות שחלו באיזור בעיקר בעקבות כינוס המועצה הפלשתינית האחרון.

לא מזמן ערך שר ההגנה הסורי מוסטפא טלאס ביקור במוסקווה והן שם, כנראה, בחתימה על עיסקות נשק חדשות בין סוריה לברה"מ.

ההכרה המצרית לא סותרת

(המשך מעמוד 1)

יהודה, שומרון ועזה.

ד"ר גאלי אמר שמצרים הכירה כבר ב־15 בנובמבר בהקמת המדינה הפלשתינית בהתאם להכרזת מועצת אש"ף, אולם היא העדיפה להדגיש בהודעות דובריה הרשמיים את תמיכתה במיכלול החלטות המועצה. אולם, אמר גאלי, כאשר התברר שהעמדה המצרית לא הובנה לאשורה והיו כאלה שסברו שמצרים לא הכירה במדינה הפלשתינית אלא רק תמכה בעצם ההכרזה על הקמתה – היה צורך להבהיר רשמית את דבר ההכרה כפי שהדבר נעשה אתמול על ידי דובר מצרי מוסמך.

עוד אמר גאלי שההכרה המצרית במדינה הפלשתינית לא צריכה לפגוע ביכולתה של מצרים לתווך בעתיד בין ישראל לבין הפלשתינים ומדינות ערב לצורך קידום תהליך השלום. „היפוכו של דבר, עתה אנו נמצאים במעמד שיקל עלינו לתווך בין ישראל לפלשתינים משום שאנו מכירים פורמאלית בשתי המדינות שצריכות להגיע להבנה זו עם זו" – אמר גאלי. הוא שלל את ההשקפה הגורסת שהנשיא מובארק החליט אתמול להכיר רשמית במדינה הפלשתינית משום שחשש שאם לא יעשה כן יוחשף ללחצים מצד גורמי האופוזיציה.

ד"ר גאלי ציין עוד שלפי השקפת מצרים הכיר אש"ף בקיומה של ישראל בהחלטות המועצה הפלשתינית הי"ט, ועתה צריכה ישראל להכיר בקיומם של הפלשתינים קרי: באש"ף. הוא הוסיף ואמר שההכרה המצרית במדינה הפלשתינית והשיחות שיקיים הנשיא מובארק היום או מחר עם ערפאת בקאהיר – נועדו לתרום לקידום תהליך השלום.

הסרת התמיכה

(המשך מעמוד 1)

מקהילות יהודיות רבות, המאיימות להפסיק הן את תרומותיהן והן את פעילותן למען ישראל, אם יעבור החוק בכנסת. בושכ'ץ ציין כי צעד זה אינו מקובל גם על סנאטורים אחרים. מאחר שהדבר עלול להשפיע לרעה על יכולתם לפעול למען ישראל, במיוחד נוכח הפגיעה הקשה בתדמיתה של ישראל בעקבות התמשכות האינתיפאדה.

נשיא המגבית המאוחדת בבריטניה, סרוור צ'ין, הנמצא בארץ בראש משלחת של כ־1,000 ממנהיגי יהדות בריטניה ופעילי המגבית הבכירים, השמיע אתמול אזהרה חמורה לממשלת ישראל, לבל תביא לשינוי בחוק השבות. צ'ין אמר ששינוי החוק יפגע לא רק על התרומות לישראל, אלא גם על כל תחומי החיים היהודיים בבריטניה ובקהילות יהודיות אחרות. היום תגיע ארצה משלחת של מנהיגי הקהילות היהודיות בארה"ב, הבאה למחות נגד הכוונה לשנות את חוק השבות. המנהיגים היהודים יפגשו עם ראש הממשלה, יצחק שמיר ועם ממלא מקומו, שמעון פרס ויגישו, בשם רובה הגדול של יהדות ארה"ב, עצומה נגד שינוי חוק „מיהו יהודי".

משלחת מחאה

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה את בקשת מועצת הקהילות היהודיות להשתתף בשידור טלוויזיה במעגל סגור כדי לשמוע ולהגיב על הטענות החמורות שיש ליהדות ארה"ב כנגד הבטחתו להעביר בכנסת את התיקון בחוק השבות, כך נמסר מפי דובר מועצת הקהילות היהודיות המתכנסת בניו־אורליאנס.

משלחת מחאה מטעם המועצה עומדת להגיע ארצה הבוקר. במשלחת ישתתפו נציגי המגבית היהודית המאוחדת, מועצת הקהילות היהודיות במגבית המאוחדת בישראל, המגבית המאוחדת לישראל בקנדה וקרן היסוד. למשלחת הצטרפו גם מנדל קפלן, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, ומקס פישר, שמילא תפקיד זה בעבר. המשלחת תביע בפני ראש הממשלה וחברי כנסת את מורת רוח הקהילה היהודית בארה"ב מהאפשרות שהגדרת מיהו יהודי תשונה על ידי גוף פוליטי כמו הכנסת.

קריאה לסוכנות

ניו־יורק (מיוחד לדבר).– יהדות ארה"ב קוראת לסוכנות היהודית לפעול מטעמה ולהשתמש בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותה כדי למנוע כל ניסיון לשנות את חוק השבות ולהביא על ידי כך לפיצול העם היהודי.

עליזה אשד, הרעיה, ושתי הבנות, אריאלה ועופרה, ליד הקבר (צילום: יצחק הררי)

חגי אשד הובא למנוחות

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

נשיא המדינה, נשיא בית המשפט העליון, יו"ר הכנסת, שרים, ח"כים ומאות מידידיו של חגי אשד ליווהו אתמול בדרכו האחרונה.

הקהל המגוון הקיף את כל שדרות הציבור והפוליטיקה, שבאו לחלוק כבוד אחרון לאשד, חברי מערכת „דבר" ומבכירי העתונאים בארץ. חגי אשד נפטר בגיל 60 אחרי מחלה ממושכת.

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, ידידו האישי, ציין בדברי הספדו את ידידות האמת שרחש לו אשד, גם בהיות פרס במדבר הפוליטי. פרס נשא הספד פיוטי ואמר בין השאר „חגי שלנו, של כל־כך הרבה חברים קרובים ורחוקים, ידע שהמחלה הנוראה תכריע אותו, והוא החליט שגם אם היא תכריע אותו, היא לא תשנה אותו. הוא החליט שאפילו מחלה כזו לא תעשה ממנו אדם חולה. גופו יכול להיות פגיע, נפשו תעמוד. נפש של תום אמיתי השוכנת באדם שלא אהב היתממות".

„ראינו אותו דועך בגופו ועדיין מאיר ברוחו. את הגוף לא ניתן היה לשמור חי. אבל אדם כזה אינו דועך, הוא יהיה איתנו כמו בהבזקו הקודם, התוסס, המקורי, החי", אמר שמעון פרס.

עורכת „דבר" חנה זמר ציטטה מפרקי אבות „אדם ניכר בכוסו, בכיסו ובכעסו", והוסיפה כי גם במחלתו ניכר אדם. „כל מי שעקב אחרי חגי יעיד כי במחלתו נתגלה בגדולתו". אשד, אמרה זמר, לא פטר עצמו ממחשבה ודאגה לכלל ונטל על עצמו חובה לתרום חלקו בהשפעה על־ידי כתיבה עתונאית עד יומו האחרון. זמר הוסיפה כי מותו של אשד הוא אבידה לעתונות הישראלית, ול„דבר" בפרט. „אשד היה פובליציסט בעל שיעור קומה, שחברו בו כושר ניתוח, כישרון כתיבה וכן אמונה שאפשר להשפיע".

עורכת „דבר" ציינה כי אשד לא חיזר אחרי קהל הקוראים, לא הקל עליו ולא התפשר עימו. „כאשר חשב משהו אמר זאת בכל החריפות והתקיפות, וחשף עצמו למתקפת נגד".

כמו פרס ציינה זמר את רעייתו של אשד, עליזה, עזר כנגדו במלוא מובן המלה. „רעיה ובן אדם שאפשר לסמוך עליו".

אחיו של חגי אשד, משה ארלשטיין, נשא דברי פרידה מרגשים ואמר „קדיש".

השוק המשותף לא יכיר במדינה הפלשתינית – אבל יגיב בחיוב

בריסל (רויטר ועיים). – השוק האירופי המשותף צפוי לגבש היום תגובה חיובית על ההצהרה בדבר הקמת מדינה פלשתינית, אולם לא יכיר בה – כך מסרו אתמול מקורות במטה השוק בבריסל.

דיפלומאטים העריכו, כי בהודעה המשותפת של שרי החוץ, שיתכנסו היום בבירת בלגיה, יובע עידוד לצעדים הפלשתינים, אבל השרים יקראו לאש"ף להכיר באופן חד־משמעי בישראל ולוותר באופן ברור על המאבק המזוין. להערכתם, תובע בהודעת השרים תמיכה מחודשת ברעיון הוועידה הבין־לאומית לשלום במזרח התיכון.

„נעשה מאמץ גדול כדי להסכים על נוסח מאוזן", אמר דיפלומאט יווני. שר החוץ היווני הוא היו"ר התורן של מועצת שרי השוק, ויוון כבר הודיעה על נכונותה העקרונית להכיר במדינה הפלשתינית. רוב מדינות השוק הבהירו לעומת זאת, כי אין הן מוכנות להכיר במדינה, שאין לה גבולות מוגדרים, אולם כולן ראו יסודות חיוביים ב„נימה המתונה" של ההכרזה.

נציב השוק המשותף קלוד שסון אמר, כי הכרת השוק במדינה הפלשתינית תלויה במידה רבה בניסוח הסופי של החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית. בראיון לעיתון הכוויתי 'אל קאבס' אמר שסון, כי החלטת החלוקה מ־1947 אינה עולה בקנה אחד עם המצב הנוכחי באיזור וכי השוק לא יוכל להכיר במדינה חסרת גבולות. הוא הזכיר, כי מאז יסודו, לא הכיר השוק בשום ממשלה גולה.

בתוך כך הודיעו שתי מדינות אפריקאיות נוספות – גאבון וסנגאל – על הכרתן במדינה הפלשתינית. גם וייטנאם הודיעה, כי היא „מכירה בהכרזה על הקמת מדינה פלשתינית".

שר המדינה המרוקאי לסופר „דבר":

החלטות המל"פ – צעד קדימה אבל לא צפוי פתרון מהיר

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). „החלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר הן צעד חשוב בדרך להסדר במזרח התיכון, משום שמבקר הכיר אש"ף בקיומה של מדינת ישראל. אבל המצב עתה מסובך ולא נראה לנו כי צפוי פתרון מהיר – כך אמר לסופר „דבר" שר המדינה בממשלת מרוקו מולאי זין זיידי.

יש בעיה עם קיצונים משני הצדדים, אולם קיים סיכוי שגם אחרי הבחירות האחרונות בישראל יתחילו נציגי הישראלים והפלשתינאים בשיחות חשאיות ובלתי רשמיות. „מה שגורמי חוץ יכולים לעשות זה להפעיל לחץ ידידותי קטן על הצדדים", אמר. להערכתו אין צפויה עתה יוזמה נוספת של המלך חסאן ברוח ההזמנה לפרס, ומלך מרוקו מצטער מאד על שפגישה זו לא נשאה את הפירות המקוים.

השר זיידי ייצג את המלך חסאן בסימפוזיון על יהדות מרוקו, שנערך במרכז התרבות היהודי על שם רש"י בפאריס ביוזמת אגודת „זהות הדו שיח" של יהודים יוצאי מרוקו. בדיוניו בכינוס, שבו משתתפים גם נציגים ואנשי מדע מישראל, מרוקו וצרפת, אמר זיידי כי מסורת הדו קיום של יהודים וערבים במרוקו יכולה לשמש כדגם ופתח תקווה לעתיד של שלום בעולם.

שגריר ישראל בספרד שלמה בן עמי נשא הרצאה על הפרופיל הפוליטי של יהדות מרוקו בישראל.

קברניטי כלכלה חלקו כבוד ליעקב לוינסון ז"ל

מאת סופר „דבר"

קברניטי כלכלה התכנסו אתמול בבית בר"ל לסימפוזיון מיוחד לזכרו של יעקב לוינסון ז"ל, שנפטר לפני ארבע שנים. הכלכלי התערבב באישי במשפחתי. האשה נורית, האחים זאב ודוד. אנשי בנק הפועלים. ראשי התקציב. נפתלי בלומנטל, שר הכלכלה גד יעקבי. הנגיד מיכאל ברונו. אפילו דן תיכון ואריאל וינשטיין היו שם.

גד יעקבי דן בצורך הדחוף של המשק הישראלי בתכנון כלכלי יסודי. אין מדובר בבעיה טכנית שולית, אלא בבעיה יסודית מאוד של משק במדינה דמוקראטית – הטעים השר.

דן תיכון הזהיר מפני התמוטטות אפשרית של הבנקים בשל מה שכינה „צבירת רווחים של נייר". בהדרשו לקופ"ח אמר, כי אין מקום לרפואה שוויונית. בשלהי הדיון התגלעו חילוקי דעות בין נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, לבין מזכיר התק"ם, אהרון ידלין, באיזו שנה בה פרץ משבר המשק הישראלי.

ב־1977 עם עליית הליכוד ומדיניותו הכלכלית – אמר ידלין. ב־1973, בעקבות משבר הנפט העולמי – חלק עליו ברונו. „היו מדינות, יפאן למשל, שהצליחו להתגבר עליו, והיו מדינות, כישראל, שנכשלו".

קיסר

(המשך מעמוד 1)

ובענפים פיננסיים. בענף הבנייה ניכרת יציבות במספר המועסקים.

בענף המתכת והאלקטרוניקה, אמר קצב, פוטרו בחצי השנה האחרונה 3,444 עובדים ובקרוב יפוטרו עוד 3,110 עובדים.

לדבריו, בצפון הארץ שורר מצב התעסוקה הקשה ביותר, אך התמורה בתעסוקה מורגשת גם באיזור תל אביב, שבה שרר עד לפני שנה מצב של עודף הזמנות לעובדים, בעוד שעתה עולה מספר דורשי העבודה על ההיצע. הוא ציין שהאבטלה בקרב בעלי מקצועות אקדמאיים – ובעיקר מהנדסים – הוכפלה מאז סוף שנת '87.

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
מרגלית כספי ומשפחתה
במות האם
מרים בק ז"ל
בית גבת

במלאת שנה לפטירת חברתנו
ברטה סתו ז"ל
נעלה לקבורה ביום שלישי י"ג כסלו תשמ"ט,
22.11.88, בשעה 15.00.
המשפחה
וקבוצת דגניה ב'

קבלת מודעות 24 שעות נדחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363
239952

זו הקטנה – גדולה תהיה

כריסטינה אונאסיס ובתה אתינה, יורשת המיליונים (תצלום א.פ. מ־1986)

פעוטה בת 3 – יורשת המיליונים של אונאסיס

אתונה (עיתצ).– אתינה אונאסיס, בתה בת השלוש והחצי של כריסטינה אונאסיס, היא היורשת הישירה היחידה לירושה של משפחת אונאסיס, הנאמד בחצי מיליארד דולאר. כריסטינה אונאסיס, ביתו של איל הספנות אריסטוטל אונאסיס, נמצאה בסוף השבוע בבואנוס איירס. משטרת ארגנטינה פתחה בחקירה על נסיבות מותה.

המשטרה פתחה בחקירה לאחר שליד גופתה של כריסטינה נמצאה קופסת גלולות. כריסטינה, שבילתה בחופשה בקאנטרי קלאב ליד בואנוס איירס, נמצאה מתה במיטתה בשבת לפני הצהרים. רופאים קבעו, כי נפטרה מהתקף־לב.

כריסטינה, שהגיעה לארגנטינה לפני כחודש, הורידה 20 ק"ג ממשקלה ולפי עדויות ידידיה היא סבלה מהטיפולים להרזיה והחליטה להפסיקם. כריסטינה היתה נשואה ארבע פעמים ורק מנישואיה האחרונים לצרפתי טיירי רוסל נולדה לה בת, אתינה, בינואר 1985.

אחד מעורכי הדין של משפחת אונאסיס אישר אתמול, כי אתינה היא היורשת היחידה לרכוש המשפחה. לדבריו, אין לאיל הספנות המפורסם שום צאצא ישיר אחר. אריסטוטל אונאסיס הוריש לאחר מותו, ב־1975 רכוש בסך מיליארד דולאר, אולם 500 מיליון דולאר הוקצו לקרן על שם בנו והיתרה נמסרה לבתו, כריסטינה.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז דרום

הצעה להחכרת מגרש לבניה רוויה ברחוב רבדים בשכונת תלפיות, בירושלים
מכרז מס' ים/75/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

תב"ע מספר	גוש מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	יח"ד שטח לרישוי	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
3449	30139	125	593	417	422,873	25,000

* עפ"י התב"ע מסוג המגרש באזור מגורים 5 מיוחד – הבניה המותרת – 66% ב־2 קומות, מעל קומת עמודים חלקית או מחסנים ומקלט.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאמון (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל בירושלים, רח' בן יהודה 34, (קומה 12) טל' 224121־02, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 15.12.88 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

הצעה להחכרת מגרש לבנית יחידת דיור חד־משפחתית בשכונת דניה, בחיפה
מכרז מס' ח/76/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

גוש מספר	מגרש מספר	חלק מחלקה	שטח במ"ר	*קיבולת בניה	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
12251	ב/480	13,12	665	ראה הערה	73,590	51,006	4,000

* לפי תב"ע חפ/1141 ב' שבתוקף תאור הנכס הינו אזור מגורים א' מיוחד, ניתן לבנות יחידת דיור חד משפחתית, 32% ברוטו, או 210 מ"ר הפחות מבין השניים + 6 מ"ר מחסן וחדר הסקה, + 25 מ"ר חניה מקורה ועליית גג כאשר הגובה המקסימלי בין רצפת קומה עליונה לגמלון הגג הוא 5 מ', שיפוע הגג 22 מעלות.
** הוצאות הפיתוח צמודות למדד בניה שפורסם ב־15.10.88, וישולמו בנפרד לחב' מבני תעשיה במאמון תוך 60 יום מיום הזכיה במכרז.
חב' מבני תעשיה פיתחה את השטח בהתאם למצב פיתוח להיום ומתחייבת לגמור הפיתוח עפ"י דרישות העיריה תוך שנה מיום הזכיה במכרז.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאמון (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, דרך העצמאות 13 חיפה. טל' 660951־04, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 15.12.88 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

הצעה להחכרת 4 מגרשים לבנית 4 יחידות דיור חד־משפחתיות בבניה עצמית, ברחוב השקים בקרית טבעון
מכרז מס' ח/77/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

תב"ע מספר	גוש מספר	מגרש מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	*ישה"כ בניה ב־2 קומות	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
טב/6א	10592	2	235	505	44%	72,009	3,500
טב/6א	10592	3	235	583	44%	91,000	3,500
טב/6א	10592	4	235	575	44%	75,174	3,500
טב/6א	10592	5	235	582	44%	79,130	3,500

* עפ"י תוכנית מס ג/405 בתוקף מ־5.5.72 מיועדים המגרשים לבניה באזור מגורים א, ובכל מגרש ניתן לבנות יחידת דיור חד־משפחתית אחת, בשעור 44% בשתי קומות גם יחד.
** ערך הקרקע נקבע לפי מצבו ופיתוחו להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאמון (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, דרך העצמאות 13 חיפה. טל' 660951־04, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 15.12.88 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז צפון | **חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ** | **משרד הבינוי והשיכון** מחוז הגליל

„בנה ביתך" – במנחמיה
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית „בנה ביתך" שפורסמה באוגוסט 1984, נותרו 16 מגרשים לבניית 16 יחידות דיור חד־משפחתיות. המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, במחוז צפון, במשרדי הקריה, בנצרת עילית טל' 58211־065.
ההרשמה תחל ביום ד' 23.11.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה", במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון התשלום בעבור הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שיווק המגרשים.

הודעה

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזאת לכל שוכרי וחוכרי קרקע חקלאית לזמן קצר ולזמן ארוך, בדרך של נחלה ושלא בדרך של נחלה, כי חובתם לעבד את הקרקעות החקלאיות שנמסרו לרשותם. אי עיבוד הקרקע מהווה הפרה של החוזה בין המינהל לבינם, והמינהל יפעל נגד המזניחים את עיבוד הקרקעות.

נבון תובע טלוויזיה בשירות האמת; עתונאי הרדיו: יבוטלו „הנחיות אלג'יר"

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

„צריך להראות לעם את כל האמת גם אם היא לא נעימה. על־ידי זה שלא מראים את האמת כולה היא לא נעלמת. גם אם יש עובדות קשות ומרות צריך להביאן לידיעת הציבור במלואן ולא להסתירן. אם לא נדע כל מה שקורה סביבנו נתקשה להבין את המצב ולהתמודד איתו כהלכה" – אמר אתמול שר החינוך, יצחק נבון, לראשי רשות השידור.

נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, זימן ללשכתו לדיון דחוף את ראשי הוועד המנהל והנהלת הרשות בעקבות ההנחיות שנתנו לעורכים ולכתבים לצמצם את סיקור כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית בשבוע שעבר באלג'יר.

נבון אומר, כי הבעיה המרכזית היא היכן עובר הגבול בין מסירת אינפורמציה מלאה לבין צימצומה. הוא ציין, כי לא רק הציבור הרחב מאזין לרדיו ולטלוויזיה אלא גם השרים, הח"כים וקובעי המדיניות, ואם המידע שהם מקבלים באמצעות כלי התקשורת מקוטע יש בזה, לדעתו, פגם באפשרויות להתרשם נכונה מהאירועים.

נבון יצא נגד פיטוריו של השדרן דוד גרוסמן. „לא צריכים לרוץ ולפטר. אם הוא לא נהג כהלכה בפרשת השידורים מאלג'יר יש דרכים חוקיות ומשמעתיות לדון בכך. צריך לשמור על פרוצדורה מתאימה בפיטורי עובדים" אמר.

נבון הוסיף, כי מגיעים אליו דיווחים רבים על כך שמערכת היחסים בין ההנהלה לבין העתונאים ברשות השידור „רותחת". הוא הציע למנכ"ל הרשות ליזום שיחות עם העתונאים על המצב.

כינוסי מחאה

גם אתמול נערכו כינוסי מחאה ברדיו ובטלוויזיה. עתונאי הרדיו דרשו את ביטולן של ההנחיות שהוציא המנכ"ל אורי פורת בעקבות הכינוס באלג'יר, והביעו זעם על שההנהלה מפקירה את העובדים מול חברי מליאת הרשות.

בסיום הישיבה החליטו כתבי הרדיו לעמוד מאחורי דוד גרוסמן. „מבחינתנו הוא עדיין קודד רשת השידור", נאמר בהחלטה. עוד הוחלט, שאם לא יבוטלו ההוראות הגורפות יפרסם ועד העובדים פינה יומית בעתונים לזכר חופש העיתונות שנרמס ב„קול־ישראל".

גם עתונאי הטלוויזיה התכנסו אמש לדון במצב, והעלו הצעות שונות, אך שום החלטה מעשית לא נתקבלה. הצעה להחשיך את המסך נדחתה מחשש שהציבור יגיב בזעם על המעשה. אחרי התלבטויות רבות הוחלט לנסות ולהפעיל את דעת הקהל ולצאת למאבק ציבורי. מחר שוב יתכנסו עתונאי הטלוויזיה.

אוטובוס 'אגד' התקבל באבנים ברמאללה ובדרך לשכם הותקף בבקבוקי תבערה

צעיר נהרג בכפר ליד שכם • הוסר העוצר ביו"ש ובעזה

מאת אריאל בן עמי, דני רובינשטיין, דני צדקוני ושמעון וייס, סופרי „דבר"

דוד מור מיבנאל, נפצע אתמול באוטובוס 'אגד' שנרגם ברמאללה.

אתמול, סמוך לשעה 17.30, נרגם אוטובוס 'אגד' שעשה דרכו מירושלים לשילה, בכניסה לרמאללה. שמשתו נופצה ואבן פגעה בפניו של דוד מור, שפונה לבית חולים. נוסעי האוטובוס וכהם חיילים ירדו ממנו, וירו לכיוון משליכי האבנים, אך איש לא נלכד.

האוטובוס המשיך בדרכו, וסמוך לעין־סיניה, שעל כביש בית־אל – שכם, הושלכו לעברו שני בקבוקי תבערה, שהחטיאו אותו. כוחות הבטחון פתחו בסריקות.

צעיר ערבי נורה ונהרג אתמול בכפר ליד שכם. 10 נפצעו בתקריות ביהודה שומרון ועזה. כרוז מספר 29 של 'מפקדת ההתקוממות' קורא לשביתה כללית. הכרוז מברך על הכרזת העצמאות הפלשתינית.

מקורות ערבים מסרו אתמול על מחנה מעצר חדש, שכינויו בפי העצירים 'אנצאר 4', שנפתח ממזרח לירושלים, בדרך ליריחו. מקור בטחוני אישר, כי מחנה כזה נפתח לארבעה ימים בלבד, נוכח גל המעצרים האחרון ובגלל הצפיפות הרבה במתקני המעצר האחרים. המקור הבטחוני הודיע כי המחנה כבר נסגר.

תקרית חמורה היתה אתמול בכפר בקה אל־חטב, בנפת שכם, במהלכה נורה למוות יוסף עבדאללה, בן 22. צעיר נוסף מהכפר נפצע. עוד נפצע אתמול צעיר בכפר עין, ליד רמאללה. הוא נפגע בפניו מקליע פלסטיק. שלושה פצועים היו בכפר דיק, בשומרון, ופצוע אחר במחנה הפליטים עין־בית־אלמא, ליד שכם. מרצועת עזה מסרו מקורות ערבים על ארבעה פצועים בתקריות אחרות. צה"ל הסיר את העוצר מכל מחנות הפליטים ברצועה, וגם ביהודה ושומרון היה אתמול עוצר רק בשני כפרים שבהם היו תקריות: בכפר בני־חסן שבו נפצעו חמישה ובבקה אל־חטב, שבו נהרג אמש צעיר.

במרכז רמאללה הוטל בקבוק תבערה על סיור צה"ל והאיזור הוכרז שטח צבאי סגור. מהכפרים דיר־גסאנה, בית רימא (נפת רמאללה) ומארטאס, תקוע, חוסן (נפת בית לחם) נמסר על תקריות, ללא פצועים. עוד היו תקריות בכפרים ביתא ומראמה בנפת שכם. מהכפר סמוע נמסר על ילד בן עשר שנפצע והתלונן, כי „ממסוק של צה"ל שטס בגובה נמוך השליכו עלינו בקבוק". בסיום התפילות בכנסיות בבית־לחם ובבית ג'אלה היו התקהלויות. לא היו נפגעים.

אוטובוס 'אגד', שנסע לפנות ערב בכביש ירושלים שכם (להתנחלות שילה) נרגם באבנים ליד מחנה הפליטים אל־אמערי ברמאללה, ולאחר מכן הוטל עליו בקבוק תבערה ליד הכפר מזרעה א־שרקייה. לא היו נפגעים.

אוטובוס הוצת

אוטובוס נוסעים של חברת 'יורעסטורס' הוצת אתמול ונשרף בטבריה. המקרה ארע בטבריה והמשטרה בודקת אם מדובר במעשה על רקע פלילי, או לאומני. בעת ההצתה היה האוטובוס ריק מנוסעים.

שרפו דגל המדינה

דגל אש"ף ולצידו דגל מדינת ישראל חרוך, ניתגלו אתמול בבוקר על גדר בית ברחוב ג'ורג' סמית בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים. משטרת ירושלים פתחה בחקירה.

כבר ב־57' חזה בן־גוריון האינתיפאדה ברצועת עזה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

„עזה כשהיא לעצמה היא צרה צרורה בכל התנאים. בשלטון ישראלי, בשלטון או"ם או בשלטון מעורב. המצב המסוכן ביותר זהו שלטון מצרי. קצת פחות המסוכן שלטון ישראלי בלבד. הסכנה היא כפולה: כיצד נפרנס מאתיים ושישים אלף תושבים [illegible] אולם גדולה מזו הסכנה הפוליטית: אין ספק שהפליטים ואחרים יעשו מעשי טירור. הנוכל לדכא אותו כאנגלים בקפריסין וצרפתים באלג'יר? בלי פתרון בעיית הפליטים, כלומר יישובם בארץ ערבית – רצועת עזה היא מארה וסכנה בכל התנאים, ובגללה אין לסכן בטחוננו בעתיד ולהיות מנודים בכל העולם...".

דברים אלה, האקטואלים אף היום, כתב דוד בן גוריון, בקטע ביומנו משנת 1957, שהותר לפרסום בימים אלה.

ביומנו משנה זו, התקופה שלאחר מבצע קדש, מתייחס בן גוריון בקטעים רבים לבעיית רצועת עזה, שסופחה לישראל בעקבות מערכה זו. ב־16 בפברואר אותה שנה, כותב בן גוריון ביומנו תחזית, שהאינתיפאדה רק מאמתת אותה: „בערב בא אצלי משה (ריידאר.), שהצטער על אפשרות של עזיבת שטח אל־עריש. אמרתי לו, כי אני מפחד שהחשש שלי יתברר... הוספתי, שאילו היו אויבינו פיקחים, היו מוסרים לנו רצועת עזה בשלמותה, על פליטיה. נצטרך לפרנס מיליון ערבים ולדכא התקוממות נגד שלטוננו בכוח...".

גם על סוגיית 'מיהו יהודי' נותן בן גוריון את דעתו. בתשובה לשאלתו של עורך עיתון אמריקאי ממוצא יהודי, כותב בן גוריון ב־13 במאי: „אמרתי לו בפשטות – יהודי הוא שירגיש עצמו יהודי, גם אם אינו יודע מה זה. אבל בהכרח, יהודי הוא גם בן אומה היסטורית וגם בן תפיסה רוחנית, לאו דווקא אותה תפיסה, שבכל הדורות ואצל כל היהודים. אבל המשותף שבה – השורשים בתנ"ך ובתורת הנביאים, בין שהאדם הוא מאמין, או לא".

17 מיליון קנדים יכריעו היום: הסכם סחר עם ארה"ב – כן או לא

אוטאווה (רויטר, ועיתצ).– 17 מיליון קנדים הולכים היום לקלפיות כדי לבחור ממשלה חדשה, שתכריע אם לקבל את הסכם הסחר החדש עם ארה"ב או לדחותו. מערכת הבחירות הנוכחית, שנסבה על טיב שאלה זאת, תוארה כאחת המרתקות בתולדות המדינה.

ראש הממשלה, בריאין מולרוני, שמפלגתו הפרוגרסיווית־שמרנית מוליכה בסקרים ברוב קטן, מבטיח להעביר את החוק, אם ייבחר מחדש. יריביו, מהמפלגה הליבראלית ומהמפלגה הדמוקראטית החדשה שוללים בכל תוקף את ההסכם.

הסכם הסחר, האמור לבטל את כל מגבלות המכס והסחר בין ארה"ב לקנדה, היה הנושא המרכזי בבחירות. תומכי ההסכם טוענים, כי הוא יביא צמיחה כלכלית והגברת תעסוקה. מתנגדיו טוענים לעומת זאת, כי הוא יחליש את הכלכלה הקנדית, יסכן את עצמאותה הפוליטית ויפגע במערכת הסוציאלית.

מנהיג המפלגה הליברלית, ג'ון טרנר, שתחילה פיגר בסקרים בהפרש ניכר אחרי מולרוני, הצליח בשבועות האחרונים לחזק את מעמדו ע"י תעמולה לוהטת נגד הסכם הסחר. טרנר טוען, כי ההסכם, הזוכה לתמיכה נלהבת מצד הנשיא רונאלד רייגן והנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, ישים קץ למעשה לעצמאותה של קנדה.

אולם בסקרים האחרונים שפורסמו שלשום זכו השמרנים שהוליכו את קנדה בשנים האחרונות לשגשוג כלכלי, ל־40–41 אחוז מהקולות, לעומת 33 עד 35 לליבראלים ו־23 אחוז למפלגת הדמוקרטים החופשיים, מפלגת שמאל המתייצבת לראשונה לבחירות. מספרם של הקולות הצפים נע בסביבות 12 אחוז.

מולרוני זקוק לרוב מבין 295 חברי בית הנבחרים כדי לאשר את הסכם הסחר בין שתי המדינות. אם יזכו השמרנים בדי קולות כדי להקים ממשלת מיעוט בלבד, יוכלו שתי מפלגות האופוזיציה להתאחד בפרלמנט ולדחות את ההסכם.

תאצ'ר אמרה 'נייט'; המלכה לא תיסע למוסקווה

מאת דליה שחק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר לא תמכה בביקור מלכותי של המלכה בברה"מ בהווה אתמול מקורות בממשלת בריטניה. הם נימקו זאת בכך, שביקור כזה יעניק לנשיא מיכאל גורבצ'וב תעמולה שתחליש את מאמצי המערב להציק עליו בנושא זכויות האדם.

חוגים מקורבים למלכה אמרו אתמול, כי המלכה רצתה מאוד לנסוע לברה"מ, אך כמובן תנהג על פי עצת ראש הממשלה. הם אמרו כי לדעתם ביקור כזה יעזור להבטיח את הצלחתו של גורבצ'וב ברפורמות שלו. מוסקווה היא העיר החשובה היחידה, שבה לא ביקרה המלכה במשך 36 שנות מלכותה. בתה ובעלה בקרו בברה"מ באופן פרטי.

מקורות רשמיים בלונדון אומרים, כי אין כל הוכחה שגורבצ'וב התכוון בכלל להזמין את המלכה, כאשר יבקר אצלה בלונדון בחודש הבא. נראה כי רעיון ההזמנה הודלף ממוסקווה כדי למשש את הדופק, ועתה ברור כי לא תימסר הזמנה כזו. מארמון באקינגהם סירבו לומר, האם היו בעבר מקרים דומים שבהם יעצו למלכה לא לנסוע למקום כלשהו.

פיס נגד פוליו

ח"כ גדעון גדות, יו"ר דירקטוריון מפעל הפיס, נותן את פרס קרן המחקר של הפיס לפרופסור מישל רוול, ממכון ויצמן (הצלום: אילן אוסטרייכר)

זכה בפיס

מאת סופר „דבר"

פרופסור מישל רבל, ממכון ויצמן למדע, הנחשב לאבי הפיתוח התעשייתי של תרופת האינטרפרון, הוא הזוכה לשנת 1988 בפרס קרן המחקר של מפעל הפיס על שם מיכאל לנדאו בסך 10,000 ש"ח. יו"ר דירקטוריון „מפעל הפיס" גדעון גדות העניק אתמול את הפרס לזוכה. כמו כן הוענקו פרסי מחקר בסך 4000 שקלים לד"ר רפאל ביאר מהטכניון בחיפה, לפרופסור דבורה ברנע, מאוניברסיטת תל־אביב, לפרופסור שלמה הבלין, מאוניברסיטת בר־אילן, ולד"ר דוד מנשרי, מאוניברסיטת תל־אביב. פרסים נוספים הוענקו לסטודנטים מצטיינים לקראת לימודי התואר השני והשלישי ובהם נאדר בשותי סטודנט ערבי, הלומד לקראת תואר במדעי המחשב (סוח)

ר"מ צרפת לשעבר: תומך במדינה פלשתינית

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ראש ממשלתה לשעבר של צרפת, פייר מורואה, אמר אתמול במהלך ביקור בצפת, כי הוא תומך בהקמת מדינה פלשתינית, אך בה בעת יש להבטיח גבולות בטוחים למדינת ישראל.

מורואה סירב להביע את דעתו על הכרזת אש"ף בדבר הקמת מדינה פלשתינית והפנה את מראייניו להודעתו של שר החוץ הצרפתי. מורואה קרא למדינות אירופה לתמוך במו"מ בין הצדדים המעורבים בסכסוך.

היום ייפגש האורח הצרפתי עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, ועם ממלא מקומו, שמעון פרס. פייר מורואה נחשב לאחד ממנהיגי המפלגה הסוציאליסטית, בראשותו של הנשיא מיטראן.

בטקס שנערך אתמול במלון 'רימונים' בצפת נחתמה ברית ערים תאומות בין צפת לעיר ליל, שמורואה עומד בראשה. האורח הצרפתי הביע את שמחתו על ברית הערים הזאת ואמר, כי קוסמת לו העובדה שעיר תעשיה כמו ליל יוצרת קשרים עם עיר אמנות וציור כצפת. בליל יש היום כמעט אלף משפחות יהודיות ונמסר, כי בקרוב ייערכו „חילופי משפחות" בין שתי הערים. אמני צפת יפתחו בקרוב תערוכה מיוחדת בליל, במסגרת ברית הערים התאומות.

היהלום שב'כתר'

חנות הספרים בת"א פתוחה כל יום עד חצות

מאת סופר „דבר"

חידוש מרנין בתל־אביב: חנות ספרים בלב העיר תהיה פתוחה שבעה ימים בשבוע, עד חצות הלילה.

את הבשורה הזאת שמע אמש קהל גדול של מוזמנים בפתיחה החגיגית של החנות, בפינת הרחובות דיזנגוף ופרישמן, במקום שהיתה חנות בגדים של מצקין. החנות בת שתי קומות ומרתף בית־קפה היא של הוצאת „כתר", אבל היא תשווק גם את ספריהן של שאר הוצאות הספרים.

יעקב פכטר, מנכ"ל „כתר", בישר בהזדמנות זו גם על זכייתו של הסופר דוד שיץ בפרס ברנשטיין מטעם התאחדות המו"לים על ספרו „שושן לבן, שושן אדום".

בפתיחה החגיגית בירך גם ראש עיריית תל־אביב שלמה להט.

אדריכלית החנות היא עדה כרמי. את החנות תנהל ציונה קידר.

מגבית־חירום בק. שמונה למען נזקק להשתלת כבד

(ע).– בקרית־שמונה הוכרז על מבצע התרמה להצלת חייו של חנניה דדון, בן 50, תושב העיר הזקוק בדחיפות להשתלת כבד בבית־חולים באנגליה.

בעיר הוקם ועד פעולה, המתכונן לגייס כמאה אלף דולר – עלות הניתוח והאישפוז. ראש עיריית קרית־שמונה, פרוספר עזרן, נרתם למבצע ההתרמה מבית לבית ברחובי העיר ובישובים הסמוכים. עד כה נאספו כ־20 אלף דולר. אפשר להפקיד תרומות בבנק דיסקונט בקרית־שמונה, חשבון מספר 171360.

משהו זז בכנרת; המפלס עלה ב־2 ס"מ

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מפלס הכנרת עלה בשלושת הימים האחרונים בשני סנטימטר והוא עומד עתה על מינוס 210.37 מטר.

זו הפעם הראשונה בעונת חורף '88 שמפלס הכנרת עולה. יו"ר מינהלת הכנרת צבי אורטנברג, מסר אמש, כי מפלס הכנרת גבוה בחצי מטר לעומת תחילת החורף אשתקד.

'נטורי קרתא' עשו 'מי שבירך' לערפאת

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

'נטורי קרתא' בארץ ובתפוצות חגגו השבת הכרזת העצמאות של ערפאת.

העולים לתורה בבית־הכנסת של ה'נטורים' עשו „מי שבירך" ליאסר ערפאת ולמדינה הפלשתינית העצמאית וחידשו את התפילה הישנה שהיו מתפללים בשבתות ובחגים לכבוד הצארים הרוסים והקיסרים הגרמניים רום הודם.

עובדי המעבדות: נחריף העיצומים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

עובדי המעבדות בשירות המדינה קראו אתמול להסלמת מאבקם על השוואת תנאי שכרם לשכרם של עמיתיהם בקופת חולים הכללית.

עובדי המעבדות בכל בתי החולים הממשלתיים והמעבדות לבריאות הציבור קיימו אתמול אסיפות מחאה במהלך השבתת העבודה למשך שלוש שעות.

מחר יתקיים כינוס של מזכירות חטיבת עובדי המדינה וצפויות החלטות על הרחבת העיצומים.

העובדים דחו אתמול פניות של ראשי משרד הבריאות וגורמים בכירים בהסתדרות, שביקשו למתן את המאבק. העובדים תובעים פתיחת מו"מ מיידי עימם על השוואה לקופת חולים הכללית.

המהנדסים: הסת' עובדי המדינה לא מייצגת אותנו

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

הסתדרות המהנדסים טענה אתמול לבית־המשפט שעובדי המדינה אינה ארגון יציג לעובדי הדירוגים המקצועיים ולכן אינה רשאית לחתום על הסכמים קיבוציים בשם המהנדסים עובדי המדינה.

בעתירה שהגישו מזכ"ל הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, וסגנו אלי בהקרקן, נטען, שהסתדרות עובדי המדינה איננה אלא ועד עובדים ארצי ולפי חוקת ההסתדרות ועד עובדים אינו מוסמך להתקשר בהסכמים קיבוציים.

העותרים מטעימים שראובן בן עמי, מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה וחברי המזכירות של הסתדרות זו נבחרו ללא בחירות ולפיכך הם מכהנים בתפקידיהם שלא כדין, ואין הם רשאים לפעול בשמה של הסתדרות עובדי המדינה ולייצג את כלל עובדי המדינה.

ראובן בן עמי נמצא בכינוס במזרח הרחוק ואמש לא היה אפשר לקבל את תגובתו. סגנו, מנחם לוין, מסר ל'דבר' שבכוונת הסתדרות עובדי המדינה להגיש כתב הגנה. במקביל יפנה לראשי ההסתדרות הכללית בדרישה לקיים בירור על „התנהגותם של ראשי הסתדרות המהנדסים שהעדיפו לפנות ישירות לבית־המשפט, במקום להזדקק לרשות השיפוט הארצית של ההסתדרות".

משק וכספים

<u>מחקר של הבורסה לניירות ערך</u>

„כור" חייב לפעול לרישום חברותיו למסחר בבורסה

מאת אלי גולדברג

פוטנציאל הגדול הבולט ביותר בשוק ההון טמון במפעלי חברת העובדים – מתחוור מסקר שנערך בבורסה לניירות ערך על ידי שאול ברונפלד ואברהם סינטל, שבדק את הכיסוי הבורסאי של החברות התעשייתיות הגדולות במדינה.

מתוך המחקר עולה ש־92 מתוך 150 החברות התעשייתיות הגדולות שייכות לסקטור הפרטי ו־26 שייכות להסתדרות. 21 חברות שייכות לקיבוצים ו־11 לממשלה. כן מתברר כי לסקטור הפרטי אחוז הייצוג הגבוה ביותר בבורסה – כ־50%.

לעומת זאת מיוצגות החברות הממשלתיות בבורסה הרבה פחות – כ־27 אחוז, לטענת עורכי הסקר. אחוז הייצוג הנמוך בחברות הממשלתיות נובע הן מסיבות אידיאולוגיות היסטוריות והן בגלל האופי המיוחד של חלק מהחברות שאינו מאפשר שיתוף הציבור בהן.

אחוז הייצוג הנמוך ביותר שייך למפעלי ההסתדרות. רק 3 מתוך 26 חברות השייכות לקונצרן „כור" רשומות למסחר בבורסה, ורק מפעל קיבוצי אחד מתוך 26. לדעת עורכי הסקר נובע האחוז הנמוך בסקר כהתנגדות אידיאולוגית שאפיינה סקטור זה שנים רבות. סיבה נוספת היא מערכת המימון העצמאית, שהצליחה לספק את מרבית צרכי המימון של החברות, ומנעה את הצורך לגייס הון בבורסה.

לגבי העתיד צופים עורכי הסקר כי הסקטור הפרטי ימשיך להגדיל את יצוגו בבורסה, אם כי בצורה איטית. לעומת זאת קיים פוטנציאל גבוה יותר להנפקתן של חברות ממשלתיות. הסיבה לכך נעוצה במדיניות ההפרטה (מעבר לידיים פרטיות) שנוקטת בה הממשלה בשנתיים האחרונות. עם זאת יש לזכור שתהליך ההפרטה בעייתי בגלל גודלן של החברות הממשלתיות, ועקב בעיות של מונופוליום וסודיות, המקשות העברת חלק מהחברות לידיים פרטיות.

דווקא בסקטור ההסתדרותי, במיוחד בחברות התעשייתיות של חברת העובדים, טמון הפוטנציאל הגבוה לרישום בבורסה. אומנם ביצוע מהלך זה בעיתוי הנוכחי אינו מעשי, בגלל הקשיים הנוכחיים של קונצרן „כור", אך עם זאת ממליצים מחברי הסקר לחברת העובדים ליישם מדיניות של הנפקת חברות התעשיה שלה מיד לאחר שיתברר שהמפעלים אכן עלו על פסי רווחיות.

מבצע בדיסקונט: פיקדון לחודשיים עם ברירת ריבית

בנק דיסקונט הודיע על מבצע שיווקי שבמסגרתו תינתן ריבית אטרקטיבית במיוחד לפקדונות שייפתחו בתוכנית „פק"צ־ברירה" לתקופה של חודשיים במטרה לעודד משקיעים להפקיד כספים באפיק השקלי לתקופות ארוכות מהרגיל.

בתקופת המבצע יועמד שיעור הריבית במסלול נייר על „פריים" + 4% והוא יהיה זהה לכל הפקדה, ללא הבדל בסכום, החל מ־1,000 ש"ח. זו, במונחים נומינאליים, ריבית שנתית של 20.20% הנגזרת משער ה„פריים" הנוכחי שהוא כיום בבנק זה 16.2%.

כמו כן, לפי עקרון ברירת הריבית המאפיין את הפקדות החודש, מבטיח הבנק ריבית חלופית בשעור שנתי קבוע של 20%, ועל ידי כך ניתנת למשקיע הגנה מפני ירידה אפשרית, בעתיד, של שער הריבית במשק.

המשקיע אינו נדרש להחליט מראש על מסלול הריבית הרצוי לו. בתום תקופת הפיקדון, הוא יזוכה באופן אוטומטי על ידי הבנק, לפי החלופה שתתן לו את סכום הריבית הגבוה ביותר – קבועה או ניידת.

תנאים אלה ניתנים כמסגרת מבצע מוגבל בזמן.

הצעה למתן הקלות למלונאים בגלל ירידת ה־16% בתיירות

מאת דויד מרשיב

בחוות דעת שהגיש רואה החשבון דן בכלי להתאחדות המלונות הוא מציע לנקוט צעדים להקלת מצבם הכלכלי של המלונאים נוכח הירידה במספר התיירים שבאו לישראל בשנת 1988 והירידה בתפוסת המלונות כתוצאה מכך.

חוות הדעת ממליצה, בין השאר:

★ הגדלת התמיכה הישירה בבתי המלון בדרך של העמקת ביטוח השער, בגלל מדיניות הקפאת שער הדולר.

★ מתן סיוע במימון ההון החוזר המעיק על בתי המלון ובמיוחד מימון השיפוצים בבתי המלון והוצאות ההחזקה.

★ דחיית פרעון הלוואות פיתוח.

★ הפחתה משמעותית של הארנונות לבתי המלון. המלונאים טוענים, כי הארנונות המוטלות על המלונות הם מהגבוהות המוטלות על יעדי תיירות.

מנכ"ל התאחדות המלונות משה עמיר טוען כי בעוד שנמשכת הירידה בתיירות לישראל בשיעור 16 אחוז בשנת 1988 בהשוואה לשנה הקודמת, נמשכת השחיקה ברווחיות המלונות בארץ בגלל הקפאת שער החליפין של השקל לעומת הדולר. במקביל גדלו הוצאות המלונות לשכר עבודה מינוי 1987 עד יוני 1988 בשיעור 18 אחוז. כמו כן התייקרו בשיעור דומה מחירי המזון והמשקאות.

חריגה: הסובסידיה לחלב תגיע השנה ל־200 מיליון ש"ח

מאת דויד מרשיב

הסובסידיה לחלב בקר השנה חורגת בהרבה מעבר לתקציב שהוקצב למטרה זו בגלל אי התאמת המחירים, כנדרש בהתאם לתקציב הממשלה.

מחקר כלכלי של המחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי שנערך בידי רחל ברושק בדבר מחירים וסובסידיות למוצרים מן החי, שראה אור בימים אלה, מראה, כי במחצית הראשונה של שנת התקציב 1988/89 היתה הוצאה לסובסידיה לחלב בסכום של 107 מיליון שקל לעומת תקציב שנתי מתוכנן של 43 מיליון שקל בלבד.

המחקר קובע, כי עומק הסבסוד המתוכנן לשנת התקציב הנוכחית לחלב בקר הועמד על 4 אחוזים מהמחיר לצרכן. בפועל לא בוצעו תישני מחירים מספיקים להלב. היו התייקרויות של 14 אחוז בחודש מאי השנה ו־13.5 אחוז בראשית אוקטובר. כדי לעמוד בתכנון שנקבע מראש היה המחיר לצרכן, על פי רמת ההוצאות של חודש ספטמבר 1988, צריך להיות גבוה בשיעור 28 אחוז מזה ששרר בפועל. תיקון המחיר של החלב באוקטובר השנה משאיר עדיין פער בשיעור 15 אחוז לעומת עומק הסבסוד המתוכנן.

המחקר קובע, כי מאחר שבמחצית הראשונה של שנת התקציב יש הוצאה חריגה בסך 64 מיליון שקל, ההערכה היא שאם לא יבוצעו העלאות מחירים נוספות לצרכן עד סוף שנת התקציב, תגיע ההוצאה השנתית לסבסוד החלב ל־200 מיליון שקל, כלומר 157 מיליון שקל מעבר לסכום שהוקצב למטרה זו בתקציב.

„לנצ'יה" פיתחה מצמד אלקטרוני ממוחשב בלי דוושה

מאת אריה אורד

מצמד אלקטרוני ממוחשב ללא דוושה פותח במפעלי "לנצ'יה". הוא כבר מותקן בדגמי ה"דלתא אינטגראלה" בעלות הנעה המתמדת על ארבעת גלגליהן. המצמד פותח כדי להקל על נהגי־המירוץ הנוהגים "באינטגראלה", אולם יותקן גם בדגמי הכביש של דגם זה.

הראשונה שפיתחה מצמד ללא דוושה עוד לפני 20 שנה היתה "סיטרואן", שהתקינה במכוניות ה"סימאטיק" מיתקן חשמלי, שהיה מחובר למוט הילוכים. תנועה קלה במוט היתה מנתקת מעגל חשמלי וגורמת בכך את הפרדת המצמד. סגירת המעגל החשמלי הביאה להפעלת מגנט, שגרם את הצמדת שני חלקי המצמד.

המיתקן של "לנצ'יה" מתוחכם כמובן בהרבה. ששה חיישנים מעבירים מידע למרכז בקרה אלקטרוני, הדואג להפרדת המצמד ולהצמדתו על־פי הצורך ובהתאם לנסיבות. כתוצאה מכך פועלת המערכת כולה באורח אופטימלי וחוסכת בלאי רב בכל המיכללים. גם מהירות התגובה גדולה יותר, דבר המאפשר ניצול נכון יותר של עוצמת המנוע תוך חיסכון בדלק; וכן בלימה מיטבית של הרכב בשעת־חירום. מערכת החיישנים גם מתאימה את פעולת המצמד לסוג הדרך, שעליה נוסעת המכונית כדי למנוע התחפרות הרכב בחול, בבוץ או בשלג. כן היא מונעת החלקה בשעת זינוק או האצה על דרך המכוסה בקרח.

לפני כן פיתחה "ב.מ.וו." מיתקן אלקטרוני, איי.סי.אס., המונע העברת עוצמה מופרזת לגלגלים למניעת החלקה בשעת זינוק או האצה והתחפרות בחול בבוץ ובשלג.

ירידות תלולות במחזור מצומצם

★ ירידות שערים חדות בעקבות הצעים של „לאומי־פיא" לכל אורך הקו ★ המחזור במניות הצטמצם לכ־10 מיליון ש"ח ★ ירידה של 10% ב„אלרון" בעקבות הדו"חות הכספיים המאכזבים ★ דעות מנוגדות בקרב הפעילים לגבי הצפוי בשוק בתקופה הקרובה ★ מניות קונצרן „כלל" ממשיכות להפגין חולשה

מאת אלי גולדברג

שוק המניות עבר אתמול מימוש חזק ומפתיע, ושערי המניות המובילות ירדו בשיעורים שבין 5% ל־10%. הירידות נבעו בעיקר עקב מכירות מסיביות של קרנות הנאמנות של בנק לאומי, הן במסחר במ.ר.צ והן במשתנים. מכירות אלה נוספו להיצעי המשקיעים שהושפעו מהעליה המתמשכת בריבית ומאי הבהירות הפוליטית־כלכלית. מדד המניות החופשיות ירד בשיעור של 3.21%, תוך מחזור מצומצם של 9.8 מיליון ש"ח. מניות המשתנים ירדו בצורה תלולה אף יותר – 4.77%, תוך מחזור של 2 מיליון ש"ח.

ההצעים הגדולים שהוזרמו על ידי קרנות „לאומי־פיא", היוו המשך ישיר למגמת המכירות שאיפיינה אותן בשבוע שעבר, ובעיקר ביום ה'. הסיבה לגישתו השלילית של בנק לאומי כלפי השוק בשבוע האחרון לא ברורה די צרכה לפעילים בו. חלקם אומרים שקרנות הנאמנות של הבנק נשארו עם אחוז אחזקה נמוך במניות, ולכן הם מעוניינים „להפיל" את השוק, על מנת להתכסות בסחורה במחיר נמוך יותר. חלק אחר טוען שלדעת מנהלי הקרנות מיצה השוק את עצמו ברמה הנוכחית. כך או כך, אם בשבוע שעבר לא הצליחו מכירותיהם של קרנות „לאומי־פיא" להעכיר את האווירה בשוק, הרי אתמול עלה הדבר בידם.

מהלך המסחר

ההצעים הגדולים שהופיעו בשלב המ.ר.צ למניות המובילות הפתיעו את פעילי השוק, שכן הציפיות המוקדמות היו להמשך מימוש הרווחים ללא זעזועים, תוך כדי החלפת ידיים של סחורה. גודל ההצעים העכיר את האווירה, וגרם לסוחרים להוסיף הצעים משלהם לכל אורך הקו גם בשוק החופשי. בשלב המ.ר.צ התברר שחלק גדול מההצעים „נעלם" בירידות שבין אחוז לשניים, דבר המצביע על מוכר גדול שהכניס הצעים תוך הגבלת שער, מתוך מטרה ללחוץ את השוק למטה. משהתברר לסוחרים כי המוכר הגדול הוא „קופת עם" – פחתה הנכונות לקלוט את הסחורה אלא בירידות חזקות.

המסחר במשתנים החל תוך הצעים וירידות שהתחזקו מסיבוב לסיבוב. כצד „קופת עם" הופיעו לצד המוכרים גם סוחרים וספקולנטים. בין הקונים, לעומת זאת, נמנו קופות הגמל של בנק הפועלים וחלק אחר מסוחרי השוק – בעיקר „לביא". חוסר הנכונות לקליטת סחורה בלטה גם בשוק החופשי, שבו נרשמו במניות רבות ירידה שבין 5% ל־15%.

ניירות ערך בולטים

במסחר אתמול בלטה אלרון אשר פרסמה ביום ה' דו"חות כספיים מאכזבים. למניה הופיע במ.ר.צ הצע גדול בהיקף של כמיליון ש"ח שלא נקלט, ושערה נרשם „מוכרים בלבד". במסחר במשתנים נסחרה המניה בירידה של 10%. גם כלל תעשיות אלקטרוניקה עברה מימוש חריף ושערה ירד בכ־6%. מחזורים גדולים איפיינו גם את פרמצבטיים ים המלח, בירידות של 5%.

בכמה ניירות ערך נרשמו ירידות תלולות במיוחד. דיסקונט השקעות אופציה 12%–, חילן אופציה 12%–, כלל סחר אופציה 10%– וישרס 10%–. לעומת זאת נרשמו עליות תלולות בכמה ניירות ערך בעלי סחירות נמוכה: קרגל אופציה 37.9%+ כתגובה לירידה ביום ה', לישרינק אופציה 28%+ כתגובה למאזן שהיה פחות גרוע מהציפיות, "גל"ג 10%+ כתגובה לירידה בשיעור דומה ביום ה'. עוד בלטה, מכוז המכלבים, בעליה של 10%, כהמשך לעליה המשמעותית בשבוע שעבר.

מניות קונצרן „כלל": לא משתתפים בחגיגות – משתתפים בהלוויות

גישתו הפסימית של קונצרן „כלל" בכל הקשור למצב במשק בכלל ולשוק ההון בפרט, משתקפת גם בהתנהגותן של מניות הקונצרן בבורסה. מאז השפל שבו היתה שרויה הבורסה בפברואר 88' עלו המניות המובילות בה בשיעור של עשרות אחוזים. לעומת זאת המשיכו מניות „כלל" להידרדר, והן נסחרות היום בשערים נמוכים בהרבה משעריהן בפברואר 88'.

גם בסיבוב העליות הנוכחי לא חלה כמעט תזוזה במניות אלה. לעומת זאת, במימוש שחל אתמול, הן לא „התביישו" לצנוח בשיעור שבין 5% ל־7%. בכך חזרו המניות כמעט כל הדרך „הביתה". יש לשער שעד שלא תשתנה גישתו הפסימית של „כלל" כלפי המשק וכלפי שוק המניות, לא יחול שינוי גם בהתנהגות מניותיו בבורסה.

שוק המניות – מבט טכני

הירידות שחלו אתמול בשוק החזירו את מדד המניות מתחת לקו ההתנגדות, אשר בלם בחצי השנה האחרונה כל גל עליות. בשבוע שעבר פרץ השוק קו זה תוך מחזורים גבוהים. על בסיס טכני ניתן היה לצפות לעליית השוק לקראת שיאים חדשים. הירידה החדה בשערי המניות אתמול מרמזת שקו ההתנגדות מהווה מחסום פסיכולוגי חזק יותר משניתן היה לחשוב.

התגברות מדד המניות סביב קו ההתנגדות הפסיכולוגי מבטאת את התלבטות המשקיעים לגבי כיוון השוק בשנה הקרובה. מצד אחד מצויים האופטימיסטים הגורסים שהרע ביותר מבחינת המשק כבר מאחורינו. לדבריהם, כל ממשלה שתקום תנקוט בצעדים כלכליים מתקנים אשר ישפרו את רווחי החברות, ויעלו את המשק על פסי צמיחה. הפסימיסטים לעומת זאת טוענים, שהמשק גלש למיתון שלא בקלות ייצא ממנו. לדבריהם „יהיה עוד הרבה יותר רע לפני שיהיה טוב". לפיכך לדבריהם, אין פני שוק המניות לעליה – לפחות בטווח הקצר. הירידה החדה בשערי המניות אתמול מבטאת היטב גישה זו.

„פועלים השקעות" – תמכור את „ישראכרט" ו„יורוקרד"

דירקטוריון פועלים השקעות החליט לאשר את מכירת חברות „ישראכרט" ו„יורוקרד" לבנק הפועלים, שהינו בעל עניין בחברה. המכירה אושרה גם על ידי הדירקטורים החיצוניים בחברה. שווי החברות לצורך העסקה נאמד ב־4.75 מיליון ש"ח. העסקה מתבצעת מתוך מגמה לשפר את ההון החוזר של החברה.

אושרה ההקצאה ב„דלתא גליל" למשקיעי חוץ

הוועד הפועל של הבורסה אישר ביום ה' שעבר, את ההקצאה הפרטית של 2.87 מיליון ש"ח ע.נ. מניות דלתא גליל 0.3, וכן אופציה למימוש תוך 5 שנים של 3.23 מיליון ש"ח ע.נ. מניות מאותו סוג. המניות והאופציות יוקצו לחברה זרה בשם „שרה לי קופ.", שכיום אינה בעלת עניין בחברה. תמורת ההקצאה כ־16.8 מיליון דולר. התמורה ממימוש האופציה לא תפחת מ־18.7 מיליון דולר.

„עלית" תמוזג עם חברות־בנות שלה

חברת עלית הודיעה על כוונתה להתמזג עם 7 חברות בנות שלה, ביניהן „ליבר", „נצרת ממתקים" [illegible] של החברה שהתכנס בתאריך 27.11.88.

שערי מטבע חוץ ביום 20.11.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.63			1.5801	1.5999	1.5801	1.5999			1.5900
1 מארק גרמני	0.89	0.98	0.89	0.93			0.9081	0.9195	0.9076	0.9189			0.9122
1 ליש"ט	2.80	2.93	2.81	2.95			2.8631	2.8990	2.8645	2.9002			2.8788
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27			0.2655	0.2688	0.2657	0.2690			0.2669
100 ינים יפאניים	1.26	1.32	1.26	1.32			1.2867	1.3029	1.2862	1.3023			1.2932
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.79	0.83			0.8051	0.8152	0.8050	0.8150			0.8094
1 פרנק שוויצרי	1.06	1.11	1.06	1.11			1.0080	1.0936	1.0817	1.0952			1.0870
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27			0.2601	0.2634	0.2599	0.2631			0.2614
1 כתר נורבגי	0.23	0.25	0.24	0.25			0.2393	0.2483	0.2395	0.2425			0.2409
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24			0.2351	0.2380	0.2351	0.2381			0.2362
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39			0.3823	0.3871	0.3823	0.3870			0.3842
1 דולר קנדי	1.26	1.31	1.26	1.32			1.2825	1.2986	1.2828	1.2989			1.2953
1 דולר אוסטרלי	1.28	1.41	1.30	1.40			1.3462	1.3631	1.3462	1.3630			1.3519
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.40	0.55			0.6650	0.6734	0.6648	0.6731			0.6674
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.42	0.45			0.4300	0.4353	0.4329	0.4383			0.4353
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.32	1.27	1.33			1.2903	1.3065	1.2896	1.3057			1.2972
1000 לירטות איטלקיות	1.19	1.26	1.20	1.27			1.2197	1.2350	1.2206	1.2358			1.2266
1 „סלי" (ECU)	—	—	—	—			1.8795	1.9031	1.8795	1.9030			1.8904
1 דינר ירדני	2.78	2.95	2.61	2.77			—	—	—	—			2.8620
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—			—	—	—	—			0.0284
1 לירה מצרית	0.60	0.63	0.61	0.64			—	—	—	—			0.6678

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אוה.ה. ש	67750	209		
אידיבי ב'	— הפסקת מסחר			
אידיבי בבא	— הפסקת מסחר			
דיסקונט ש"ה ב'	— הפסקת מסחר			
ספנות 1	— לא נסחר			
ספנות 5	— לא נסחר			
הפועלים מבב'	— הפסקת מסחר			
כללי לא בהסדר 1	15600	50.0	-550	-3.4
כללי ש"ה 7	— הפסקת מסחר			
כלל ש"ה 11	— הפסקת מסחר			
מגוון וסחר 1	— הפסקת מסחר			
מגוון וסחר 5	— הפסקת מסחר			

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אידיבי מ"ד ל־89	145700	169	-1200	-.8
אידיבי ב' ל־89	— לא נסחר			
אידיבי בבא ל־89	— לא נסחר			
איגוד 1 ל־89	109020	102	+217	+.2
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר			
דיסקונט א' ל־89	185400	33.0	-1300	-.7
מזרחי ש' ל־89	60250	338	+150	+.2
מזרחי כ' ל־89	— לא נסחר			
הפועלים ש' ל־89	98950	286	-1100	-1.1
הפועלים מ' ל־89	98950	13.0	-1100	-1.1
כללי א' ל־89	251800	17.0	-4000	-1.6
בל"ל סטוק ל־89	63020	384	-50	-.1

בהסדר הצמדה ל־91

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אידיבי מ"ד ל־91	118354	1112	-1195	-1.0
איגוד 1 ל־91	89375	184	-2000	-2.2
דיסקונט ב' ל־91	151800	14.0	+800	+.5
דיסקונט א' ל־91	151600	101		
מזרחי ש' ל־91	48750	616		
מזרחי מ' ל־91	48894	79.0	+100	+.2
הפועלים ש' ל־91	79500	2919	-800	-1.0
הפועלים מ' ל־91	79850	129		
כללי א' ל־91	206100	42.0		
בל"ל סטוק ל־91	50500	3312	-500	-1.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
ארנים 0.1	33380	46.0	+330	+1.0
לאומי משכנתאות ש	10475	117	-250	-2.3
לאומי משכנתאות מ	10125		-400	-3.8
כרמל 1 ש"ח	215	750	-1	-.5
כרמל אופ א	115.0	4911	-2.0	-1.7
כרמל ש"ה ב	105.0	78185		
פיתוח ומשכ' 1ש"ח	2575	900		
משכן 1ש"ח	4560	65.0	-30	-.7
בנק עצמאות 1ש'	15700			
הבינלאומי למשכ'	7250	48.0	+150	+2.1
טפחות מבכר ש	25200	16.0	+1000	+4.1
טפחות רג ש	24900	140	+600	+2.5

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
חקלאות מבכר א	— הפסקת מסחר			
חקלאות מבכר ג	— הפסקת מסחר			
לאומי תעשיה א ש	14995	71.0		
פתוח תעשיה מבכר	— לא נסחר			
פת תעש בכר ג	— לא נסחר			
פת תעש בכר גג	— לא נסחר			
פת תעש בכר גגג	— לא נסחר			
פת תעש בכר ד	— לא נסחר			
פת תעש בכר דד	— לא נסחר			
מרכז קבלנים 5.0	1333 *	4558	+121	+10.0
* ביצוע חלקי 38.40%				
תיירות בכר	— לא נסחר			
כלל ליסינג א0.1	15750	61.0	+750	+5.0
כלל ליסינג ב0.5	15401	47.0	+451	+3.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אילון בטוח 1ש"ח	82.5			
אילון ביטוח 1ש"ח	96.0	3264	-3.0	-3.0
ארדים 1 ש"ח	981	965		
בטוח משנה 1ש"ח	314			
בטוח משנה 5ש"ח	123.0	2548	-1.0	-.8
בטוח משנה אופ 2	198.0			
בטוח משנה ש"ה־אופ	118.5	3000	-1.0	-.8
הדר 1ש"ח	152.5 תב	9887	-9.0	-5.6
הדר 5ש"ח	134.5	10197	-6.0	-4.3
הדר אופ 2	126.0 תב	10360	-13.0	-9.4
הפניקס 1ש"ח	570	676	-4	-.7
הפניקס 5ש"ח	320	378		
המסנה־הראל 1ש'	5700 תב	47.0	-400	-6.6
המסנה־הראל 5ש'	4910 תב	100	-400	-7.5
כלל ביטוח 1 ש"ח	289	4550		
כלל ביטוח אופ א	45.0	29225		
כלל ביטוח אג"חו	112.5	53000		
מנורה 1ש"ח	726	356	-7	-1.0
מנורה מ"ד 5	690	77.0	+20	+3.0
סהר ביטוח 1 ש"ח	144.5			
סקורדיט 1ש"ח	1095	4812		
צור שמיר 1 ש"ח	158.0	5086	-3.0	-1.9
ציון החזקות 1	1407 קו		+67	+5.0
ציון החזקות 5	759 תב	144	+69	+10.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אינטרבטמא 1ש"ח	630	453	-12	-1.9
אינטרבטמא 5ש"ח	543	3000		
מאיר עזרא 1ש"ח	297	3138	-2	-.7
מאיר עזרא אופ 2	97.0 תב	562	+8.0	+9.0
כלל סחר אופ ד	160.0 תב	5967	-18.0	-10.1
כלל סחר אגח 2	141.5	686	-1.5	-1.0
קריסטל 1.0	465	2845	+5	+1.1
רפק 1ש"ח	10800			
רפק 5ש"ח	13700			
שופרסל א' 0.02	1153 תב	2951	-85	-6.9
שופר־סל אופ ד	4410 תב	720	-400	-8.3
שופר־סל אגח א	127.0	34750		

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אסותא 1ש"ח	323	8095		
ספנות הספקה 1ש	276	6885	-4	-1.4
ספנות הספקה 5ש	145.0 תב	22331	-9.0	-5.8
ספנות הספקה אופ	100.0	5109	-9.0	-8.3
ספנות הספקה אגח	112.0	41500	+1.5	+1.4
קרור הספקה 1ש"ח	477 תב	2413	-38	-7.4
קרור הספקה 10ש'	219 תב	25288	-13	-5.6
מוסכי עזובה 1ש"ח	950	150	-8	-.8
מוסכי עזובה 5ש"ח	640	1500		

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
גני הדר 1	84.5	11500	+1.5	+1.8
גני הדר אופ 1	33.0	5000		
מלונות דן 1 ש"ח	1152	2.0	-1	-.1
מלונות דן 5 ש"ח	794	25.0	-1	-.1
חוף האלמוג 0.1	7151	10.0	+200	+2.9
מלונות ירדן 1.0	2335 *	136	-15	-.6
* ביצוע חלקי 85.50%				
ים סוף 1	235	3250	+5	+2.2
ים־סוף אופ 1	145.0	8566		

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
ת.י.ל. 1ש"ח	111.5	1995		
ת.י.ל. אופ ב	26.0	8000	-3.5	-11.9
ת.י.ל. אגח א	110.0		+1.0	+.9
ע"ע 1	4600 תב	109	+395	+9.4
מ.ל.ל. 1ש"ח	1990			
מ.ל.ל. 5ש"ח	860	20.0	-15	-1.7
ניקוב 1ש"ח	863	964	-32	-3.6
ניקוב 5ש"ח	299	2137		
ניקוב אופ 2	358	119	-22	-5.8
תים מחשבים 1ש'	481	900	-10	-2.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אזורים אופ ד	284	5296		
אזורים אגח 3	147.5	382	-4.0	-2.6
אילן מלט 1	53.0	9178	+1.0	+1.9
איילון מלט אופ	20.0	46764		
אל־רוב 1	339	2000	+8	+2.4
אפריקה 0.1 ש"ח	34.0	36190	-750	-2.0
אפריקה אופ 5	77.0	12100	-700	-5.5
ארזים 1	410	5623	+1	+.2
אירקו 1	2525	316	+25	+1.0
אירקו 5	2100	356	+20	+1.0
ברנוביץ 1ש"ח	2050	55.0	-1	
ברנוביץ 5ש"ח	1937	200	-8	-.4
דנקנר 1	4801 *	180	+20	+.4
* ביצוע חלקי 97.70%				
דרעד 1ש"ח	190.0			
דרעד 5ש"ח	119.0	4000	-2.5	-2.1
מ־לן 1ש"ח	1232		-65	-5.0
מ־לן אופ 2	261	82205		
מ־לן אג"ח 1	84.5	823511	-2.0	-2.3
המסלול 1.0	— לא נסחר			
המסלול 5.0	— לא נסחר			
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר			
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר			
כלכלית ים אופ 1	62.0	29993	-3.5	-5.3
גב־ים 1ש"ח	4100	370		
גב־ים 5	3750	148	+30	+.8
הכשרת ישוב אופ7	116.0	35847		
הכשרת ישוב אופ8	87.5	34816	-2.0	-2.2
הכשרת ישוב אופ9	100.5	12902	-1.0	-1.0
מבני תעשיה 1ש'	63.0	27160	-3.5	-5.3
מבני תעשיה אופ 1	16.7	119100	-.7	-4.0
מבני תעשיה אגח א	113.0	64705		
ישפרו 1ש"ח	4318	704		
ישראלום 1ש"ח	1160	435		
ישרס 1ש"ח	33570 תב	46.0	-3730	-10.0
כהן פיתוח 1	5557	151	+247	+4.7
לומיר 1ש"ח	4250 *	118	-400	-8.6
* ביצוע חלקי 80.30%				
לומיר 5ש"ח	1365	350	-70	-4.9
מ.ת.מ. 1.0	289	1000	-1	-.3
מ.ת.מ. אופ 2	135.0	16000		
מ.ת.מ. אגח א	139.5	3000		
מאגרי בניה 1.0	455	1013	-20	-4.3
מישכנאל 5	140.0	3344	+1.0	+.7
מישכנאל אופ א	90.0	500		
מרכז 5ש"ח	850	325		
לידשיץ 1ש"ח	72.5	14985		
לידשיץ 5ש"ח	37.5	30785		
לידשיץ אופ 2	12.0	4413	+.3	+2.6
לידשיץ אופ 3	15.7 תב	17400	+2.7	+20.8
לידשיץ אגח 1	82.0	2700	+1.0	+1.2
נאות אביב 0.5	1960	360	-38	-1.9

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
נכסי אזורים 1ש"ח	130.5	9000		
נכסי אזורים אופ	36.0	22500		
נכסי אזורים אגח	101.5	42952		
סהר החזקות 1.0	357	1117	-3	-.8
סהר 1ש"ח	1327			
רוגובין 1ש"ח	218	5665		
רוגובין 5ש"ח	152.0	750	-5.0	-3.2
רוגובין אופ 2	502		+25	+5.2
רוגובין אגח א	140.0			

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
מטעי הדר 0.1	2720	102		
מטעי הדר 0.5	2675 תב	64.0	-250	-8.5
מהדרין 1ש"ח	4530	771		
נכסי הדרים 1ש"ח	1189	362	-23	-1.9
פריאור 5	2251	460	+80	+3.7

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
דובק מב ש	1601	100		
דובק מב מ	1525 *	180	-170	-10.0
* ביצוע חלקי 50.30%				
תנלכל 1	302	3097	+9	+3.1
תנלכל 5	253	1200	+10	+4.1
תנלכל אגח 1	93.5	9700	-1.5	-1.6
סמפו בירה 1ש"ח	22140 *	40.0	-2460	-10.0
* ביצוע חלקי 62.30%				
סמפו בירה 5ש"ח	16471	47.0		
יצהר 1ש"ח	889	72.0	-39	-4.2
יצהר א 5ש"ח	507	1501	-5	-1.0
יצהר אופ 2	126.0	1740		
מן 1	— לא נסחר			
מן 5	— לא נסחר			
סנפרוסט 1ש"ח	10400		-500	-4.6
עסיס ב 5	— לא נסחר			
שלמה אנגל 1	1950 תב	163	+100	+5.4
שמן מבכ א 4ש"ח	560 תב	100	-60	-9.7

מקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
ארגור 1ש"ח	383	2000	-17	-4.9
ארגור אופ 2	88.5		-2.0	-2.2
ארגור אגח 1	122.5			
אופים 1 ש"ח	275	183	-12	-4.2
אופנת ברוך 1	106.0 תב	1132	+6.0	+6.0
אופנת ברוך 5 ש"ח	61.0	1432	-3.0	-4.7
אופנת ברוך אגחא	44.0	115	+.5	+1.1
ארגמן רג ש	8150	95.0	-20	-.2
דלתא־גליל 0.1ש'	826	6738	-30	-3.5
דלתא־גליל 0.3ש'	762	4124	-16	-2.1
ויסלגו 1ש"ח	148.0 תב	606	-16.5	-10.0
ויסלגו 5ש"ח	127.0	282	-5.5	-4.2
וינדבנן 1ש"ח	5270	100		
דיקית 1ש"ח	1350			
דיקית 5ש"ח	971	947	-29	-2.9
דיקית אופ ב	237	200	-14	-5.6
קורדיה 1	411	650	+1	+.2
קורדיה 4ש"ח	356	550		
ליגת 1	— הפסקת מסחר			
עיט 1.0	194.0	485	-3.0	-1.5
עיט 5.0	107.0	8100	-2.0	-1.8
עיט אופ 2	53.0	3000		
עיט אגח 1	111.0	2000		
עמק 1.0	108.0	2742		
עמק אופ 1	32.5	580	-.5	-1.5
פולגת א 1ש"ח	435 *	828	-15	-3.3
* ביצוע חלקי 70.00%				
פרגוד 1	698	1551	+33	+5.0
פרגוד אג"ח א'	87.0	2750		
ביגוד־סברינה	2525	72.0		
תעש רוגוזין 1.0	3640 תב	115	-405	-10.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אורדן 1 ש"ח	2763 תב	281	-307	-10.0
אורדן 5 ש"ח	2420 תב	239	-230	-8.7
אלומית 1	8000		+390	+5.1
אלומית 5ש"ח	6960			
כבלים 1ש"ח	361	3325	-4	-1.1
כבלים אופ 1	67.0	45244	-3.0	-4.3
כבלים אג"ח־אופ'	111.0	16103		
כבלים אגח א	112.5	2733		
כבלים אג"ח סד ב	97.5	232288	+1.0	+1.0
התכוף 1.0	345	1450		
התכוף 5.0	151.0	1499	-7.0	-4.4
זיקה 1ש"ח	1440	24.5	-160	-10.0
זיקה 5ש"ח	925	130	-105	-10.0
שפקאטת פח 5ש"ח	2070	284	-80	-3.7
כבלי ציון 1.0	2460	733	-25	-1.0
כבלי ציון 5.0	1450	1182	-35	-2.4
מתכת קרמני 1	100.0 *	3546	+2.0	+2.0
* ביצוע חלקי 88.60%				
מתכת קרמני 5ש'	58.0	8364		
נחושתן 0.1	7.0	24000	-970	-3.9
נחושתן 0.5	6600 תב	71.0	-500	-7.0
פנר פלדה 1 ש"ח	1500	533		
קינג 1 ש"ח	334			
קינג 5	245	2000	+7	+2.9
קליל 1	3030	300	+30	+1.0
קליל 5ש"ח	2530	391		
קליל אופ	1350	1291	-6	-.4
קליל אגח	140.0	8500	-1.0	-.7
לביש 1ש"ח	372	400	-24	-6.1
לביש 5ש"ח	309	200	-2	-.6

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אלביט 3.0	333000	27.0 תב	-18600	-5.3
אלסינט 0.25ש"ח	9705	41.0		
אלקטרה 1.0ש"ח	2200 תב	882	-142	-6.1
אלקטרה א 0.5ש"ח	1599 תב	1895	-91	-5.4
אלקטרה אופ 5	1085	2591	-45	-4.0
אלקטרה אגח 3	165.0	18092	-2.5	-1.5
אריה 0.02ש"ח	15400	416	-550	-3.4
כלל אלקט' אופ א	658	3317	-7	-1.1
כלל אלק' אגח 1	120.0	38600		
ספקטרוניקס 1ש"ח	1050	717	-50	-4.5
ספקטרוניקס 5ש"ח	845	2658		
פייבטנגר 1ש"ח	479	3503		
פייבטנגר 5ש"ח	327	5743	-5	-1.5
ציקלון 1ש"ח	2140 *	60.0		
* ביצוע חלקי 84.80%				
ציקלון 5ש"ח	1530	250	-10	-.6
קנטשטיין 1ש"ח	2340 *	100	-160	-6.4
* ביצוע חלקי 50.00%				
ת.א.ת. 1ש"ח	656	1071	-17	-2.5
ת.א.ת. 5	287	1563	-14	-4.7
תדאה 1ש"ח	615 תב	2250	-59	-8.8

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
א.פ.בלבין 1ש"ח	158.0	9053	-6.5	-4.0
א.פ.בלבין אופ א	524	1721		
א.פ.בלבין אופ ב	40.8 תב	45000	-3.2	-7.3
א.פ.בלבין אגח א	151.0	16531		
א.פ.בלבין אגח ב	101.5	54340		
אקרשטיין 1ש"ח	475		-15	-3.1
אקרשטיין 5ש"ח	260	369	-3	-1.1
אקרשטיין אופ א	265 *	200	-8	-2.9
* ביצוע חלקי 50.30%				
אקרשטיין אג"ח 1	143.0	550		
האחים בלום 1ש"ח	58.0	900		
אחים בלום אופ1	27.0	12000	-1.1	-3.9
מהאיקה 1	— לא נסחר			
מהאיקה 5 ש"ח	1950			
נגב קרמיקה 1	223	3830	+8	+3.7
נגב קרמיקה אופ1	68.0 תב	1500	+3.5	+5.4

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אגן 5 ש"ח	1896	12063	-70	-3.6
אגן אופ' 2	390	6549	-20	-4.9
אגן אג"ח א'	100.0	36915	-3.0	-2.9
גל תעשיות 1	196.0 תב	3175	+18.0	+10.1
גל תעשיות 5ש"ח	113.0	4960		
גל תעשיות אופ	24.0			
גל תעשיות אגח 1	95.0	16440	-1.0	-1.0
רשנים 0.1	3490	1427	+134	+4.0
רשנים 0.5	1632	653		
ליפסקי 1.0	2320	150	+78	+3.5
מקסימה 1ש"ח	758			
מקסימה 5ש"ח	550	546		
סנו 1 ש"ח	3780	240	-179	-4.5
סנו 5 ש"ח	3299	10.0	-30	-.9
פריקלאס 1ש"ח	615	9276		
פריקלאס אופ 1	155.0	13586	-5.0	-3.1
קרם 1ש"ח	6350	83.0	-140	-2.2
קרם אופ 2	4170 תב	125	-220	-5.0
קרם אגח 1	136.0			
תיא 5ש"ח	4650 תב	82.0	-270	-5.5
פרוטארום 10.0	1130 תב	21869	-70	-5.8

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
כתר 1ש"ח	86.5	8833	-1.5	-1.7
רפרון 1	5410	10.0	+60	+1.1
רפרון 5ש"ח	4650	7.0	-30	-.6
ת.פ.ג. 1.0	5190	100		
יאה 1	— הפסקת מסחר			
לבידי אשקלון 1.	525 תב	642	-35	-6.3
מולט ב 0.5	22500	52.0		
קרגל 1ש"ח	501	1000	-7	-1.4
קרגל אופ 1	172.0	1961	-5.0	-1.7
קרגל אופ 2	91.0 תב	65359	+25.0	+37.9
קרגל אג"ח להמרא	102.5	31424		
רים 1ש"ח	195.0	4009		
רים 4ש"ח	89.0	238	-1.0	-1.1
תעל ב 2ש"ח	12152	102		

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אגרין 1ש"ח	174.0	790		
אגרין 5ש"ח	85.0 תב	10470	-4.5	-5.0
חמישה יד 1ש"ח	1500			
ה.ג.פולק 1ש"ח	815 *	443	-91	-10.0
* ביצוע חלקי 53.70%				
ה.ג.פולק 5ש"ח	935 כו		-49	-5.0

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
מרכזית ב 0.1	9500 תב	132	-667	-6.6
כור בכ' 1.0	— לא נסחר			
כלל תעש אופ ד	91.0	21595	-3.0	-3.2
כלל תעש אגח 6	123.0	10002		

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אמניר ש	3000	169	-40	-1.3
אידיבי פית אופב	3000 תב	340	-270	-8.3
אידיבי פית אגחא	118.0	15000		
אלגר 1	941	1364	+1	+.1
בזלת השקעות 1ש	923	360	-12	-1.3
בזלת אופ א	675	60.0	-14	-2.0
בזלת אגח 1	118.5	5000		
דנבאר 1ש"ח	460			
דנבאר 5ש"ח	322	1832		
חברה לישראל 5ש	3188	2029	-120	-3.6
הלפמן 0.1	115000			
הלפמן 1.0 ש	15550	99.0		
אמבשא א 0.5 ש"ח	16800	80.0	-600	-3.4
הפטק דיסק אופ	1070 תב	4885	-146	-12.0
הפטק דיסק אגח א	125.0	22980		
הפטק מזרחי 10ש"ח	39100	50.0		
חירון 1ש"ח	1235	280		
חירון 5ש"ח	555	280	-5	-.9
יפסור 1 ש"ח	1193 תב	175	-63	-5.0
יפסור 5ש"ח	800 תב		-44	-5.2
יצוא ש	10350	50.0	-50	-.5
ירדן א 0.1	1156 קו		+55	+5.0
ישום 1	33.0	27618	+1.0	+3.1
ישום אגח־אופ 1	54.0	3200	-1.5	-2.7
כלל ישראל 50.0	669 תב	959	-63	-6.0
מגור 1ש"ח	272	200	-8	-2.9
מגור א 5ש"ח	202	776		
מגור אג"ח 1	159.0	2451	-1.0	-.7
מתף פיתוח 1ש"ח	205	5000		
פז השק ש	3500	3156		
פמה א' 1ש"ח	4466 *	100	-10	-.2
* ביצוע חלקי 92.80%				
פמה 5	3651	234	+1	
פרין ב 0.2ש"ח	9970 תב	243	-700	-6.6
קרדן 1ש"ח	82.0	5050	-1.0	-1.2
קרדן 5ש"ח	46.0 תב	10300	-2.5	-5.2
קרדן אופ 2	29.0	10929	-1.0	-3.3
קרדן אגח 1	120.0		-2.0	-1.6

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
גזית ב	325	1338	+6	+1.9

חפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
דלק חיפושים 1.0	1940	200	-60	-3.0
דלק חיפושים 5.0	950	898	+30	+3.3
פז חיפושי נפט	24550	43.0		
י.ג.א.ל. אופ 2	103.0	12168	-4.0	-3.7
כ.נ.ה. 1.0	3480	124	-86	-2.4
כ.נ.ה. 5.0	2035	809	+45	+2.3
נפטא ש	328 תב	3791	+16	+5.1

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
זהר אל־עזיבה 1	— הפסקת מסחר			
ד.פ.כ.ל. 1ש"ח	244	904	-3	-1.2
קונגרסים 1ש"ח	800	302	-25	-3.0
קונגרסים 5ש"ח	180.0	975	-15.0	-7.7
קופל 1	657	380	+12	+1.9
תבל 1	— הפסקת מסחר			

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
חוות ישראלית 1	26.0		+1.0	+4.0
כבב 1ש"ח	470			

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
איכות 1ש"ח	142.5	850		
רסה כיכון 1ש"ח	377	94.0	-3	-.8
רסה אופ 1	475	1970	-25	-5.0
כלל מחשבים 1.0	2253	32.0		
משוב 1	66.0		+2.0	+3.1
רשף 1ש"ח	89.0	17446		

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אמנת 1	— לא נסחר			
בן־יקר גת 1.0	1455 תב	161	+70	+5.1
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר			
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר			
לוינשטיין 1ש"ח	139.0			
לוינשטיין 5ש"ח	87.5 תב	3537	-9.5	-9.8
עוז 3.0	— הפסקת מסחר			
קסריה 1ש"ח	2270			
קסריה 5ש"ח	1070	363	-30	-2.7
רסקו מבכ	— לא נסחר			
רסקו רג	— לא נסחר			

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אסאס 1	715 *	490	+65	+10.0
* ביצוע חלקי 62.60%				
גולדפרוסט 1ש"ח	163.0			
גולדפרוסט 5ש"ח	107.0	500	-1.0	-.9
כסדרות מאוחד 1.	455			
כסדרות מאוחד 5.	134.0 *	123	-15.0	-10.1
* ביצוע חלקי 50.20%				
סופר 1ש"ח	30.6 תב	6866	-2.7	-8.1
סופר אופ 1	19.0 תב	3083	+1.0	+5.6

מקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
יוניתרים 1 ש"ח	174.0	288		
מקס 0.1	1485	24.0		
מקס 0.5	596			
פוליגון א 0.5	2796 תב	90.0	+150	+5.7

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אוהליאב 1ש"ח	59.0	399	-1.0	-1.7
אלקטכנן 5.0	— לא נסחר			
מודכן 1.0	— לא נסחר			
משאבות סלע 1ש	49.5			
מתכת מרום 1	— הפסקת מסחר			
שלדות 5.0	1427 *	70.0	-159	-10.0
* ביצוע חלקי 51.80%				

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אלקול 1	— הפסקת מסחר			
אלקול אופ 2	— הפסקת מסחר			
בר־טון 1ש"ח	2416	458		
בר־טון 5ש"ח	1610	1558		
בר־טון אופ' 2	829	3180		
פרומאסטם 1.0	5325			
פרומאסטם 5.0	2411	102	+1	
מ.ל.מ. 1	— הפסקת מסחר			

מוצרים בסיסיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אלרן־סק 1	148.0 תב	2000	+8.0	+5.7
א.ר.אגם ב 200.0	— הפסקת מסחר			
ריקסור 1ש"ח	2000			
נקה 1	5150	60.0	+150	+3.0
ת.ג.ל. 1.0	— הפסקת מסחר			
ת.ג.ל. 5.0	— הפסקת מסחר			
תצד א' 5	5101	3.0	+1	

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אורדע פרינט 1ש"ח	390	930	-10	-2.5
סקאבריה 1	1544 תב		+74	+5.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
גולן 1ש"ח	212	500	-3	-1.4
רהטמר 1 ש"ח	137.5 *	500	-6.0	-4.2
* ביצוע חלקי 50.00%				
פו־ית 1ש"ח	300 תב	980	-18	-5.7

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
כלל פיתוח 1ש"ח	110.0	4200	-5.0	-4.5

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
אינקוה 1	— הפסקת מסחר			
אית"ם 1ש"ח	220	777	-10	-4.3
אית"ם אופ 1	25.0	271		
אמיסר כב' 1ש"ח	267	262	-1	-.4
אפיק 1	350	9779	+6	+1.7
אפיק 5	265	3269	+5	+1.9
בין השק ב 5	9098		+197	+2.2
לביק 1	— הפסקת מסחר			
לביק 5	— הפסקת מסחר			
עוז השקעות 1	550 *	2.0	+50	+10.0
* ביצוע חלקי 50.00%				
עוז השקעות 5	373 קו		+18	+5.1

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%
פרופיל ב 0.05ש"ח	2821	160		

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער משוקלל	שער מ.ר.צ	שינוי באחוזים	מחזור בנייר
הבינלאומי	5	5554	5727	-3.99	1954.0
פיבי	10	6695	6712	-4.25	3818.0
חמצה		98.00	98.00	.00	.0
שטמח	2	759	765	-4.55	5338.0
כלל סחר	10	225	231	-7.02	40727.0
שופר־סל ב'	1	1047	1077	-4.03	4162.0
רפק ב'	5	2504	2543	-3.51	10430.0
אפריקה 1	2	32998	33342	-4.00	189.0
אזורים	1	554	565	-5.94	3512.0
נכסים־בנין	7	2769	2826	-3.99	9001.0
הכשי הישוב	8	483	497	-3.78	25260.0
חברה כלכלי		294	294	-3.92	4644.0
כלל בריג	1	538	543	-3.06	2953.0
עלית	3	15185	15264	-3.75	397.0
פולגת ב'		292	292	-5.19	5869.0
קטסמרפוו		2194	2194	-5.27	837.0
כלל תעש אל	7	2408	2492	-6.27	6355.0
אלרון	24	202560	208732	-9.75	93.0
מבע	7	9367	9611	-4.00	2513.0
ים המלח	25	1834	1888	-5.02	18680.0
פורזכמים	32	386	394	-4.95	132815.0
בייך תירה	11	245101	248891	-3.08	77.0
כלל תעשיות	7	138.00	142.50	-4.83	144075.0
איידיבי פתל	16	6625	6695	-5.00	4959.0
אלרן	1	758	758	-5.01	3629.0
חברה לישראל	12	3927	3958	-5.01	4826.0
פועלי השקע	5	711	730	-4.56	9552.0
דיסקהשקע	25	2437	2521	-5.51	12197.0
כלל ישר"ס	6	800	823	-5.99	7495.0
יואל		347	347	-4.67	10766.0

אמפל שפרה רווחיותה

חברת „אמפל־אמריקה־ישראל" מקבוצת בנק הפועלים שיפרה את רווחיותה ברבעון השלישי של 1988, בהמשך למגמת הגידול ברווחיות החברה בשנים האחרונות.

הרווח הנקי של חברת אמפל ברבעון השלישי של 1988 הסתכם ב־2.749 מליון דולר, לעומת 2.322 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, שעור גידול של 18.4%.

הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של 1988 הסתכם ב־6.054 מליון דולר, לעומת 5.176 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור גידול של 17%.

הכנסותיה של חברת אמפל ברבעון השלישי של השנה הסתכמו ב־35.719 מליון דולר, שיעור גידול של 6.7% לעומת התקופה המקבילה ב־1987, והכנסותיה לתשעת החודשים הראשונים של 1988 הסתכמו ב־102.564 מליון דולר, שיעור גידול של 12.1% לעומת אשתקד.

חברת אמפל היא חברה הפועלת בניו־יורק ועוסקת במימון והשקעה בישראל בתחומי הפיננסים, תעשיה, טכנולוגיה מתקדמת וחקלאות.

דן דנציגר מנהל „פן אמריקן"

מאת אריה אֶרד

דן דנציגר מונה למנהל הסניף הישראלי של חברת־התעופה האמריקאית "פן אמריקן", במקום גד מודריך.

דנציגר, בן 32, היה מנהל תחנת פן.אם. בנמל־בן־גוריון מתחילת טיסותיה לארץ לפני שנתיים. לפני כן נמנה עם עובדיה הבכירים של "מעוף" עד התמוטטותה. גם מנהל השיווק של פן.אמ. בארץ, רוני האן, הוא מיוצאי "מעוף".

מודריך הקים את הסניף הישראלי של פן.אם. ועמד בראש המאבק למען אישור טיסותיה בקו הישראלי על־ידי משרד־התחבורה, למרות התנגדותה של "אל על". בהנהלתו כבשה החברה נתח ראוי בתעופה האזרחית בארץ ופן.אמ. מקיימת עתה טיסה יומית בין ארה"ב וישראל דרך פארים.

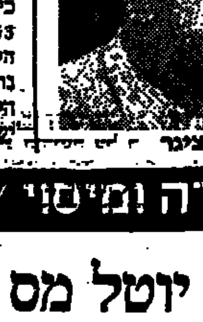

דן דנציגר

4.1 מ' ש"ח רווח נקי בבנק קונטיננטל ב־9 חודשים

בנק קונטיננטל, שהוא בבעלות משותפת של בנק הפועלים ובנק ב.פ.ג. בגרמניה, סיים את תשעת החודשים הראשונים של 1988 ברווח מותאם מפעולות רגילות לפני מס של 6.3 מיליון ש"ח, לעומת 5.4 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16%.

הרווח הנקי המותאם הסתכם ב־4.1 מיליון ש"ח לעומת 4 מיליונים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.8%.

התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה, בחישוב שנתי, ל־12.6%.

השיפור ברווחיות הבנק הושגה במידה רבה כתוצאה מגיוס של לקוחות עסקיים חדשים, תוך ניצול יתרונותיו היחסיים ברמת המקצועיות ואיכות שרותיו בתחום סחר חוץ.

ההון העצמי של הבנק ליום 30.9.88 הסתכם ב־47.5 מיליון ש"ח לעומת 43.4 מיליון ב־31.12.87, שיעור גידול של 9.5%. ההון העצמי היווה 9.6% מסך המאזן ל־30.9.88.

סך המאזן של הבנק ליום 30.9.88 הסתכם ב־495.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל־537 מיליון ב־31.12.87.

סך האשראי לציבור ל־30.9.88 הסתכם ב־299.5 מיליון ש"ח, לעומת 335 מיליון ב־31.12.87.

סיוון – יו"ר

יו"ר הנהלת בנק הפועלים עמירם סיוון מונה באחרונה כיו"ר בנק קונטיננטל במקום ולטר הסלבך. רלף קרוגר מונה מ"מ יו"ר הבנק. קרוגר הוא חבר הנהלת בנק ב.פ.ג. בגרמניה.

מנחם נויוביץ' במקום לוין כיו"ר אגד

מאת אריה אֶרד

מנחם נויוביץ' הוכרז למעשה כיורשו של יו"ר אגד שלמה לוין, כאשר נבחר בימים אלה לסגן יו"ר הקואופרטיב, התפקיד שהיה פנוי מאז הבחירות האחרונות באביב.

עם זאת עדיין יש אפשרות שחבר הכנסת היוצאת שלמה עמר, שלא נבחר לכנסת החדשה, ינסה לשוב ולהשתלב בצמרת אגד בתום "משפט הישיבה הלילית", המתנהל, בין היתר, נגדו. עמר משמש כעת יו"ר ההנהלה.

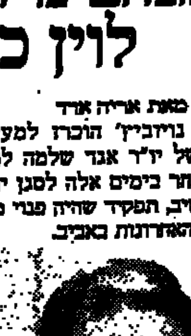

מנחם נויוביץ'

עד לפני שנה היה יצחק מנחם סגנו של היו"ר לוין בתוקף הסכם קואליציוני, אך מעולם לא נחשב ל"יורש". משפרש מתפקידו כדי להתמודד בבחירות האחרונות בראש סיעת אופוזיציה, נחל תבוסה וחזר לשמש נהג בקו אילת.

נויוביץ', סא"ל (מיל.) בן 36, עומד בראש אגפי התנועה באגד ונחשב לאדריכל הניצחון המוחץ של סיעת לוין בבחירות האחרונות. עם בחירתו לסגן היו"ר גברה ההערכה, כי לאחר פרישתו של היו"ר לוין, בן 55, יחליף אותו נויוביץ' בראש הקואופרטיב והסיעה השלטת בו. נויוביץ', המקובל מאד בקרב חברי הקואופרטיב, ידוע בסגנונו הישיר, יש אומרים בוטה, כלפי פנים וחוץ.

ועדה לבחינת השפעת השוק המשותף על משק הביטוח

שמואל גולומב, מנכ"ל איגוד חברות הביטוח, מינה ועדה לבדיקת ההשלכות של ההסכם עם השוק המשותף על משק הביטוח בישראל.

לפי ההסכם יוסרו הגבולות בין המדינות, חברות השוק, בשנת 1992 ובכך יווצר שוק משותף של 320 מיליון אזרחים של הקהיליה האירופית, שישראל חברה בו.

יו"ר הוועדה, שהתבקשה גם להגיש המלצות אופרטיביות להנהלת האיגוד, הוא מ. קרת, מנכ"ל חברת הביטוח „המגן" וחברים בה: ד"ר משה פרץ מנכ"ל „מנורה" וריימון בדשאול, מנכ"ל „כלל ביטוח". יועצים ליד הוועדה כלכלן האיגוד והיועצת המשפטית שלה.

גולומב מציין כי נערכים גם מגעים עם משרד האוצר בנושא הכוונת האיגוד להכין נייר עמדה של משק הביטוח הישראלי, שישמש חומר רקע לדיונים שינהל משרד החוץ עם נציגי השוק. לדבריו, יש אתגר גדול באפשרויות של מגע פתוח בין שוקי הביטוח, אך מאידך יש לשמור על האינטרסים של המדינה בתחום זה.

בנק ישראל: כבר התרענו בעבר על האטת הפעילות

מאת אמנון אמד

גורמים בכירים בבנק ישראל הביעו אתמול תמיהה על הודעתו של משרד הכלכלה המבקרת את בנק ישראל בפיגור מתמיד של הערכת ההתפתחויות במשק.

דברי הבכירים בבנק המרכזי נאמרו בתגובה לידיעה שפורסמה ביום שישי האחרון ושבה נטען, בשם בכירים במשרד הכלכלה, כי הפיגור המתמיד בהערכות ההתפתחויות הכלכליות מצד האוצר ובנק ישראל, גרמו מחדל כלכלי מתמשך שמחדד למשק כבד ומסוכן.

בבנק ישראל מזכירים כי במהלך החודשים האחרונים התריע הבנק על האטת הפעילות במשק. כדוגמה לכך מציינים בבנק המרכזי כי לפני יותר מחודשיים פרסמה מחלקת המחקר של הבנק סקירה בה רווח על האטה בפעילות הכלכלית במשק ואף על התרפתה. באותה סקירה נאמר כי האינדיקטורים השונים מצביעים על בלימת ההתרחבות של הפעילות העסקית, של הביקושים המקומיים ושל יצוא ויבוא סחורות.

בכירי הבנק אומרים עוד כי מפליא שמשרד הכלכלה טוען כי בנק ישראל מאמץ עתה את תחזיותיו בדבר האטת הפעילות במשק. זאת, כיוון שרק לפני כשבועיים יצא משרד הכלכלה בהערכות שלפיהן צפוי התוצר העסקי לגדול השנה באחוז וחצי, לעומת קיפאון בצמיחה כפי שמעריך באומדני בנק ישראל.

נראה, אם כן, אומרים בבנק ישראל, שתחזיותיו של משרד הכלכלה לגבי הפעילות במשק, כפי שפורסמו על ידו לפני כשבועיים בלבד, עדיין אופטימיות ובלתי מעודכנות.

גמלאי המדינה בפיגור של דרגה לפחות לעומת העובדים הפעילים

מאת חיים ביאור

גמלאים שפרשו משירות המדינה וכן מהשלטון המקומי ומהמוסדות הלאומיים (פנסיה תקציבית), נמצאים כיום בפיגור של דרגה אחת לפחות לעומת העובדים הפעילים באותם תפקידים. כך עולה מדו"ח שהוכן בשביל ועדת הבדיקה למצבם של גמלאי הפנסיה התקציבית בראשות אפרים ז'ילוני מההסתדרות ודוד מלינוביץ' מנציבות שירות המדינה, שתתכנס מחר בתל־אביב.

הדו"ח, שהכין אהרון הנדלמן, חבר המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה, טוען שהפער בין דרגה ויותר הקיים בין הגמלאים לעובדים שטרם פרשו לפנסיה, נוצר למרות שבראשית פברואר נחתם "מסמך התאמה", לפיו יותאמו הדרגות של גמלאי הפנסיה התקציבית לדרגות השכר של העובדים בשירות הציבורי.

הנדלמן דורש שהוועדה תתייחס לסוגיה זו בישיבתה מחר ותעדכן את דרגות הפנסיה התקציבית, כמתחייב מסעיף התיאומים בחוק הגמלאות. הוא מציע שלעדכון, שיועבר לאישור הממשלה, יהיה תוקף רטרואקטיבי.

לדבריו, עד שיפורסמו מסקנותיה של ועדת ווסמן בדבר רפורמה במערכת השכר במגזר הציבורי, חייבת הוועדה לקבל החלטה שתחייב את האוצר להחיל על 70,000 גמלאי הפנסיה התקציבית את כל תוספות השכר מהן מנוכה מס הכנסה וביטוח לאומי.

הדו"ח של הנדלמן, שיוגש כאמור לעיונה של ועדת הבדיקה, אושר בישיבתה האחרונה של המזכירות הפעילה בהסתדרות עובדי המדינה.

בנק הפועלים מעלה ב־3% לשנה את הריבית בפיקדון „רווח רב שבועי"

בנק הפועלים מעלה ב־3% לשנה את הריבית בפיקדון החיש „רווח רב שבועי", שהופעל לפני שבועיים.

מעתה יוכלו מפקידים בפיקדון זה לקבל ריבית של 18.5% לשנה (נומינלית), השקולה לריבית מתואמת שנתית של 20.28%.

ריבית זו גבוהה במיוחד בהתחשב בכך שהפיקדון מאפשר ליהנות מנזילות גבוהה במיוחד, וכן לאור העובדה שהיא חלה גם על הפקדות בסכומים קטנים.

יחודו של פיקדון „רווח רב שבועי" בכך שהוא מבוסס על חידוש אוטומטי שבועי, כך שאפשר למשוך את כספי הפיקדון אחת לשבוע, בהודעה קצרה מראש, וליהנות מריבית מובטחת גבוהה לכל תקופת הפקדה. תקופת ההפקדה המירבית היא עד סוף ינואר 1989.

לעתים הם מתחזים לשוטרים

מאת אריה אֶרד

עשרות מכוניות עם לוחיות־זיהוי ועם תעודות מזויפות נעות בכבישי הארץ וכמעט שאין דרך לגלות אותן — מגלה דו"ח שהוגש למועצה הציבורית לצמצום העבירות.

הדו"ח מתריע על כך שגובר והולך שיתוף־הפעולה בין העולם התחתון היהודי והערבי בגניבות רכב. לגנבים רקע מקצועי במכונאות ובחשמלאות והם מסוגלים להתגבר כמעט על כל סוגי המיגון. הכנופיות גם פיתחו מכשור לפריצת כל המכוניות. לעתים מסתייעות הכנופיות במכוניות־גרר, כשבעליהן מעמידים פנים שהוזמנו על־ידי בעלי המכוניות להביאן לתיקון. לעתים הם מתחזים לשוטרים, הגוררים מכוניות החונות שלא כחוק.

בדו"ח נאמר כי הגנבים עצמם הם בדרך כלל יהודים, הפועלים על־פי הזמנת ערבים מרצועת עזה. גורמים שונים מתריעים זה זמן מה, כי הנוהג של חברות הביטוח למכור מכוניות לאחר תאונות אובדן כללי מאפשר למוסכים מתחזיים לרכוש גרוטאות אלה ולהשתמש בתעודות ובמספרי הזיהוי שלהן למכירת המכוניות הגנובות. מספרי המנוע והשילדה מוחלפים במספרי הגרוטאות והמכוניות הגנובות עולות לכביש כאילו היו הגרוטאות המתוקנות.

למעשה יוצא שכרן של חברות־הביטוח בהפסד, שכן הן מרוויחות כמה אלפי שקלים ממכירת הגרוטאות, אך נאלצות לפצות בעשרות אלפי שקלים את בעלי המכוניות הגנובות. בעלי מוסכים טוענים זה זמן רב, כי אילוצם לתקן מכוניות בחלפים משומשים מעודד למעשה את הגניבות. סוחרי חלפים מתוקנים טוענים לעומת זאת, כי הם מייבאים את החלפים מחו"ל ממקורות רציניים.

וחברת "הפניקס" החלה באחרונה לספק למוסכים חלפים לתיקון מכוניות מבוטחיה. אולם בעלי המוסכים מתנגדים לשיטה בטענה שהיא פוגעת בהכנסותיהם, ובסוף השבוע שעבר הודיעו שיפסיקו לתקן את המכוניות המבוטחות ב"פניקס" ובחברות הקשורות בה.

שיטת הפעולה הזאת של הגנבים לא הומצאה בארץ והיא נפוצה מאד באירופה ובארה"ב, שם מעבירות הכנופיות את המכוניות "המחודשות" לארצות אחרות ומוכרות אותן במחירי השוק. עד כה לא נמצאה דרך להשתלט על התופעה. שיטת הלחימה המקובלת היא מודיעינית. מפעם לפעם גם פושטת המשטרה על מוסכים ומצליחה לחשוף חלק מהכנופיות. בסך הכל הצלחתן של המשטרות בעולם בלחימה בגניבות רכב היא חלקית מאד.

עבודה ומיסוי / איתן יעקבסון

לא יוטל מס על רווחי הון של יחידים בבורסה

במצרת הכלכלית התגבשה עמדה השוללת מיסוי של רווחי־הון של יחידים בבורסה כאשר מדובר בהשקעה של סכומים קטנים יחסית (רווחים בסדר גודל של אלפי ש"ח), כשמדובר ברווחי בורסה גדולים – יוגדר מי שיש לו רווחים כאלה כסוחר בניירות ערך וישלם מס על רווחיו.

סוחר בניירות ערך הוא בראש ובראשונה מי שרווחיו בבורסה הם מקור הכנסה עיקרי אצלו וכן כאשר מדובר בנפח עסקות משמעותי מבחינת הסכומים, העסקות ותדירות הביצוע. אצל סוחר בניירות ערך רווחי הבורסה יחשבו לרווחי־פירות (הכנסה שוטפת) ולכן הפטור על מס רווחי־הון לא יחול עליו.

שלטונות מס הכנסה טרם הגדירו קריטריונים ברורים לאבחנה בין משקיע בניירות ערך ובין סוחר בהן כשמדובר בסכומים גדולים. אולם נסיון העבר מלמד שרק אזרחים שהרוויחו מאות אלפי ש"ח בבורסה, חוייבו בסופו של דבר במס על רווחים אלה.

בפרקטיקה ידועים מקרים שמפקחי המס פטרו ממס רווחים בסדר גודל של 10,000 או 20,000 ש"ח.

יחד עם זאת, אזרח שעיסוקו העיקרי ו/או היחיד הוא פעילות במניות ותפשיות בבורסה, צריך להביא בחשבון אפשרות של חיוב במס אם יהיו לו רווחים גדולים.

בכל מקרה, יוכל אזרח כזה להגיש השגות על חיוב אפשרי במס של רווחי־בורסה ולהתדיין עם מס הכנסה בבית המשפט. הוא יצטרך לשכנע את השופטים שרווחיו רווחי־הון ולא רווחי־פירות.

פיצויים למפוטר עם חוזה לזמן קצוב

עובד שיש לו חוזה עבודה לזמן קצוב ופוטר לפני תום החוזה, יכול לתבוע את המעביד ולקבל פיצוי על הפרתו. בתי־הדין לעבודה נוטים לפסוק לעובד פיצוי שגודלו הפסד השכר האפקטיבי שנגרם לו עקב פיטוריו.

כלומר: השכר שהיה אמור לקבל ממעבידו עד גמר החוזה בניכוי השכר שהשיג בפועל עקב עבודתו במקום אחר, קבלת דמי אבטלה או רווחים מעסק עצמאי.

מדובר בכל מקרה בשכר ברוטו לפני מיסוי, כאשר הפיצוי עצמו חייב במס רגיל בידי העובד.

נישומים צייתנים יקבלו פטור מניכוי מס במקור

נציבות מס הכנסה הודיעה שנישומים צייתנים יקבלו באופן אוטומטי פטור מניכוי מס במקור בראשית 1989.

מדובר בנישומים שהגישו בעבר, במועד, דו"חות אישיים ושלמו מקדמות וניכויים. יצויין, שמדובר גם בנישומים שהכנסותם נחשבת לסבירה ואמינה על פי הקריטריונים של נציבות מס הכנסה.

הנציב מסר שמהלך זה נסיוני ואם יוכתר בהצלחה, תורחב אוכלוסיית מקבלי הפטור מניכוי מס במקור בשנת המס 1990.

בחוגי הנציבות מקווים שבסופו של דבר יקבלו כל בעלי התיקים במס הכנסה, המשלמים מקדמות באופן סדיר, פטור מניכוי מס במקור. הם סבורים שניכוי כזה צריך להיות רק מנישום שאין לו תיק במס הכנסה או שהוא משתמט מתשלום מקדמות.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5770.69	5780.41
אבוקה	382.92	375.64
אגו	305.55	303.43
אגם	118.42	117.62
אדיר	2077.51	2062.50
אדם	160.59	159.46
אמיר	187.04	185.75
אור	449.19	445.51
אוריון	129.31	128.35
אודלי	334.18	331.75
אורן	946.17	939.48
אייל	6602.40	6474.65
איריס	6207.78	6117.22
איתן	911.59	895.58
אלון	734.41	728.67
אלונה	750.91	736.31
אנליסט		
אנ"ה	117.53	115.86
אנליסט		
גמישה	111.87	109.20
אנליסט		
מניות	106.10	103.55
אנקר	104.16	102.40
ארז	209.25	205.18
אש	146.67	143.44
אשל	201.25	199.84
אתגר	90.65	88.93
אתרוג	292.98	290.87
בדולח	152.92	151.91
ברוש	590.99	586.80
ברק	507.37	503.41
ברקת	357.04	354.56
בר"ש	1719.65	1707.64
גבע	129.34	128.58
גורן	526.79	516.58
גיא	119.51	118.62
גיל	3526.06	3501.97
גלית	734.88	729.47
דובדבן	393.62	390.91
דוכיפת	567.35	556.33
דולב	280.34	278.12
דותן	165.46	162.42
רותן	316.96	311.13
דליה	631.63	619.63
דרור	343.93	337.75
דקל	374.99	372.37
הדס	437.49	434.46
הילה	455.34	453.25
הדר	628.39	616.59
זהר	125.84	124.91
זיו	155.56	154.40
זינוק	109.17	106.88
זיק	84.62	82.52
זמיר	441.27	432.76
חוחית	190.30	188.99
חליפין	164.13	163.70
חלמיש	237.86	236.20
חן	170.48	169.80
טופז	130.07	128.92
טל	6885.72	6796.84
יובל	542.11	531.63
יהלום	176.08	174.90
יסודות	380.17	376.52
יערה	528.23	524.81
כוכב	303.77	297.89
כחל	137.67	136.72
כלנית	690.02	676.62
כספית	300.19	298.03
כרמל	134.92	132.03
סתר	1311.17	1291.99
להט	5320.72	5284.89
למשקיע	139.71	137.85
לפיד	307.70	301.80
לקט	2215.65	2197.94
לשם	460.84	457.59
מבחר	1624.14	1592.99
מבטח	4619.77	4576.25
מגן	300.92	296.57
מגוון	4293.70	4253.75
מור	1732.36	1707.94
מורן	949.73	942.72
מטה	27483.64	27074.65
מיתר	1211.96	1188.69
מכלול	99.56	98.87
מעוף	5148.82	5049.31
מעיין	821.26	805.56
מקסה	460.88	457.63
מרווח	145.32	144.78
מרום	1591.53	1560.88
נוגה	167.46	166.21
נכיף	288.75	286.76
נסע	484.99	477.69
ניל"י	135.58	134.58
סביון	672.34	659.21
סגולה	153.20	152.06
סלע	444.97	441.85
סנונית	630.96	626.72
סער	414.80	406.85
ספיר	179.32	178.87
עדיף	392.43	384.92
עדית	834.54	828.61
עידן	580.14	571.68
ענבר	118.96	117.94
עגת	2340.90	2323.52
עפרוני	603.04	591.24
ערמון	129.72	128.84
פיא	1746.00	1733.54
צבר	563.24	559.28
צופית	527.07	516.82
צוק	144.34	143.99
צמיד	1312.41	1302.31
צמיחה	574.16	565.98
צמרת	163.81	162.64
צריח	117.36	115.70
קלע	182.85	182.38
קשת	120.79	118.46
רננית	18259.02	18099.38
רימון	154.76	154.48
רקפת	1019.93	1003.26
רשף	469.98	466.34
שביט	545.49	534.49
שחם	391.48	388.43
שחף	112.12	109.94
שירה	490.01	486.75
שמיר	483.66	480.19
שנהב	715.89	710.67
שחק	758.19	753.04
שפע	103.58	102.85
שקד	206.54	205.10
תאנה	269.28	267.37
תדהר	565.13	563.73
תירוש	639.95	635.27
תנופה	115.31	114.46
תפוח	302.57	300.58
תפנה	233.56	231.94
תרשיש	127.07	126.17
תשרי	616.87	611.52

הודעה ללקוחות

שינויים בשעורי ריבית החובה

החל מיום חמישי ט"ו בכסלו תשמ"ט 24.11.88 תועלה ריבית החובה הבסיסית (ה„פרים") ב־1.2% לשנה, ושעורי הריבית יהיו כדלהלן:

– על יתרות החובה במסגרת המאושרת בח.ח.ד. החל מ־16.2% לשנה (מתואמת שנתית 17.46%).

– בחשבונות „סופר עו"ש" החל מ־25.2% לשנה (מתואמת שנתית 28.10%).

– בחשבונות „אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) 31.2% לשנה (מתואמת שנתית 35.59%).

★ הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.

★ פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי לודים
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת גז/14/475.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4224 מגרש 301 אזור התעשיה ניר צבי.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקת מגרש 301 לשניים. דרך גישה ל־2 המגרשים מכביש באושר.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 3471 מיום 30.7.87 עמ' 2221 ובעיתון בוקר על המשמר מתאריך 21.6.87 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 21.6.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף דבר מתאריך 22.6.87.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז
תאריך: 14.6.88

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 350 בגוש 3939 רחוב ברלבסקי 10. לפי תכנית כיתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור תעשיה ומותר לבנות עליה:–

קיים מבנה מעשיה 3 קומות

בקשת בעלי החלקה:– הקלה 5% עבור מעלית (תיקון פירסום מ־4.7.88 ומ־3.7.88 שהיה בעתונים „הארץ", „דבר" ו„על המשמר")

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
ראשון־לציון

בנק ישראל

תיקון טעות

במודעת מלווה קצר מועד שפורסמה אתמול 20.11.88 בעתונים, נפלה טעות
צ.ל. סדרה חדשה ל־280 יום ולא כפי שפורסם.

מהלך חדש בהסתדרות

נדל"ן / אבי שוברט

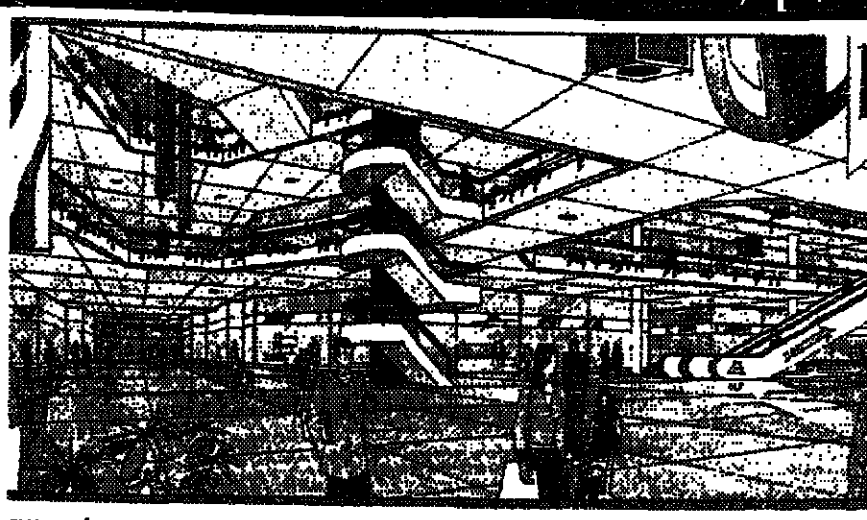

האחים רויכמן מרחיבים את שטח הקניון „לב חדרה" בעקבות הביקוש הרב לשטחים בקניון (בתמונה: מראה מבפנים). בימים אלה החלו בהקמתו של השלב השני על שטח המשתרע על שלושה דונם שנרכשו ממשפחות גולדנברג. ייבנו בו שני מפלסים לחנייה כהמשך לשטחי החנייה ובכך יגדל מספר מקומות החנייה ויגיע לכ־550. כן יהיו באגף החדש כ־20 חנויות נוספות, מרכז רפואי (מדיקל סנטר) ו„בית גיל הזהב" שייבנה לגובה. מהנהלת הקניון נמסר, כי בקרוב ייפתח החניון בקטע הראשון וכך תיפתר במידת מה מצוקת החנייה במרכז חדרה. באגף הישן הושלמו עבודות הציפוי בגרניט בחזית הבנין הפונה לרחוב רוטשילד וסוכמו החוזים עם החברות המרכיבות את מתקני מיזוג האוויר, המעליות והדרגנועים.

עליה בהיצע דירות להשכרה ברמת גן

עליה בהיצע הדירות להשכרה ניכרת לאחרונה ברמת גן. מנהל „אנגלו־סכסון" בעיר, אלי מוסרי, מוסר כי עליה זו נובעת מכך שבעלי הדירות בררנים יותר בבחירת הלקוחות. בכתובות, ערבויות, שמירה על הנכס והימנות הלקוח חשובים יותר ממחיר ההשכרה.

יש גם עלייה ניכרת בפנייה של אנשי נציגויות ושגרירויות זרות, המבקשים לגור בקרבת מפאת בעיות התחבורה מצפון לתל־אביב ומדרומה.

להלן מחירי השכרה לדירות מרוהטות או לא מרוהטות:

★ 3 חדרים – מ־350 דולר ל־450.
★ 4 חדרים – מ־400 דולר ל־500.
★ 5 חדרים – 500־700 דולר.

ההבדלים במחירים מושפעים ממיקום הדירה, מצבה, רמת התכולה, מעלית, חנייה וכו'.

האוצר נקרא לעכב את העלאת תעריפי החיבור לחשמל

במאבק בין מרכז הקבלנים לחברת החשמל בנושא תעריפי חיבורים לרשת החשמל, יש צורך לנקוט בכל דרך מקובלת כדי למנוע את הייקור הבלתי מוצדק של תעריפי החיבור לרשת החשמל, סבורים במרכז הקבלנים. בשל כך פנה מנכ"ל המרכז, אינג' צבי צילקר, אל עופר אורדמן, סגן הממונה על התקציבים, בדרישה להתערב.

בעקבות התנגדות המרכז מינה משרד האנרגיה צוות בודקים מטעמו, והבדיקה נערכה 15 חודש. בסיומה הודיע מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, כי הצוות אישר נכונות נתוני חברת החשמל.

במרכז הקבלנים ממשיכים לטעון כי „העמסות" חברת חשמל כפי שצויינו לעיל הם מוגזמות ובדיקה של המתרחש בשוק הפרטי תגלה כי הוצאות תכנון בענפים שונים מגיעות לכעשירית בלבד מהשיעור הנקבע על ידי חברת חשמל, כ־18 אחוז, והוצאות האחסון מסתכמות גם הן באחוזים בודדים.

במרכז הקבלנים מגלים דאגה רבה להתייקרויות של חיבורי החשמל והתייקרויות נוספות המשפיעות לרעה על מדד הדיור כפי שכבר הוכח במדד אוקטובר.

היזם אילן כהן בונה באילת

היזם אילן כהן בונה באילת פארק מסחרי־תעשייתי בן 2,500 מ"ר. הפארק ייבנה במבואותה הצפוניים של העיר ליד הקניון ושדה התעופה. כהן משקיע כמיליון דולר והבניה תחל החודש ותסתיים תוך שנה.

המרכז יכלול חנויות מפעל, אולמות תצוגה ותעשיה קלה ומשרדים. בימים אלה מתנהל מו"מ מתקדם עם חברה להשכרת רכב (להשכרת כמה מאות מ"ר), סוכנות לרכישת מכוניות, חברה להתקנת מזגנים לרכב ומפעל טקסטיל. המרכז ייבנה בבניה מתועשת ומהודרת.

כהן יזם פרוייקט תיירותי בידורי נוסף באילת, אשר יכלול חנויות, מסעדות ומוקדי בידור. בפרוייקט זה יושקעו שני מיליון דולר.

כהן השלים לאחרונה את בניית המרכז בלב באר שבע המשתרע על שטח של 1500 מ"ר, קומת הקרקע מושכרת לחנויות המפעלים „מגה" ו„בעמן לפיר" במחיר 14 דולר למ"ר. הקומה השניה מושכרת למוסדות ציבור במחיר 10 דולר למ"ר. המרכז ייחנך בסוף דצמבר 1989.

כמו כן מצוי בשלבי ביצוע מתקדמים הפארק המסחרי והתעשייתי בעמק שרה (איזור תעשיה בבאר שבע) על שטח של 3000 מ"ר. בנייתו אמורה להסתיים בסוף שנת 1989.

חברות „רסקו" ו„שוסטר" החלו בימים אלה בבניית פרוייקט המגדלים למגורים – „מגדלי המכבים". הפרוייקט ממוקם ברחוב שטמפפר בלב פתח תקווה. המדובר בשני מגדלים בני 12 קומות כל אחד, כשבכל מגדל 48 דירות. הדירות בנות 4 חדרים בשטח של 120 מ"ר כל אחת. לכל דירה מתוכננת יחידת הורים נפרדת ומחסן צמוד. ב„מגדלי המכבים" מתוכננים חדר כושר לשימושם הבלעדי של הדיירים ומועדון רב תכליתי. אולמות הכניסה יהיו מפוארים ובכל מגדל יהיו מעליות. הבניה – באיטונג. לכל מי שירכשו את הדירות מובטחת ערבות על פי חוק המכר באמצעות בנק הפועלים. המגדל הראשון ייבנה מעל מרכז מסחרי

ועדה למכירת 100,000 דונם ליהודי התפוצות

מועצת מינהל מקרקעי ישראל הסמיכה את יו"ר המועצה, שר החקלאות אריק נחמקין, למנות ועדה לבדיקת יישומה של החלטת ועדת השרים לנגב, למכור 100,000 דונם בנגב ליהודי התפוצות.

ההחלטה קובעת כי כל השטח יחכר ל־98 שנה. מחיר הדונם יהיה 10,000 דולר. התיכנון והפיתוח ייעשו על ידי הממשלה. הפיתוח עצמו יחל בעוד 15 שנה.

הנחה ברישום בכפר חב"ד

הנהלת המינהל אשרה השבוע רישום בתים של עולים מברה"מ המתגוררים בכפר חב"ד על שמם. הם ישלמו דמי חכירה ראשוניים (דח"ש) על פי שומה למועד ההקצאה ב־1973.

למשתכנים תינתן הנחה של 3 אחוז בגין זכאותם כעולים ואפשרות להרחיב את הבית עד 160 מ"ר ללא תוספת תשלום למינהל.

שכונת וילות לשוטרים

מועצת המינהל אשרה, לראשונה בתולדותיה, הקמת שיכון וילות וקוטג'ים לאנשי משטרה. השכונה תוקם ביבנה.

יו"ר מועצת המינהל נחמקין מסר כי במקום יוקמו 240 יחידות דיור. 80 מהמגרשים שיוקצו יהיו בשטח של 250 מ"ר והיתרה בשטח של 400 מ"ר.

לזוכים תינתן הלוואה בגובה 40 אחוז מהמגרש. ההלוואה תיהפך למענק בתום חמש שנים, בדומה להלוואה הניתנת לאנשי צבא. ראש אגף כוח אדם במשטרה, ניצב יעקב טרנר, ציין כי לשיכון הזה יוכלו להירשם רק אנשי משטרה המתחייבים לשרת בשורותיה שמונה שנים לפחות. טרנר הוסיף, כי אם יצליח הפרוייקט, תפעל המשטרה להקמת שכונות נוספות באיזורים לעודד מתגייסים למשטרה, כפי שעושה צה"ל כבר שנים רבות.

125,000 ש"ח למגרש בחיפה

המינהל מבקש 125,000 ש"ח למגרש לבניית וילה בשכונת הזיקרה דניה בחיפה. שטח המגרש 665 מ"ר. השטח לבניה 241 מ"ר, כולל מחסן, חניה ועליית גג.

בירושלים מבקש המינהל להחכיר מגרש של 593 מ"ר לבניית בית דירות של שתי קומות ובו 4 דירות. מחיר המינימום: 423,000 ש"ח.

בקרית טבעון מוצעים 4 מגרשים לבניית 4 וילות. שטח כל מגרש כחצי דונם והמחיר המבוקש 75,000 ש"ח.

„בנה ביתך" השבוע: 16 מגרשים במנחמיה ושבעה מגרשים בקרית ארבע.

301,000 ש"ח למגרש בארמון הנציב

שני יזמים, יהודה לוי ועבוד לוי, ישלמו למנהל מקרקעי ישראל 301,000 ש"ח, בשביל מגרש להקמת מתקני תיירות בארמון הנציב בירושלים. שטח המגרש 2,560 מ"ר ומחיר המינימום שנקבע היה 298,000 ש"ח.

★ המינהל מציע מגרש נוסף לבניית 6 קוטג'ים בשכונת צפית באילת. שטח המגרש 2,180 מ"ר ומחיר המינימום כולל הוצאות פיתוח, 163,000 ש"ח.

★ במבשרת ציון ליד ירושלים מוצעים 9 מגרשים לבניית 13 קוטג'ים ווילות. שטח המגרשים 5,630 מ"ר ומחיר המינימום הנדרש, כולל הוצאות פיתוח, 750,000 ש"ח.

★ באזור התעשיה קרית אריה בפתח תקוה מבקש המינהל 640,000 ש"ח בעד מגרש של 3,300 מ"ר המיועד למבנה תעשיה בן שלוש קומות.

★ במסגרת „בנה ביתך" מציע המינהל 17 מגרשים לבניית 17 וילות בשלומי.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מסקנות ועדת החקירה לנושא תאונות הדרכים

תוכנית חירום ל־3 שנים, כבישי אגרה החמרה בענישת נהגים־עבריינים

(ע). – תוכנית חירום רב־לאומית, הקמת כבישי אגרה ומשטרת תנועה ארצית והרחבת סמכויות הענישה בתחום שיפוט עברייני תנועה – כלולים במסקנות ועדת החקירה הפרלמנטרית לנושא תאונות הדרכים.

הוועדה קיימה 11 ישיבות, שמעה 40 עדויות וקיבלה נתונים, עובדות ועדויות בכתב. להלן עיקרי מסקנותיה והמלצותיה:

★ תוכנית חירום רב־לאומית תוכנס לתקופת ביצוע של שלוש שנים. בתקופה זו יש להביא את כל הכבישים הבין־עירוניים לרמת התקן הנדרשת. מקור המימון יהיה גבייה באמצעות הגדלת אגרת הדלק לתקופה האמורה.

★ תיעשה הגדלה הדרגתית של תקציב פיתוח הכבישים לרמה של 20 אחוז מהיטל המיסוי על הרכב והשימוש בו.

★ כל הרשויות העוסקות בתכנון, בביצוע ובפיתוח רשת הכבישים יועברו למשרד התחבורה. משרדי התחבורה והאוצר יבחנו אפשרות הקמת רשות כבישים עלינה.

★ יונהגו כבישי אגרה.

★ יש להנהיג שינוי בסיסי באמות המידה שעל פיהן בודקים כדאיות של פרוייקט תעבורתי וכן את שיטת תקצובו.

★ יקוצר תהליך אישור תוכניות מתאר לכבישים ולפרוייקטים תעבורתיים לשנה אחת.

★ משרד התחבורה יגיש תוך שנתיים תוכנית רב־לאומית לפיתוח כלל התנועה הפנים־יבשתית.

★ תוגדר האחריות והסמכות של השלטון המקומי בתחומי האכיפה, הבטיחות בדרכים והמלחמה למניעת תאונות בדרכים על ידי ועדה בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובהשתתפות המשטרה, משרד הפנים, מרכז השלטון המקומי, משרד המשפטים והאוצר.

★ תוקם תוכנית לארגון מחדש של נושא לימוד הנהיגה (לנהגים חדשים ותיקים) ושל בחינת הרישוי על ידי ועדת מומחים בלתי תלויה.

★ הדרכה בנושא זהירות בדרכים תורחב בבתי־הספר היסודיים והנושאים העיוניים של לימוד תורת הנהיגה תיכלל בבתי־הספר העל־יסודיים כלימוד חובה.

★ תוכן תוכנית כוללת לחינוך, הדרכה והסברה באמצעות כל כלי התקשורת האלקטרוניים.

★ תוטל חובה על כל רשות מדינה, מוסד ציבורי או פרטי, להעביר מידע הנוגע למצבו הבריאותי, נפשי או פיסי של אדם בישראל מגיל 18 ומעלה, שיש בו פגם או ליקוי בכושר נהיגתו, לאגף הרישוי.

★ יורחבו סמכויות בתי המשפט לפסול אדם מלרכוש או להחזיק רשיון נהיגה.

★ משרדי המשפטים והתחבורה יגישו לוועדת הכלכלה של הכנסת תוכנית אופרטיבית לארגון מחדש של קיצור הליך שפיטת עברייני תנועה.

המסקנות יוגשו לראש הממשלה, לשרי התחבורה, המשטרה, החינוך והפנים וליו"ר הכנסת.

נזקים ב־100־150 אלף דולר בהצתה במפעל „פוליאון" בקיבוץ ברקאי

מאת יצחק מרידור כתב „דבר" בעמק

דליקה שפגעה אור לאתמול במאגר חומרי הגלם במפעל „פוליאון" של קיבוץ ברקאי בשרון, גרם נזק ישיר של 100,000 עד 150,000 דולר והדליק אור אדום בישובים רבים באיזור ואדי עירון ובעמקים, בשל החשד שהמדובר במקרה נוסף של הצתה על רקע חבלני.

הדליקה לא פגעה בציוד המפעל וכך יתאפשר, לדברי מנהל המפעל נועם רובל, מילוי כל ההתחייבויות וכל ההזמנות.

השומרים ועובדי המפעל, המייצר ירידעות פוליאתילן, העובד בשלוש משמרות, הבחינו, אור לאתמול סמוך לשעה 0100 באש שאחזה במאגר הפוליאתילן ליד למפעל. חברי הקיבוץ שהוזעקו למקום הצליחו להשתלט עליה עוד בטרם הגיעו למקום מכוניות הכבאים.

תוך כדי עבודות הכיבוי הבחינו חברי ברקאי והכבאים האש במוקד נוסף, שהוצת על ידי אלמונים בפינה אחרת של המאגר. החברים שאצו לשם הצליחו לכבות גם מוקד זה לפני שהתפשטו הלהבות. הם גם מצאו במקום מיכל פלסטיקה עם שאריות נפט שחיזק את החשד שהתעורר קודם שאכן מדובר בהצתה מתוכננת היטב.

אתמול בבוקר נודע, שיחידה של משמר הגבול, שסיירה באיזור, נתקלה בליל הדליקה לא רחוק מהקיבוץ בטנדר פוץ שעורר את חשדם. נוסעיו אמרו לשוטרים שהיה להם תקר והם שוחררו לדרכם. עתה מנסה המשטרה לאתר את הטנדר.

יצוין שלפני כחודש הוצת מפעל לייצור רובוטים בקיבוץ יזרעאל. קודם שהובערה האש שם, עברו המחבלים באולם הייצור ונפצו במוטות ברזל כל שנקרה בדרכם. הפרשה עוד לא פוענחה ובינתיים פרצה גם דליקה גדולה במצבור ערימות כותנה ליד מנפטת העמק מול מגדל העמק.

קציני משטרה אמרו אתמול שהצורה החופשית בה יכולים להסתובב אלמונים בחצרות הקיבוצים מעידה שהשמירה בהם לקויה ורשלנית. גזבר ברקאי, אלכס הלברון, אמר אתמול ל„דבר", בתגובה על טענה זו, שקיבוצו, יחד עם ישובים אחרים, דורש מזה זמן ממשרד הפנים סיוע במימון הקמת גדר יעילה, אך הדרישה עדיין לא נענתה. נמסר שהמועצה האזורית מנשה עומדת לחדש אותה ממשרד הפנים.

הורים, מורים וחנויות מתבקשים להרחיק דבקים ומדללי „טיפקס" מנוער

משרד הבריאות הורה לחקור מות הנער – הובא למנוחות

(ע).– הנהלת משרד הבריאות הורתה אתמול לרופא מחוז המרכז, ד"ר מתתיהו ארגז, לפתוח בחקירה לבירור נסיבות מותו של הנער בן ה־14, אסף סימוני, שמת ביום שישי האחרון לאחר ששאף אדי מדלל טיפקס. הנער נותח במכון לרפואה משפטית, ובדיקת נסיבות מותו ישלמו בימים הקרובים.

בעקבות המקרה פנתה ד"ר עלמה אבני, ראש שירותי בריאות הציבור, להורים ולמורים וכן לבעלי חנויות להרחיק דבקים ומדללי טיפקס מבני נוער וילדים. היא ציינה, כי קיים היום בשוק המסחרי תחליף למדללי טיפקס, בצורת עט, אשר בתוכו מדלל בצורה הרמטית ואטומה בריכוזים נמוכים, המקטינה את הסיכוי לשאוף אדים רעילים.

בימים הקרובים תיעשה פעולה הסברתית בשיתוף משרד החינוך בכל מוסדות החינוך בעניין השימוש בחומרים אלה.

ד"ר יואב סנטו, המתאם הארצי לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול, ציין בעקבות המקרה, כי בספרות הרפואית ידועים מקרי מוות משאיפת אדים אלה, אך בדרך כלל נחוצה כמות גדולה כדי להגיע למצבים קריטיים כאלה. הוא ציין, כי נודע על מתמכרים, ביניהם בני נוער, שנהגו לשאוף אדים דרך שקית ניילון ועל ידי כך נחסם מעבר חמצן. אלה נפגעו מהחומר במישרין ולאחר שלא הגיע אליהם חמצן, נחנקו.

ד"ר סנטו מסר, כי בארה"ב ובמערב אירופה נודע אף על מקרי מוות כתוצאה משאיפת אדים אלה, אך לא ידוע על מקרי מוות כתוצאה מחומר טיפקס. בכל המפעלים התעשייתיים שבהם עוסקים עובדים בחומרים דומים, ננקטים אמצעי זהירות מיוחדים, ובין השאר חייבים העובדים לחבוש מסכות ועל חדרי העבודה להימצא בתנאי אוורור מתאימים.

תגובת משרד החינוך

(עש"ת). – דובר משרד החינוך ישראל כהן אמר אתמול כי על הנהלות בתי הספר מוטלת החובה להרחיק מהתלמידים את הטיפקס.

הדובר ציין כי לפני שנים אחדות הגיעו למשרד דיווחים על כך שבני נוער שואפים את אדי הנוזל הזה ואחר כך מתגלים אצלם קשיי נשימה והרגשה רעה. בעקבות זאת פרסם מנכ"ל המשרד הוראה חד־משמעית שבה נתבעים בתי הספר לדאוג כי הטיפקס, שהוא חומר זמין ביותר, לא יהיה בהישג ידם של התלמידים ולהסביר להם את הסכנה הכרוכה בו לבריאותם ולחייהם.

אסף סימוני למנוחות

אסף סימוני הובא אתמול למנוחות בחיפה.

בהלוויה השתתפו בני משפחתו, תושבי הקריות, מורים, מדריכים וחניכי בית הספר מבואות־ים ומשלחת של תלמידי בית הספר [illegible] חודשים אחדים בתחילת שנת הלימודים.

★ בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול שנת מאסר בפועל על אסמעיל אבו מרסה (27), פקיד בסניף בנק הפועלים בלוד, שהורשע בגניבת כספים מבעלי עסקים שניהלו את חשבונם המשותף.

★ 25 עולים משלושה מרכזי קליטה החלו אתמול לעבוד בשיפור הביצורים באיזור עמק הירדן.

★ עשרות הורים הפגינו אתמול בבוקר מול משרד העבודה והרווחה בירושלים במחאה על הכוונה לסגור מוסד לימודי לילדים הלוקים בהתפתחותם במושב רוגלית.

★ אברהים ג'עברי בן 24 מחברון חשוד בביצוע מעשה סדום בנערה חולת נפש המאושפזת בבית החולים סלביה בירושלים. היא התלוננה כי החשוד לקח אותה ביום ו' שעבר מבית החולים לגן בשכונת ימין משה ושם ביצע בה מעשה סדום. בידי המשטרה עדות ראיה הקושרת את החשוד למעשה. הוא עבד בעבר כפועל ניקיון בבית החולים ולטענת המשטרה ניצל את הנערה מבחינה מינית פעמים אחדות.

המסוכנים ביותר הועברו לכלא שאטה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מיכה אצלן וגבי בן הרוש, חברי „כנופיה מספר 1" מירושלים, הנחשבים למסוכנים שבין אסירי ישראל, שהיו כלואים בבית המעצר „ניצן" ברמלה, הועברו באחרונה לכלא שאטה לאחר שהוברר כי נהנו משורה של הטבות מלפנים משורת הדין.

זה יותר מארבע שנים קיים מידע כי לשניים תנאים חריגים. הוברר כי כך היה עוד בזמנו של רפי סוויסה כנציב שירות בתי הסוהר. הם נעו ברחבי בית המעצר בלבוש אזרחי, ולא בבגדי אסירים, קיבלו מזון מן החוץ והחזיקו בתאם מקרר משוכלל. אחד מהם קיבל אישור לקיים יחסי מין עם רעייתו מחוץ לכלא על אף שיש „חדר התייחדות" בכלא איילון ברמלה ובו מקיימים אסירים אחרים יחסי מין עם נשותיהם או חברותיהם לאחר קבלת אישור.

אצלן ובן הרוש, שהורשעו בפשעי רצח וסמים לאחר שהטילו אימתם על שכונות ירושלים, מבקשים כעת לצאת לחופשה. הם הגישו בקשה לוועדת החופשות של שירות בתי הסוהר, אך אינם יכולים לקבלה מפני שהם בקטגוריה של האסורים בחופשה. שירות בתי הסוהר, עם זאת, ממליץ להוציאם לחופשה אך המשטרה מתנגדת.

האסירים עתרו לבג"צ. בין השאר הם קובלים על ההרעה בתנאיהם בבית הסוהר.

נהג האוטובוס „נאלץ לסטות בגלל אוטובוס אחר במסלול הנגדי"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

נהג האוטובוס שהתהפך ביום ו' ליד מושב נחוב שוחרר אתמול בערבות עצמית של 10,000 ש"ח. הנהג יעקב ביטון אמור לשחזר היום את התאונה.

ביטון הובא אתמול לבית המשפט שראשו עדיין חבוש כתוצאה מפציעתו בתאונה. הוא סיפר כי הוא שימש כנהג מחליף. פרט לכך הוא לומד בישיבה בירושלים. לדבריו נאלץ לסטות משום שאוטובוס אחר נסע במסלול הנגדי.

המשטרה שללה את רשיון הנהיגה שלו ל־90 יום. נציג המשטרה לא הביע התנגדות לשחרורו.

נשקל מתן עיטור לחייל שהרג תוקפו הערבי בפ"ת

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

במשטרה ובצה"ל נשקל בימים אלה מתן עיטור לחייל שהרג מחבל בפתח תקוה לפני חודשים אחדים לאחר שתמה בדיקת האירוע.

החייל, בשירות סדיר, הותקף על ידי מחבל ליד התחנה המרכזית בפתח תקוה. מפקד תחנת פתח תקוה כינס אז את הכתבים ואמר כי לאחר בדיקה ראשונית התברר כי החייל פעל כנדרש במצבים אלה ויש להעניק לו עיטור.

ימים אחדים אחרי כן הגישו שני ערבים תושבי השטחים תצהירים שעל פיהם תקף החייל את הערבי עוד לפני שזה תקף אותו. במשטרת פתח תקוה נפתחה חקירה מקיפה והוברר לפני ימים אחדים מעל לכל ספק כי השניים הגישו תצהירים כוזבים. בימים אלה מוגש חומר החקירה נגדם לפרקליטות עם המלצה להעמידם לדין על מסירת מידע כוזב.

עו"ד זוכה מאשמת גניבת כסף מלקוח

(ע). – עו"ד עזרא שילוני (39) מכרמיאל זוכה אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה מאשמת גניבה בידי מורשה. התביעה טענה בכתב האישום כי הפרקליט, אשר ייצג לקוח בהליכי העברת זכויות בדירה שנמכרה, שלשל לחשבון הבנק שלו צ'ק על סכום של 36,500 שקל ישן.

השופט מיכה לינדנשטראוס ציין בהחלטתו, כי התביעה לא הוכיחה את אשמתו של הפרקליט כפי שהדבר נדרש בהליך פלילי ולא הוכח שהפרקליט שלח ידו בכספי הלקוח באיישור במידה הנדרשת להוכחת כוונה פלילית. עם זאת הורה השופט ללשכת עורכי הדין לדון בפרשה זו בכל ההיבטים של האתיקה המקצועית.

„השחתת שמו של ח"כ שפירא היא גרימת נזק בלתי הפיך"

(ע). – „לח"כ אברהם שפירא אין ולא היתה כוונה למנוע באופן שרירותי וממניעים זרים את פרסום ספרו של העיתונאי אריה אבנרי 'הגביר', וכל רצונו מתמקד במניעת הנזק שעלול להיגרם לו וברצון לשמור על כבודו ושמו הטוב" – טוען עו"ד אמנון זכרוני, בא כוחו של ח"כ שפירא, בסיכומים שהגיש אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

השופט המחוזי מנחם אילון הוציא צו מניעה זמני האוסר על אבנרי לפרסם את 'הגביר'.

בבקשתו להאריך את הצו הקיים מציין עו"ד זכרוני, כי הפצת הספר ומכירתו תישול כל טעם מהתביעה העיקרית ותשמוט את בסיסה ומהותה. „השחתת שמו של ח"כ שפירא בנושאים חברתיים, אישיים וכלכליים הינה גרימת נזק כל יתואר, שאינו הפיך ואינו ניתן לפיצוי. גם אם יגנה בית המשפט את ההשמצות המופיעות בספר לאחר פרסומו, ויצדיק את גרסתו של ח"כ שפירא, לא יהיה בכך כדי לתקן את המעוות", מדגיש עו"ד זכרוני ומקשה: „בלום קשה להבין איזה נזק עלול להיגרם למרשי מפרסומו של ספר שכולו, לטענתו, שקרים והשמצות אזדוניות".

לטענת עו"ד זכרוני, הנזק שהיה נגרם לח"כ שפירא אינו ניתן כלל להערכה במונחים כספיים, כאשר מדובר בשם טוב ומוניטין.

זכרוני מדגיש כי סירובו של אריה אבנרי למסור את הספר, למרות פנייתו המפורשת של בית המשפט, הינו תמוה ומעיד על חוסר תום לב ונקיון כפיים.

חרף הצו לא ילמדו

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

עובדי הגורדות בנמלי חיפה ואשדוד יכבדו את צו בית הדין לעבודה המחייב אותם ללמוד הפעלתן של שתי הגורדות החדשות שרכשה רשות הנמלים בגרמניה, אך, לא ילמדו איך להפעילן.

הם אומרים שיתייצבו כדין ללימודים, אך לדעתם אין בכוחו של איש ללמדם אם אינם רוצים בכך. מסובך? אולי, אבל במערכת יחסי העבודה בנמלים הכל יכול לקרות.

רשות הנמלים רכשה בגרמניה לפני יותר משנה שתי גורדות חדשות כדי להחליף את הגורדות הישנות בנמלי הים התיכון. לגורדות החדשות 3500 כוחות סוס לעומת 1200 בישנות. יש להן, באמצעות מדחף הקבוע במרכזן, כושר תמרון המאפשר להן להסתובב על המקום ועוד. תקופה ארוכה עגנו בנמל הקישון ללא עבודה בגלל דרישת הרשות להפעילן בצוות של שלושה עובדים במקום הארבעה שבגורדות הישנות. עד שבית הדין לעבודה פסק שהן יופעלו בצוות של ארבעה.

אך הפסיקה עדיין לא הביאה להפעלת הגורדות שנרכשו מהגרמנים במיליוני דולרים כי העובדים דרשו, כתנאי להסכים לעבוד עליהן, תוספת „שיפטינג" (המרה) של % 20 כפי שקיבלו סקטורים אחרים של עובדים בנמל.

הרשות פנתה לבית הדין לעבודה שציווה כאמור על העובדים ללמוד כיצד להפעיל את הגורדות החדשות.

אמש עמדה להגיע לנמל אשדוד הגורדת החדשה „חופית" המיועדת לו שתופעל על ידי קבלן מחיפה והבוקר אומרים צוותי הגורדות ללמוד לפי הצו, אך לא ללמוד בפועל את הכלי החדש, וגם זאת לא לפני שיקיימו הפגנת מחאה על הרציף.

קרע בין ראשי ענף היהלומים

הרקע: חילוקי דעות על צמצום אספקת אבני גלם

מאת אבי שוברט, מופרד הכלכלי של „דבר"

קרע חסר תקדים אירע אתמול בין נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, ונשיא התאחדות תעשייני היהלומים, אורי שורץ.

לדברי שורץ, התבטאויות שניצר לאחרונה מושפעות מהאינטרסים שלו כסוחר יהלומים ומתווך, והוא אינו מבין כלל בתעשיית היהלומים. בתגובה אמר שניצר, כי הוא מצטער על דברי שורץ, הגורמים פילוג בענף דווקא בתקופה קשה לענף.

בחודש האחרון התגלעו חילוקי דעות בין השניים על רקע הודעת הסינדיקט על צמצום אספקת הגלם בכ־40 אחוז לתעשיית היהלומים בישראל באוקטובר. פירושים שונים שנתנו להודעה זו, הביאו להתבצרות מחלוקת ביניהם והטחת עלבונות.

שורץ אמר אתמול, כי שניצר פועל מזה זמן רב להקטנת כוחה של התאחדות תעשייני היהלומים ולכן הקים את „קידום", ארגון המייצג, לדברי אנשיו, כ־400 תעשייני יהלומים קטנים ובינוניים. שורץ ציין עוד, כי נערכו מגעים בין ראשי שני הארגונים במגמה למזגם, אך התנגדותו של שניצר מנעה זאת.

נשיא בורסת היהלומים אמר בתגובה כי הוא בעל „סייט" (משלוח גלם המתקבל ישירות מהסינדיקט) גדול, הנחשב [illegible] לישראל וכי שורץ הוא צעיר מדי מכדי להבין את המתרחש. שניצר ציין כי מזה שנים רבות הוא פועל לפיתוח ושגשוגו של ענף היהלומים בישראל והוא ממשיך לפעול למען צמיחתו.

עוד אמר כי [illegible] בימים אלה, בזמן נתון הענף בארץ ובעולם בקשיים, בחר שורץ ליצור את [illegible] ביניהם. [illegible] בעת בדרישה התלכדות כל גורמי הענף, כדי להתגבר על המשבר, אמר.

משה שניצר

אורי שורץ

גופת חייל נמצאה בת"א

(ע).– חייל נמצא אתמול בבוקר מוטל ללא רוח חיים בחצר בית ברחוב ההגנה 126 בתל־אביב.

ניידת טיפול נמרץ הוזעקה למקום על ידי אלמוני, אבל הצעיר שהיה לבוש במדי צה"ל, כבר לא היה בחיים. סבורים שהחייל קפץ אל מותו מבניין סמוך.

★ הגרעון המצטבר של תיאטרון חיפה עלול לתפוח מ־1.7 מיליון ש"ח כיום ל־2.5 מיליון עד תחילת השנה התקציבית אם משרד החינוך והעירייה לא ייענו לפנייתם של מנהליו להגדיל פי שניים עד שלושה את השתתפותם בתקציבו.

יונה יהב, יו"ר מועצת המנהלים שלו, אמר אתמול לסופרת „דבר" כי הנהלת התיאטרון עומדת להיפגש בימים אלה עם שר החינוך ולהציג בפניו תוכנית הבראה.

★ ארבע שנות מאסר בפועל גזר אתמול בית המשפט המחוזי בתל אביב על שאול סופר (30) מרמלה שהורשע בהחזקת 40 שקיות שהכילו כשישה ק"ג חשיש.

★ משפטו של אבי דנינו המואשם בקשר למותו של שוער מכבי חיפה והנבחרת הלאומית אבי רן ייפתח ב־11 בדצמבר בבית משפט השלום בטבריה. שופט בית משפט השלום משה קלר יישב בדין ועל הנאשם עו"ד צבי לידסקי.

למשפחת אשר

משתתפים באבלכם הכבד במות הבעל האב

חגי אשר ז"ל

ארט פרסומים בע"מ

בכאב אבלים אנו על מותה ללא עת של בתנו – חברתנו

אורית ורפל

ההלויה תתקיים היום יום שני י"ב בכסלו תשמ"ט 21.11.1988 בשעה 15.30 בבית העלמין בקיבוצנו.

המשפחה
ובית גבעת־חיים איחוד

לחברנו אליהו כהן

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף טבריה
ההנהלה והעובדים

המרכז להנחלת מורשת הפלמ"ח ההגנה ע"ש ישראל גלילי

יד טבנקין

יום עיון: **כיבוש הערים הערביות והמעורבות במלחמת העצמאות**

יתקיים ביום ב' ה־12 לדצמבר 1988, בשעות 16.00–9.00 בבית־חומה, ביד טבנקין – אפעל

משתתפים – במושב הבוקר:
אלוף (מיל) משה כרמל, אלוף (מיל) רפאל ורדי,
אל"מ (מיל) נחום גולן, ניצב (מיל) מולה כהן.

במושב אחה"צ:
חיים לזר (ליטאי), ד"ר מאיר פעיל – על כיבוש יפו.
שיחת סיכום.

הציבור מוזמן

אנו משתתפים בצערו של חברנו
משה אידלשטיין
יו"ר ארגון המנהלים וחבר הנהלת הסתדרות המורים
על מות אחיו

חגי אשר ז"ל

יצחק ולבר
מזכ"ל הסתדרות המורים
מרכז הסתדרות המורים

„חלמיש"

חברת „חלמיש" אבלה על מותו של

אהרון פרבר ז"ל

שהיה מנכ"ל החברה במשך 25 שנה, הניח את המסד לחברה, תוך דאגה לרווחת הדיור של עשרות אלפי משפחות בתל־אביב־יפו.

גבי ללוש
מנכ"ל החברה
וצוות העובדים

יגאל גריפל
יו"ר הדירקטוריון
וחברי מועצת המנהלים

לחברתנו רינה ארצי

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף ארלוזורוב
ההנהלה והעובדים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מזכירות הועד הפועל

ישיבת מליאת הועד הפועל של ההסתדרות

תערך ביום ה', 24.11.88, ט"ו בכסלו תשמ"ט,
בשעה 10.00 בבוקר באולם הישיבות
בקומה 7 בבית הועד הפועל,
תל־אביב, רח' ארלוזורוב 93.

על סדר היום:
א. המגמות במשק – תעסוקה ואבטלה
ב. שינויים במפה האירגונית
ג. תקנון מועצות הפועלים
ד. שונות

חברי הועד הפועל והסגנים מוזמנים.

מכון ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות

אבל במות

חגי אשר ז"ל

מבכירי עתונאי ישראל

ומביע תנחומים למשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יעקב (ישה) פניני

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי
י"ד בכסלו תשמ"ט 23.11.88 בבית העלמין בהרצליה בשעה 15.30

המשפחה

אבלים ומשתתפים בצער המשפחה

על מותה ללא עת של חברתנו
ועובדת חברתנו המסורה

בלה לבדנסקי ז"ל

שיכון עובדים
ההנהלה והעובדים

על מותו ללא עת של לוחם חרות ישראל בעבר

חגי אשר ז"ל

החבר – המדריך – המפקד

מתאבלים כל חבריו בלח"י
ומביעים תנחומים למשפחה

האגודה להנצחת חללי לח"י
בית יאיר

במלאות שנה לפטירת חברנו

מרדכי רובין ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו
מחר, יום שלישי, י"ג בכסלו תשמ"ט – 22.11.88
בשעה 16.00, בבית העלמין בנען

המשפחה
וקיבוץ נען

נהג, עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום.
תן טרמפ לחייל!

לקבוצת גורדוניה – חולדה והמשפחה

אתכם באבלכם הכבד במות חברכם היקר

ישראל בירנבוים ז"ל

מראשוני קבוצת חולדה ומייסדיה

מוותיקי החברים
בקיבוץ מסדה

הבית שבראש הגבעה

התפלגות הצבעתם של חברי־הכנסת בהתמודדות בין המועמדים לכהונת יו"ר הבית משקפת, בדרך כלל, את תוצאות המאבק בין המפלגות השונות המבקשות להרכיב ממשלה. בדרך כלל ולא תמיד: גם דוד בן־גוריון, בהרכיבו ממשלה שבמרכזה מפא"י, נאלץ בתחילת אחת הכנסות להשלים עם כוחן של סיעות יריבות להכתיר אחד מחבריהן (נחום ניר מאחדות העבודה) ליו"ר הכנסת.

הכנסת הנוכחית, ה־12, תחנוך את עצמה ותשביע את חבריה היום. מלכתחילה מוזמן לה בזיון קטן, ניהול הישיבה בידי ח"כ מסיעה הדוגלת בטראנספר, אשר זיקנתו מביישת הן את נעורי הכנסת והן את אביו שהיה בימים ההם ראשון יושבי־הראש שלה, יוסף שפרינצק. אלא שאם הפקדת הפטיש בידי יאיר שפרינצק נגזרת מלוח־השנים והיא תפוג מאליה עם בחירת יו"ר קבוע, אין להטיל על הכנסת עונש של ארבע שנות מבוכה ותקלה, כפי שעלול להיגזר מלוח־ההצבעות.

מועמד הליכוד הוא ח"כ דב שילנסקי, שקלסתרו נעים־הסבר סותר עמדות קיצוניות ומעשים שאינם מעידים על מדינאות מפוכחת. לפני 35 שנה היה שילנסקי מעורב בפיגוע במשרד־החוץ. כשלעצמה, אין בריונות זו חסרת־תקדים, אפילו אצל מועמד ליו"ר הכנסת, שהרי אחד מיושבי־הראש הקודמים (שאחר־כך נעשה לשר־החוץ ואף לראש־הממשלה) התמנה לכהונות רמות למרות חשד למעורבותו ברצח ברנדוט. שלא כחבריו למחתרת ממשיך שילנסקי לנהוג, כאילו בירושלים מוסיף לשלוט שלטון זר. גיחותיו המאיימות להר הבית, צומת רגיש ועדין של קיום בין־דתי שפיצוצו עלול להמיט על ישראל ג'יהאד איסלאמי, משקפות קנאות תמימה או דחף מתמיד להתגרות. כך או כך, אין תכונות אלה קבילות אצל ממלא־מקום נשיא מדינת ישראל, הלא הוא יו"ר הכנסת, שאינו רק יושב בראש, אלא גם זקוק ליישוב־דעת.

דב שילנסקי הוא מועמד נחות בכישוריו משלמה הלל. רבים מחברי סיעת המערך וסיעות שמשמאלה אמנם סבורים כי הלל "מרכזי" מדי, שלא לומר "ניצי" בתפיסתו המדינית־בטחונית, אך במציאות שנקבעה בבחירות לכנסת זהו שבח ולא גנאי למי שזקוק לקולות נוספים. הלל, שהישגיו בבטחון ובדיפלומאטיה ידועים מעיראק ועד אפריקה, הוכיח כשר־המשטרה בממשלת רבין כי אינו נושא פנים לאיש. הוא ראוי גם לקולותיהן של סיעות דתיות, שלא לומר עדתיות, המצהירות על תמיכתן במועמד הליכוד לראשות הממשלה. גבעת־רם אינה הר הבית: כאן משכן בית־המחוקקים של ישראל, ובראשו אסור להושיב אדם השש־אלי־קרב.

קו העוני / יובל אלעזר

אל תרחמו עליהם

הידיעות על מספר העניים החיים בינינו לא עוררו צעקה גדולה בציבור ובצדק. אפשר לחיות מ־460 ש"ח בחודש ועוד נשאר כסף לארוחה זוגית ב"תרווד הוורוד"

על הידיעה שכל אדם שישי בישראל חי מתחת לקו העוני לא קמה צעקה גדולה והמוני מפגינים לא יצאו לרחובות. בצדק. חישוב מהיר מראה שעם הכנסה של 460 ש"ח בחודש, זוהי הכנסתו של זוג המוגדר עני, אפשר בהחלט להתקיים ועוד נשאר עודף.

התפריט היומי המוצע לזוג שהכנסתו החודשית היא 460 ש"ח מכיל את המרכיבים האלה: כיכר לחם אחת (ממלאת את הבטן), שתי ביצים (חלבונים), חבילת גבינה לבנה (חלבונים וסידן), עגבניה אחת ומלפפון אחד (ויטאמינים), שני גביעי "אשל" (אם מערבבים את ה"אשל" במעט ריבה מקבלים מעדן מלכים) ושקית תה אחת (אפשר לעשות ממנה ארבע ואפילו שש כוסות תה). עוף אפשר לאכול פעם בשבוע (וזו כבר שחיתות) ועל סיגריות רצוי, כמובן, לוותר, הן לא טובות לבריאות.

דיאטה מאוזנת כזאת, שאפשר לקרוא לה "דיאטת קצב" או "דיאטת ציפור/י", אינה עולה יותר מ־110 ש"ח בחודש ויש בה כל מרכיבי המזון שאדם זקוק להם. על נסיעות באוטובוס כדאי לוותר.

כדי לעמוד בתקציב העומד לרשותם אין העניים יכולים לקנות לא עיתונים ולא טלוויזיה אבל זה דווקא חיובי, כי מי רוצה לראות את המציאות ולקרוא על קיומם של העניים? בין כה וכה אין לעני סיבה מיוחדת למהר הביתה. הוא יכול ללכת לאיטו ולהתבונן, בתוך כך, בכל חלונות־הראווה שבדרך ולחשוב מה היה עושה אילו היה עשיר.

יש כמובן גם הוצאות גדולות כמו מים, חשמל, ארנונה, גז וטלפון, אבל גם בהן אפשר לקמץ: מאחר שהעניים חיים בשכונות עניות הם משלמים ארנונה נמוכה. טלפון אין טעם להחזיק, כי אי־אפשר להזמין חברים (חברים צריך לכבד בקפה ואפילו בבוטנים וזה יקר), וחשמל, גז ומים לא צריך לבזבז.

אגב, אם העני לא ירש דירה מהוריו העניים ועליו לשלם שכר־דירה ל"עמידר" – על שכירת דירה בשוק הפרטי אין העניים יכולים אפילו לחשוב, היא תבלע את כל הסכום העומד לרשותם – הוא יכול לשתות מים בחצר, לוותר על החשמל, לעשות מזמן לזמן "דיאטת מלפפונים" (מה יש, רק לנשי צפון תל־אביב ורמת־השרון מותר?) ולהשתמש בסכום שנחסך לתשלום שכר דירה.

גם בקירור וחימום אין צורך. בחורף אפשר להתכרבל יחד במיטה – זה כליבך רומאנטי ולא מזהם את האוויר ולא מגדיל את העומס על חברת החשמל – ובקיץ אפשר ללכת בדרכי אבות ולהשתמש במניפה.

חישוב מהיר של ההוצאות על "דיאטת קצב" (110 ש"ח), על מים, חשמל ומסים (220 ש"ח בערך), ועל עוד כמה מצרכים חיוניים כמו שמן, מרגרינה, סבון, נייר טואלט וריבה (40 ש"ח לכל היותר), מביא אותנו לסכום של 350 ש"ח בערך.

יוצא איפוא שעם דיאטה מאוזנת וויתור על כל מיני מותרות כמו סכיני גילוח (מה רע בזקן?) ומוצרי קוסמטיקה (הסתכלו בקנקן) עוד נשאר לו, לזוג העני, סכום של 110 ש"ח לבזבוזים. בסכום כזה אפשר, למשל, לאכול ארוחה צנועה ב"תרווד הוורוד" (אם מוותרים על המנות הראשונות), או לחלופין לקנות זוג מכנסיים (בדיזנגוף סנטר מוכרים מכנסיים במחיר מבצע של 90 ש"ח). בסכום כזה אפשר גם ללכת מזמן לזמן לרופא שיניים ולעשות סתימה אחת או שתיים (אם הרופא זול), או לקנות את אטלס "כרטא" החדש (90 ש"ח), לבלות שעות בהתבוננות על המפות של הודו ובנגלדש ובמחשבות על העניים המסכנים שחיים שם, ועוד נשאר כסף ללכת לקולנוע.

או למה למשוך כתף ולומר בשקט (כי זה מה שכולם עושים, בשקט) שזה נורא שיש אצלנו 634,000 בני־אדם שחיים מתחת לקו העוני? הרי אפילו רחבעם (גנדי) זאבי אמר לפני שבועיים, בראיון ל"העיר", שמשפחה בת ארבע נפשות יכולה לחיות מ־800 ש"ח. ואם גנדי אמר, הוא בוודאי יודע איך בדיוק הם עושים את זה, והוא בוודאי גם יודע באילו מפלגות תומכים רבים מן העניים שאינם מועמדים לטראנספר.

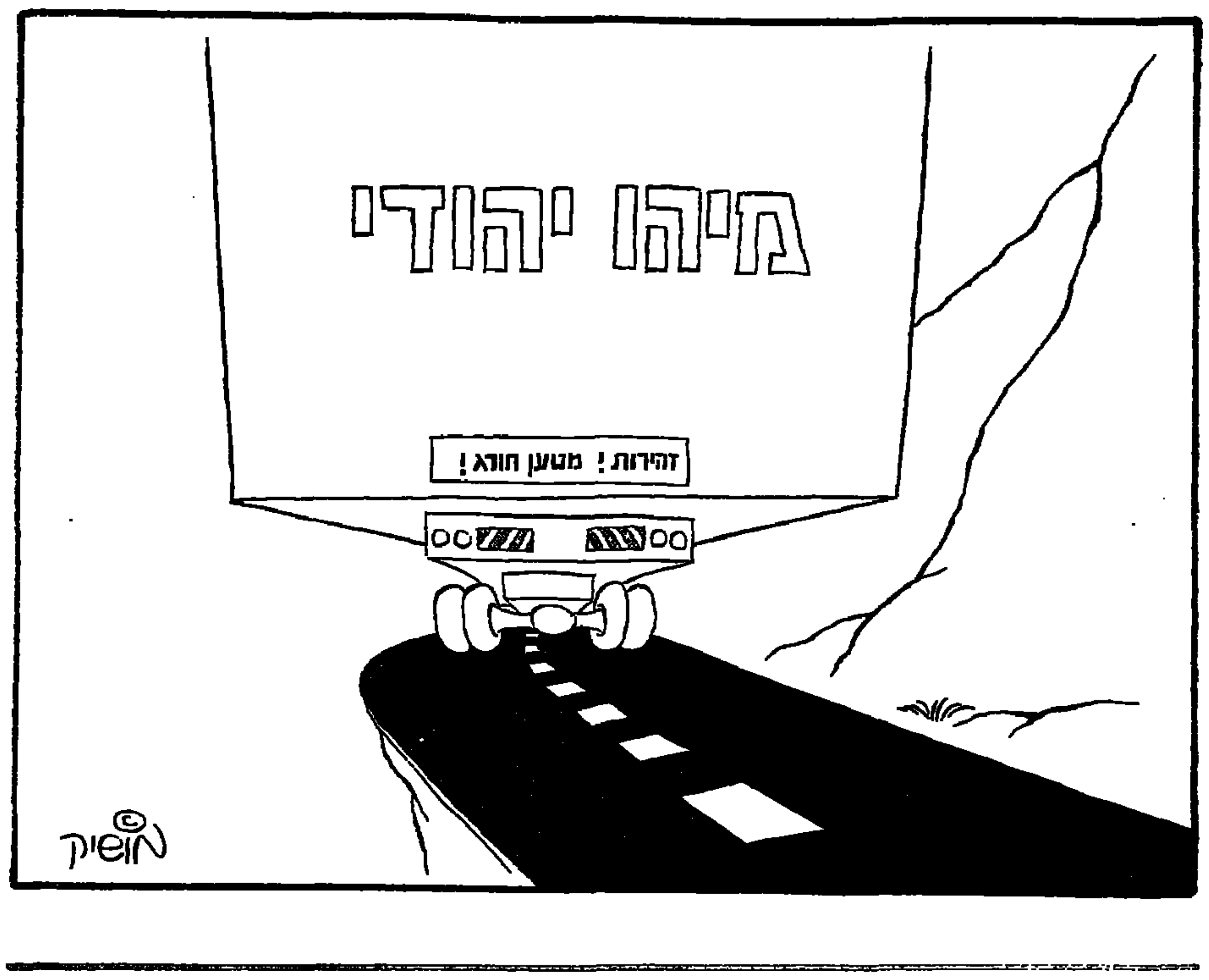

בריה"מ / שלמה שפיר

מבחנים לגורבצ'וב

מסעותיו של גורבצ'וב: בהודו חיזק את האינטרסים המשותפים. המסע הבא – למערב ולקובה. אולם מבחן חשוב עוד יותר הוא בזירה הפנימית – כיצד להפיג את התסיסה הלאומית בארצות הבלטיות

מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב סיים זה עתה ביקור מחודש בהודו, שלה הוא מייחס – כמו קודמיו – חשיבות גיברת בהקשר המדיניות הסובייטית באסיה ומכלול קשריה של מוסקווה עם הארצות "הבלתי־מזדהות". כשם שבאחרונה הסתמן שיפור ביחסי מוסקווה־פקין וכבר נעשות הכנות ל"פיסגה" בין גורבצ'וב לדנג קסיאו־פינג, מתכונן גם רג'יב גאנדי לבקר בבירה הסינית. אין הסובייטים מעוניינים, ששבירת הקפאון בין שתי המעצמות הקומוניסטיות תפגע במערכת היחסים ההדוקה עם ניו־דלהי, שבמשך עשרות בשנים השפיעה עליה ברה"מ סיוע רב בתחום הפיתוח הכלכלי – ממילא אין בקרמל אשליות שניתן יהיה להחזיר את הידידות בין שתי "האחיות" הקומוניסטיות למצב שלפני הקרע בשנות החמישים. לברה"מ ולהודו אינטרסים משותפים מול פאקיסטן, הנמצאת עתה בתקופת־מעבר בין המשטר הצבאי־האוטוריטארי לבין נסיון נוסף של דמוקראטיזציה, עם ההצלחה שקצרה בנאזיר בהוטו בבחירות החפשיות הראשונות מאז העשור הקודם. ההודים והסובייטים אף מאוחדים בשלילת המשך הסיוע הצבאי האמריקאי ללוחמים המוסלמים האנטי־קומוניסטים באפגניסטן, דרך פאקיסטן, דבר המוסיף לערער את מעמדה של הממשלה הקומוניסטית בקבול הבידה ומכביד על השלמת פינוי הכוחות הסובייטיים.

זמן קצר לאחר שובו מהודו למוסקווה עומד גורבצ'וב לצאת למסע חשוב לא פחות למערב. בהאוואנה ידון עם פידל קאסטרו בהשלכות פינוים של 50,000 הקובנים מאנגולה, בעקבות ההסכם המשולש בין קובה, אנגולה ודרום־אפריקה, שנחתם בדרבון אמריקאי והסולל את הדרך למתן עצמאות לנאמיביה. הפסד התשלום בעד שרותי החיילים והמומחים הקובאנים עלול עוד להחמיר את מצוקתה הכספית של מדינה זו. גורבצ'וב לבטח לא היה מתנגד לשיפור כלשהו של היחסים בין האוואנה לוושינגטון בעידן הגלאסנוסט; השאלה היא רק, כיצד לחולל מיפנה כזה. הפגישה המיועדת למנהיג הסובייטי בניו־יורק עם הנשיא המיועד, ג'ורג' בוש, משמעותית בלי ספק יותר מהפרידה מהנשיא רייגן: גורבצ'וב מעוניין לשפר את האווירה לקראת פסגות נוספות אחרי שבוש ייכנס לתפקידו, ואת [illegible] במערב לגבי מהות הליבראליזציה בברה"מ ואף האסטרטגיה הגלובאלית [illegible] אצל ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, נועד לאותה מטרה.

בין שני המסעות הללו צפוי לגורבצ'וב מבחן רציני עוד יותר בזירה הפנים־סובייטית. בשבוע הבא עומד הסובייט העליון לדון בשינויים החוקתיים, שבעקבותיהם יעמוד בעתיד בראש השלטון נשיא בעל סמכויות אקזקוטיוויות (גורבצ'וב רוצה להיבחר לתפקיד זה לא יאוחר מאפריל 1989). בשלוש הרפובליקות הבאלטיות – אסטוניה, לטוויה וליטא – קמה התנגדות רחבה לשינויים חוקתיים אלה, שכן הם נתפרשו כצמצום הזכויות של הרפובליקות המרכיבות את הפדרציה הסובייטית. נוכח התסיסה הלאומנית הפוקדת רפובליקות אלה בחדשים האחרונים סרבו נציגיהן להאמין להבטחות שבטווח ארוך יותר יביאו השינויים החוקתיים גם להגדלת סמכויותיהן של הרפובליקות הסובייטיות והרפובליקות האוטונומיות. הסובייט העליון של אסטוניה הרחיק לכת וקיבל החלטות נגד מעורבות השלטון המרכזי, פרט לתחומי החוץ והבטחון, זאת תוך שידולי שליח מיוחד ששוגר על־ידי הקרמל. הוא תבע זכות וֶטו לעצמו, עמדה שנפסלה בקרמל. הסובייט העליון הליטאי היה זהיר יותר ונמנע מלקבל החלטה דומה, אך הלחץ הציבורי נגד מגמות הצנטראליזציה ולמען אוטונומיה משמעותית יותר נמשך גם שם.

לכאורה, מוסיפות "החזיתות העממיות" ברפובליקות הבאלטיות, המבטאות את ההתעוררות הלאומית, להסתמך על "הפרסטרויקה" וה"גלאסנוסט" של גורבצ'וב ומציגות עצמן כתומכיו הנאמנים. אך יותר משני מיליונים אזרחים בשלוש הרפובליקות הללו חתמו על עצומות נגד השינויים החוקתיים שגורבצ'וב מבקש ליישמם בהקדם האפשרי, כדי לחזק את מעמדו מול יריביו הפעילים והסבילים במפלגה ובממשל. ברפובליקה הסובייטית הרוסית, שהיא אבן־הפינה של ברה"מ, וברפובליקות גדולות אחרות, כמו אוקראינה ובייילורוסיה, עוקבים בדאגה אחר ההתפתחות בארצות הבאלטיות. מטרידות אותם התביעות הלאומיות המרחיקות לכת וההסתייגויות של "החזיתות העממיות", העלולה לערער את ההגמוניה של המפלגה הקומוניסטית.

למעשה, זהו אתגר חמור בהרבה מהסכסוך בין הרפובליקות הסובייטיות של ארמניה ואזרבייג'אן בטראנס־קאווקאז, שהעסיק את דעת־הקהל והממסד הסובייטי בתחילת השנה ושלא יורד מהפרק גם עכשיו. בניגוד לדבקותה של ארמניה בברה"מ – גם כשהיא מרגישה עצמה מקופחת בגלל נאגורני קאראבך – משום האיבה המסורתית של תורכיה, המצב ברפובליקות הבאלטיות, שסופחו לאימפריה הסובייטית בניגוד לרצונן, שונה לחלוטין. מוקדם להעריך, האם וכיצד ישכיל גורבצ'וב להתמודד עם מבחן זה, בלי לסכן את שלמותה של ברה"מ ויחד עם זאת בלי לקלקל את תדמיתו.

מיהו יהודי / יקיר צור

הפעם זה שונה

הפגיעה במגבית תהיה רק השלב הראשון במשבר הצפוי בינינו לבין יהדות ארה"ב. אחריו יבוא משבר במישור הפוליטי והוא יהיה הרבה יותר מכאיב

ביחסיה של יהדות התפוצות למדינת ישראל משול התיקון לחוק השבות, "מיהו יהודי", לעָצב פתוח. חרדתם של יהודי התפוצות מפני האפשרויות של שינוי החוק, שפירושו הוצאת רבים מבני ביתם ומבני קהילתם מכלל ישראל, ימיה כימין של הוויכוח עצמו. אולם רבים מהם האמינו, או לפחות קיוו, כי המדובר בסך־הכל בריטואל פוליטי, שכללי המשחק שלו ברורים וגם תוצאותיו ידועות מראש. אמונה זו איפשרה להם לקבל בתשואות סוערות את יצחק שמיר ונציגים אחרים של הליכוד, גם לאחר שאלה שהרימו את ידיהם בעד שינוי החוק.

הפעם זה, כנראה, שונה. התגובות החריפות המגיעות מארה"ב ומשאר הקהילות היהודיות בעולם מעידות, שהיהודים שם הבינו, כי אין זה משחק וכי הסכנה הנשקפת להם מבית־מדרשו של הרבי מלובאביץ' היא אמיתית. הסערה שקמה ביהדות ארה"ב מקיפה את כל שכבות הציבור ומשותפת לכל גווני ההנהגה. שותפים לה מנהיגים אורתודוקסים נאורים, מנהיגים קונסרבאטיביים ומנהיגים רפורמים, וכן ראשי עשרות ארגונים יהודיים, מכל גווני הקשת של הקהילה היהודית. לכל אחד מהם הדוגמא האישית שלו: האחד השיא את בנו לגיורת רפורמית, השני נשוי בנישואים קונסרבאטיביים, השלישי הוא רב רפורמי, פעיל בפדראציה ונשוי לגיורת רפורמית והרביעי התחתן עם יהודיה, התגייר בגיור קונסרבאטיבי והיה לחלק בלתי־נפרד מהקהילה היהודית. בשינוי החוק הם רואים סטירת־לחי שהנחיתו עליהם אלה, שלהם הקדישו שעות רבות ממרצם, מכספם ומזמנם הפנוי.

במערכת היחסים שבין הקהילה היהודית בארה"ב ומדינת ישראל התגבשו במהלך השנים כללי משחק, שהמוטו שלהם הוא: "מעורבות כן, התערבות לא". לתרום? כמה שיותר – לשיקום שכונות, לעולי אתיופיה, לאוניברסיטאות, לעשרות קרנות ומוסדות ציבור אחרים וסתם למגבית; ביקורת? רק בחדרי חדרים (במשפחה טובה לא מכבסים את הכביסה המלוכלכת בחוץ); פוליטיקה? מחוץ לתחום. זכות זו מותרת רק למי שגר בארץ.

מי ששבר את הכלים, שבירה גסה ביותר, היה הרבי מלובאביץ'. ממקום מושבו בברוקלין שלח את חילותיו להכתיב לנו את אורח־חיינו ולנצל אותנו במלחמתו הקטנונית והמרה בסיכויים נגד היהדות הרפורמית והקונסרבאטיבית, שהן רוב מניינה של היהדות האמריקאית. תגובת־הנגד של יהדות ארה"ב על הכניעה ללחצם של החוגים החרדים הלא־ציוניים, הלובאביצ'ר בראשם, עלולה להיות כואבת ביותר.

הפגיעה המיידית, שניצניה כבר נראים ולא רק באופק, היא בתרומות למגבית היהודית המאוחדת, המעבירה מדי שנה לישראל בין 400 ל־500 מיליון דולר, באמצעות הסוכנות היהודית וג'וינט ישראל. נכון שבערכים נומינאליים מדובר בסך־הכל בכשני אחוזים מתקציב מדינת ישראל, אולם בניגוד לסדרי העדיפויות של תקציבנו הלאומי, סכומים אלה מופנים בעיקר לפעולות רווחה, התיישבות, קליטת עליה וחינוך בלתי־פורמאלי. מהפסקת התרומות ייפגעו, לפיכך, בעיקר שכבות האוכלוסיה הנזקקות והחלשות.

אלא שפגיעה במפעל התרומות של המגבית היהודית המאוחדת יהיה רק השלב הראשון במשבר הצפוי בינינו לבין הקהילה היהודית בארה"ב, אם יעבור התיקון לחוק. חמורה יותר תהיה הפגיעה בתמיכה הפוליטית של היהודים במדינת ישראל. איפא"ק, וכמותה גם ארגונים יהודיים אחרים הפועלים למען ישראל, נשענת במגעיה עם המימשל האמריקאי על הקונסנזוס של הקהילה היהודית בכל הקשור למעמדה של מדינת ישראל. שבירת האחדות ומשבר אמון בין הקהילה היהודית לישראל, יפגעו קשה בכוונותם של היהודים וביכולתם לפעול למען ישראל במישור הפוליטי־מדיני, בעיקר במאבק על דעת־הקהל האמריקאית.

מי שסבור שניתן לשמור על קשרים טובים עם המימשל האמריקאי גם ללא תמיכת הקהילה היהודית, כדאי שישים לב לדברים שאמר סגן מזכיר המדינה בארה"ב, ג'ון ויטהד, בפגישתו עם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק. אני מתרשם, אמר ויטהד, שעל יהדות ארה"ב עוברת טראומה בגלל החשש מפני שינוי החוק "מיהו יהודי". ואולי כדי להדגיש את הקשר, הוסיף, כי הקשרים בין ישראל וארה"ב תלויים במידה רבה בתמימות־הדעים שבין ישראל והקהילה היהודית.

מחר תגיע לארץ משלחת ראשונה של מנהיגי יהדות ארה"ב למחות ולהביע את מורת־רוחה של הקהילה היהודית שם מהשימוש הציני שנעשה בכנסת ישראל בוויכוח תיאולוגי. עם היוודע דבר הסערה שפרצה ביהדות ארה"ב החל ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשדר מסרים של פיוס והרגעה, כאילו ניתן עדיין למצוא איזו נוסחת פשרה, שתאפשר להחזיק את המקל בשני קצותיו. שמיר יודע היטב שהדיבורים על נוסחאות של פשרה הם חסרי כל משמעות בסיטואציה הפוליטית הנוכחית וכי המפלגות הדתיות לא יסתפקו בפחות מהכל. הדרך היחידה לצאת מהסבך הוא להוריד את הנושא, אחת ולתמיד, מסדר היום הפוליטי. הליכוד והמערך כאחד צריכים להתחייב לפני יהדות התפוצות, שכנסת ישראל לא תדון בשינוי כלשהו בחוק השבות. השאלה "מיהו יהודי" היא שאלה הלכתית ויש למצוא לה פתרון במסגרת הלכתית, לא במסגרת פוליטית.

חינוך / יעל פישביין

אינטגרציה – היום

יש אנשי חינוך הפועלים בניגוד לעקרון האינטגרציה. הרוב שיש למערך במערכת החינוך אולי יבטיח את המשך הנסיון לממשה

בארץ – שמאל מדיני אינו בהכרח שמאל חברתי. פוליטיקאים הדוגלים בזכות הפלשתינאים למדינה משלהם אינם בהכרח תומכים בזכות ילדי ישראל לשוויון הזדמנויות בחינוך. התופעה הזאת נראית אבסורדית. היא אבסורדית פחות אם מתרגמים את הסיסמא "שוויון הזדמנויות בחינוך" למציאות בבתי־הספר בארץ – מי שתומך בכנות באינטגרציה תומך בעקרון שוויון ההזדמנויות בחינוך.

המלה אינטגרציה רוקנה ממשמעותה בתהליך אורוולי מובהק. אנשי חינוך הפועלים בניגוד לעקרונות האינטגרציה אינם מהססים לרגע כשהם אומרים שהם בעדה. הם עורכים בחינות מיון בגיל צעיר, אפילו בכניסה לכיתה א', וממיינים את התלמידים ה"טובים" לכיתות או לבתי־ספר "יחודיים" ואת התלמידים ה"חלשים" לבתי־ספר או כיתות "חלשות"; הם מסכימים שבחטיבות הביניים יחולקו התלמידים לכיתות ברמות שונות; הם תומכים בהפניית התלמידים הפחות טובים למסלולים מקצועיים החוסמים את סיכוייהם ללימודים אקדמיים ולמקצועות מכניסים ובעלי יוקרה; הם יודעים שבכיתות ה"חלשות" ובמסלולים ה"חלשים" לומדים הרבה תלמידים ממוצא מזרחי, ועם כל זה הם יגידו: "אנחנו בעד אינטגרציה" או "אינטגרציה ממותנת".

העובדה שבמצע המערך לכנסת ה־12 ישנם סעיפים המביעים תמיכה מחודשת במדיניות האינטגרציה, היא לכן בעלת חשיבות ראשונה במעלה. במערכת החינוך יש לאנשי המערך רוב מוחלט, שבא לידי ביטוי בבחירות להסתדרות המורים. אם המערך תומך מחדש במדיניות זו, יהיה אפשר גם בארבע השנים הבאות לנסות לממש את עקרונותיה.

זה לא יהיה קל, שכן כאמור, גם בקרב אנשי חינוך התומכים במערך ישנם רבים שאינם תומכים באינטגרציה. בגילוי לב סיפר לי יצחק ירון, ראש עיריית גבעתיים, שעמד בראש צוות ניסוח מצע המערך בתחומי החינוך, שכאשר הועלו נקודות המצע על הנייר, נשכח עניין האינטגרציה לחלוטין. רק כאשר נמסר נייר העבודה ללשכת השר נבחן ותוקן העיוות. אין זה מקרי שעם נושא האינטגרציה, הוסיפה הלשכה את הסעיפים התומכים בחינוך לדמוקראטיה ובהפיכת הוראת הערבית לנושא חובה.

ירון עצמו, שהוא איש חינוך מובהק, טוען כי הקודים שהנחו אותו בניסוח המצע היו עקרונות תנועת העבודה: שוויון הזדמנויות בחינוך, סובלנות כלפי מיעוטים, חתירה לדו־קיום והתנגדות לחינוך אפור ל"עשירים בלבד". עם זאת, כאשר שאלתי אותו מדוע בגבעתיים לא מימשו את מדיניות האינטגרציה ענה: "אצלי זה לא יעבור. גבעתיים היא עיר הומוגנית, ואין שום סיבה לגרור ילדים למרחק, כפי שהשיטה גורסת".

בימים אלה ראה אור ספר פוקח־עיניים "מיתוס ה־I.Q" מאת ג'פרי בלום, בהוצאת "מפרש", בתרגומו של שלמה סבירסקי, ובו ביקורת נוקבת על שיטת המיון על פי מבחני־משכל. בלום מוכיח בספר כי מבחני ה־I.Q מבוססים על תפישות עולם גזעניות ממש, הגורסות כי בני אדם נבדלים זה מזה בתכונותיהם השכליות, ללא קשר לסביבתם. בפרק האחרון מנתח סבירסקי את המצב בישראל ומוכיח כי השימוש במבחני המשכל בארץ משמש להנצחת פערים מעמדיים עדתיים.

כדאי שאנשי חינוך יקראו את הספר הזה. אין ספק שאחרי הקריאה שוב לא יגידו בנשימה אחת שהם בעד מיון תלמידים ובעד אינטגרציה.

שביתת נשק. ג'ונס סווימבי מנהיג אוניטה, המחתרת הימנית בנמיביה הכריז בסוף השבוע על שביתת נשק עם החיילים הקובאניים במדינה זו. צילום רדיו אי.פי.

אבטלה / שמעון וייס

קריטי ולא יציב

בקריית־שמונה רשומים רק 270 מובטלים, בהשוואה ל־1000 שיש בדימונה. אבל השפעתם על העיר אינה פחות קשה. סגירת מפעל "רמות" גרמה לאווירה קשה בקריה

בליל־שבת, לפני כשבועיים, כמה ימים לאחר הודעת הסגירה של מפעל "רמים" בקריית־שמונה ופיטורי שמונים עובדיו, ביקש ראש עיריית קריית־שמונה, פרופסור אוזן, לעודד מעט את העובדים המפוטרים, ששבתו בשערי המפעל. עם כניסת השבת נטל עמו אוזן בקבוק יין, שני נרות, וביקש להצטרף לפועלים המפגינים, לקידוש־של־שבת. בהגיעו למפעל, הנמצא באיזור התעשיה של קריית־שמונה, גילה לתדהמתו כי במקום נותרו רק שבעה פועלים, כולם מוסלמים מהכפר העלאוי ראג'ר שליד קיבוץ דן. אוזן מיהר להתקפל מהמקום. אחר־כך התברר, כי כל הפועלים היהודים, שהיו במשמרת השביתה, נסעו לבתיהם לעשות את השבת ועמדו לשוב לאחר־מכן.

יש משהו באפיזודה זו כדי ללמד על הלך־הרוחות של פועלי קריית־שמונה בימי אבטלה גוברת אלה. פרנסי העיר ופועליה קיוו, כי בישוב־ספר שסבל כה רבות מהקטיושות והמחבלים, לא תיפתח חזית נוספת, של אבטלה. ציפייתם, מאז ומתמיד, ליחס מועדף מהממשלה ומההסתדרות היה לה על מה להתבסס. הגל הקודם של פיטורים וסגירות מפעלים, שעבר על המשק לפני כשנה, פסח על קריית־שמונה. העיר גם קיבלה איתותים שבה לא יגעו. שר הבטחון, יצחק רבין, באמצעות עוזרו, שמעון שבס, אף הוכיח את ההבטחות במעשים ולא קיצץ בהזמנות מערכת־הבטחון למפעלים בקריית־שמונה.

ההחלטה על סגירת מפעל "רמים" של "כור" ופיטורי שמונים מפועליו נפלו על העיר ומשפחות הפועלים כרעם ביום בהיר. המפעל ייצר תיבות אלקטרוניות ואמצעים רפואיים, שהופנו בעיקר, למערכת הבטחון, ונמנה עם המפעלים החשובים בעיר הצפונית. בשנים הקשות של הקטיושות מצאו פועליו נחמה בעבודה, בגידולו ובהצלחתו של "רמים". בשנים האחרונות חלה נסיגה משמעותית במצבו של המפעל – ההזמנות פחתו והניהול כשל. תחלופת מנהליו היתה גבוהה, וחלקם אף לא היו תושבי העיר.

אחרי ההלם הראשוני שגרמו הודעות הפיטורים ניסו פועלי המפעל לעורר את דעת־הקהל, אך התקשו בכך. במציאות שבה מפעלים קורסים בזה אחר זה גם במרכז הארץ, מי יקשיב לטענותיהם של פועלי קריית־שמונה. גם המצב הבטחוני בגבול, שעכשיו הוא שקט יחסית, לא מוסיף דלק למנועי המחאה שלהם. שביב של תקוה לפתיחתו המחודשת של מפעל "רמים" צץ בשבוע שעבר, בפגישה בין ראש־העיר אוזן ליו"ר האיגוד המקצועי וממלא־מקום המזכ"ל, חיים הברפלד. אולי יפוטרו רק מחצית הפועלים, ואז, כך גרסו כלכלני "כור", תהיה תקומה למפעל. עכשיו מחכים להכרעתו של קיסר.

בלשכת התעסוקה בקריית־שמונה רשומים 270 מובטלים. אין זה מספר גדול בהשוואה ל־1000 המובטלים של דימונה ול־500 ו־700 של טבריה, מגדל־העמק, נצרת־עילית ובית־שאן. בהתחשב במצבה הגיאוגרפי־בטחוני־מוראלי של קריית־שמונה, טוען ראש העיריה, מספר המובטלים רב. בעירו – אפילו מובטל אחד יש לראות כמאה אחוזי אבטלה. "עליתי", הוא אומר, "אי־אפשר להגיד כמו שמתבטאים בבית־חולים – מצב קריטי, אבל יציב. כאשר מדובר בקריית־שמונה, חייבים לתת לכל תושב תעסוקה. לדעתי, הממשלה ירדה מהקווים האדומים שהציבה לעצמה ולקריית־שמונה ואם היא לא תחזור בה מהאדישות שלה, אנחנו צפויים לצרות".

לדאגה בקריית־שמונה יש, ללא ספק, בסיס. חברת־העובדים, שהיתה החלוצה בפתיחת מפעלים בעיר ובאיזור, נקלעה לקשיים חמורים; בקריית־שמונה אומרים, כי הממשלה רק מבטיחה ולא מקיימת והסוכנות לא עוסקת בהקמת מפעלים, ולכן משקיעים ויזמים לא באים לצפון הרחוק.

בקריית־שמונה מנסים להתמודד עם המציאות החדשה־ישנה בכלים חדשים. לא מחכים לחסדים. פונים אל ענף התיירות ומנסים לגלות אתרים ופניני טבע שימשכו קהל ויספקו תעסוקה ופרנסה לתושבים. הפרוייקטים עדיין בחיתוליהם. בינתיים מנסים להתגבר על ניצני אבטלה גם באמצעות התגייסות לצבא־קבע ולמג"ב. נעזרים גם בקרן מיוחדת לתעסוקה, שהוקמה יחד עם קהילת סן־פראנציסקו המאמצת את העיר.

בקריית־שמונה יודעים ששלד התעסוקה של העיר מורכב ממפעלים כ"רמים" ופגיעה באחד מהם עלולה להיות בבחינת "מכת דומינו" לשאר המפעלים. "אסור לשכוח", מסכם ראש־העיר, "שהתעשיה בקריית־שמונה נלחמת על חייה כל יום וכל שעה וחשוב שיידעו את זה בקריית־הממשלה בירושלים וברחוב ארלוזורוב בתל־אביב".

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

סיבה למסיבה פרטית, היתה השבוע לרבקל'ה מיכאלי. מיכל, בתה בת ה־18 התגייסה ובמקביל השתחרר בנה יונתן מהצבא. כל בני המשפחה התכנסו במסעדה 'פפיון' שברמת השרון ונהנו מארוחה שנבחרה בקפידה ע"י השף שמעון ריישר.
בתמונה: מיכל (מימין) הסבתא בלהה (באמצע) ורבקל'ה.

קיסר ואנדריאוטי

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר נפגש עם שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי, במהלך ביקורו באיטליה. קיסר, ששב אתמול ארצה מסיור בגרמניה, בריטניה ואיטליה, נפגש גם עם ראשי האיגודים המקצועיים באיטליה והתבשר שם שהאיגודים הקומוניסטים הכירו במדינה הפלשתינאית עליה הוכרז באלג'יר, אך בד בבד הזמינו את נציגי ההסתדרות להשתתף בוועידתם, שתתקיים בחודש הבא. בגרמניה השתתף קיסר ועוד חמישה מחברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות בטקסים לרגל 50 שנה לליל הבדולח. בעיירה ליד מינכן נועד קיסר עם מזכ"ל האיגודים המקצועיים במזרח גרמניה, הארי טיש, הזמינו לבקר בארץ. המזרח גרמני נענה עקרונית להזמנה.

חיים ביאור

למען משאל עם

ח"כ זלמן שובל הציע אתמול, שכדאי לערוך משאל עם במדינת ישראל ובקרב הקהילות היהודיות בתפוצות, כדי לברר מה דעתו של הציבור הרחב לגבי החוק 'מיהו יהודי' כל זאת עוד לפני שהכנסת מתחילה בדיוניה בשאלה הזאת. "'מיהו יהודי' הוא עניין גורלי מדי לעתיד העם היהודי, ומדינת ישראל, כדי שיוכרע על חודם של כמה חברי כנסת המונעים בין היתר – ע"י שיקולים פוליטיים" אמר שובל.

מתנבא

"הרב שך תומך בבחירתי לתפקיד יו"ר הכנסת" אמר ח"כ שילנסקי בראיון לתכנית 'הבוקר הזה' בקול־ישראל. הוא הוסיף וסיפר כי הכרותו עם הרב איננה מהיום, וכי הוא נוהג לבקר אותו לעיתים. "אחד מידידי נפשי שהיה אתי במחנה הרכוז דכאו היה אצל הרב שך וזה אמר לו כי "שילנסקי יהיה יו"ר הכנסת" – כך שילנסקי.

חגיגה משולשת

הדמיון אינו יכול להתמודד עם דרכי הגורל הסמויות, מחשבה זו תעלה מן הסתם במוחו של רענן כהן בשעה שיעלה היום, על דוכן הכנסת, כדי להשבע שבועת אמונים כחבר הכנסת ה־12. שכן ביום זה לפני 18 שנה, נולדו לו תאומות מיכל ויעל. משפחת כהן תחל מהשנה הזו לחגוג לא רק שמחה כפולה כפי שעשתה עד כה, אלא שמחה משולשת.

מכות מתוקות

המחבט הארוך ביותר משוקולד נאפה ע"י השף ז'אק אזולאי ממלון 'אביה סנסטה' בסאבה לרגל טורניר הטניס שנערך במלון בשבוע שעבר.

הכרה ממלכתית

סגן רה"מ ושר החינוך יצחק נבון חתם על תעודה המעניקה לסמינר הקיבוצים בת"א הכרה ממלכתית כמוסד להשכלה גבוהה. משמעות ההכרה היא שבוגרי המכללה בכמה ממסלולי הלימוד המרכזיים יקבלו בתום לימודיהם תואר "בוגר בהוראה" שהוא שווה ערך לתואר ראשון המוענק באוניברסיטאות. בהביאו לאישור הממשלה את ההכרה האקדמית בסמינר הקיבוצים שיבח השר נבון את רמת הלימודים במכללה ואמר, כי אחד הביטויים לכך הוא הביקוש שיש במערך החינוך למורים שהוכשרו במוסד זה. סמנכ"ל משרד החינוך יהושע ידלין העניק את התעודה למנהלת הסמינר, אהובה לאור.

פנטסיה

את יום ההולדת ה־60 למיקי מאוס חוגגים בכל קצות תבל. בתמונה: אחת המסיבות בגנות בלונדון.

בתאבון

...אוכל ... משתתפים יעשו ביום שני הקרוב את דרכם ברחובות ירושלים. השפים והמלצרים של מלון שרתון־פלאזה ירושלים הם שיובילו את הארוחה המשובחת ל... מוזיאון ישראל ולא לשם תצוגה דווקא. 1,000 אורחי קרן היסוד, הנוחתים בראשית השבוע בארץ הם שישבעו מארוחת הערב המיוחדת שתוגש להם בהיכלו של המוזיאון. בין האורחים בסעודה החגיגית יהיו ראש הממשלה יצחק שמיר, המליונר היהודי הנודע סיריל שטיין, סגן יו"ר המגבית, הלורד מרקוס זיו, מראשי קרן היסוד, ועוד אישים רבים. כבודת המזון שתעבור ברחובות ירושלים בדרכה למוזיאון שוקלת טונות אחדות, כאשר רק הבשר לבדו שוקל מחצית הטון. כל המזון יועבר בכלי קיבול מיוחדים, בהם התנורים מחוממים ניידים. מספר הצלחות בלבד יגיע ל־5000 ומספר הכוסות ל־4000.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

רשת מסעדות 'גוליבר' למזון מהיר ברמה גבוהה, פתחה במוצ"ש את הסניף השני בחולון. בארבע שעות הפתיחה הראשונות נמכרו 1,000 מנות. גאוותם של היזמים היא מנה יחודית ל'גוליבר' – המברגר ענק במשקל 114 ג' שהוא הגדול ביותר בין המנות המוגשות ברשתות האחרות. מנכ"ל הרשת ... עבד שנים רבות ב... 'מקדונלד' בארה"ב ובקנדה ניסה לפתוח סניף של הרשת בישראל, אך מסיבות שונות לא הגיע לידי ביצוע. לפיכך החליט להקים רשת כחול־לבן שתהיה דומה לרשת האם. את הסניף הראשון הוא חנך לפני זמן־מה בבניין בורסת היהלומים ברמת־גן. תמיר אף הכשיר נערים ונערות ותושבי העיר חולון, כדי לשרת את התושבים. בתוכנית היעד שלו הרחבת הרשת עד לכדי 40 מסעדות. בטקס הפתיחה הנעימה תזמורת הג'ז 'ביג בנד', מרמת־השרון ולהקת המעודדות של הפועל חולון המונה 17 רקדניות.
ע.ג.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

יציב – אך גם צודק?

לאחרונה גברו הקולות הקוראים לשינוי שיטת הבחירות. אכן, יש בכנסת רוב לקבלת חוק כזה: המערך והליכוד הם בעלי אינטרס משותף וייתכן שיקשרו קשר.

מובן מאליו, שהנימוקים המושמעים למען שיטת הבחירות החדשה הם חיסול ה"סחטנות" של הקטנות בהרכבת ממשלה, משטר יציב וכדומה. לאמיתו של דבר, ייסתם הגולל על המפלגות הקטנות בשיטת הבחירות המוצעת. קולם של שליש מאזרחי המדינה לא יישמע עוד, ושום ייצוג לא יהיה להם בכנסת.

חיסול המיעוטים הוא משאת־נפשם של פוליטיקאים רבים בעולם הרחב וגם אצלנו (במסגרת החוק, כמובן, במסגרת החוק) אחרי סתימת הפיות בשטחי הקו הירוק באמצעות הבחירות האזוריות יוכלו המערך או הליכוד – כל אחד על פי דרכו – ליישם את השיטה גם בשטחים המוחזקים (או ביש"ע, אם תרצו): ניתן לחלק את ארץ־ישראל כולה לאזורי בחירה בדרך ששום בעיה דמוגרפית כמעט לא תתעורר...

בתחומי הקו הירוק, ואפשר גם בתחומי הקו הארוך, נזכה סוף־סוף למשטר יציב, אך האם יהיה הוא גם צודק?

אם יגיע יום כזה שיתן בידי מפלגה גדולה או שתיים כוח טוטאלי כזה, אהיה הראשון לקרוא למאות־אלפי האזרחים של המיעוט הדומם והמקופח להטיל פתק שחור לקלפי.

יהודה הצבי
תל־אביב

שינוי שיטת הבחירות

אנו ברובנו מצביעים משתי המפלגות הגדולות קוראים לשני הגושים הגדולים להקים ללא דיחוי ממשלה זמנית שתורכב אך ורק ממפלגות הליכוד והמערך. תקופת כהונתה של הממשלה הזאת תוגדר מראש למספר חודשים שבמהלכם יחוקק חוק לשינוי שיטת הבחירות.

כל החתומים מטה משמשים כמורים בבית־ספר תיכון "רמות" בבת־ים, התארגנו בצורה ספונטנית וזאת בעקבות האווירה הקשה השוררת כרגע ומתוך דאגה עמוקה לעתיד המדינה והחברה שבה אנו חיים.

כל ממשלת מיעוט שתורכב משותפות עם המפלגות הקטנות גם מן הימין וגם מן השמאל תהיה בלתי־יציבה ובלתי־יעילה, כי כל גוש שיהיה באופוזיציה יארוב לכל כיסא פנוי במושבי הקואליציה על מנת לנסות להכשיל ולהפיל את ממשלת הקואליציה.

אי לכך אנו דורשים ממנהיגי שני הגושים להוכיח מנהיגות ראויה לשמה ולהתעלות מעל לכל השיקולים המפלגתיים ולהניח בינתיים את כל חילוקי־הדעות המהותיים ואת כל השקפות עולמם היסודית ולפעול מיידית לשינוי שיטת הבחירות פן נאחר את המועד.

20 חתימות
בת־ים

אין קשר ביניהם

בשם תנועת לפיד – התנועה להנחלת לקחי השואה – ובעקבות פניות רבות שהגיעו למשרדנו, הריני להודיע, כי אין כל קשר בין הקבוצה שנקראה "לפי"ד – לפתרון יהודי דמוקרטי" ושפעלה בנושא הבחירות לכנסת, לבינינו.

תנועת לפיד – התנועה להנחלת לקחי השואה – עוסקת בתחום אחר לחלוטין, הנרמז בשמה, ואין היא גוף מפלגתי כלל. חברינו אוהדים מפלגות ימניות ושמאליות, דתיות ולא־דתיות; אנו מאוחדים סביב לקחים אקטואליים, שלדעתנו יש להפיקם מהשואה.

אברהם פרלמן
דובר תנועת לפיד –
התנועה להנחלת לקחי השואה

ריצה לאבדון

יופי! אז גילחו בבולדוזרים 15 בתים בטייבה. נהדר! אז עכשיו נשארו רק 4985 מיבנים בלתי־חוקיים ב"מיגזר" (עליו נופלות גזירות) הערבי־ישראלי. האם פתרו בעיה? יצרנו לעצמנו עוד כמה אלפי שונאים האויבים כדם. עוד מספר מעשים "חכמים" כאלה ולא יישאר בארץ כביש עליו לא יתעופפו אבנים. את יהודה ושומרון כבר הסמו לפנינו. אל תענו לי שיש לשמור על החוק. ראיתי יותר מדי עוול, סבל ואף רצח המוני חוקי לגמרי, או בתנועת אכיפת החוק. אם אנשים לאלפים משקיעים מאמצים עצומים כדי להשיג תנאי דיור להם ולילדיהם וזה אינו חוקי, אזי יש להתאים את החוק למציאות ולא את המציאות לחוק.

בהופעתו על המידקע לא הביע משה ארנס (שר הביטחון לעתיד?) מלת השתתפות בכאבם של האבות, האמהות והילדים שיסבלו מחוסר תנאים מינימליים. הוא רק אמר שצריך להיות סדר וחוק. רבים ולא טובים אמרו כך לפניו וגרמו לסבל רב לרבים.

אומרים שכל עם מקבל את המנהיגות לה הוא ראוי. לא נכון. 2 מיליון ישראלים הצביעו בעד מימשל והם יקבלו מימשל עבורו לא הצביעו. רוב העם בישראל לא רוצה מלחמות – ולמלחמות אנו צועדים ללא היסוס. 80% מהעם אינו שומר מצוות אך כופים עליו הלכה יותר ויותר. במקום לראות בפיתוח ושגשוג אנו חיים כל יום סגירת מפעלים ואבטלה. האין גבול להולכת השולל?

א. ל.
(השם והכתובת שמורים במערכת)

נגד "עריפת ראשים"

כותרות העיתונים, המעידות על קריאה ל"בריקבית" במפלגת העבודה וקריאה להדחת ראש המפלגה, שמעון פרס, מעוררות בי כעס, לא פחות מן האימה האוחזת בי לנוכח תוצאות הבחירות. מן הראוי, כי ידעו כל אותם מבקשי "עריפת ראשים", שמרבית הקולות בהם זכה המערך הגיעו מאותם אנשים שראו בפרס האדם היחידי אשר במציאות הנתונה יכול להנהיג פריצת־דרך לכיוון של שלום באזורנו, מתוך ראיה שקולה ואנושית.

דווקא בשל יוזמותיו ועקביותו זכה פרס בקולותינו, ואני דוברת כאן בלשון רבים מתוך ידיעה שקבוצה רחבה ביותר בקרב העם (ולא רק אנוכי) הצביעה, לאחר התלבטות קשה, למען שמעון פרס, דווקא בשל היותו כוח מאזן נגד נטיות ימניות ונטיות של איבוד הכבוד והאמונות העצמית, במפלגת העבודה.

לולא היה המצב בארץ כה קריטי היתה רצ זוכה בקולי, אלא שבו השעה חייב הצבעת נטייה אישית מוגדרת אחר דוברי אמונתי, למען עמידה לימין פרס, כמנהיג הזקוק לתמיכתי. מחנה השמאל, שאני בתוכו, אכן כואב והמום אך חשוב שנזכור, כי העלאה עצמית למוקד, באופן פומבי, משרתת את אותם כוחות אפלים העומדים כעת לנהל את מדינתנו.

אני רוצה לקוות ולהאמין, כי הביטוי "אופוזיציה חזקה", המורכבת מעם של אנשים, המופש צדק ויושר מוסרי, פרטי וכללי, לא יהא כלי נבוב, המותיר את האזרחים, תומכי נציגינו בכנסת – אנשים מפוחדים, חסרי־הוות וגאוות, אזרחים מ"דרגה שנייה".

גם אני רוצה להישאר בארצי ולהמשיך לאהוב אותה. גם אני רוצה להמשיך להיות חופשיה ולפעול באמונות לעצמי.

הדס פפר
ירושלים

בעקבות המאבק בפוליו

איום מחלת הפוליו העומד במרכזו שימת הלב הציבורית והאישית במשך שבועות רבים. למאבק נגדו התגייסו גורמים רבים, במהלכו התגלו תופעות חיוביות של מסירות ויכולת מקצועית, והציבור גילויים מבורכים של ניצול הבהלה הציבורית, לקידום אינטרסים חומריים.

ראויות לציון אחיות הקהילה שפעלו במאמץ וללא־ליאות, לחסן אוכלוסיה רבת היקף, בכל הארץ, בעיר ובכפר, בתנאי לחץ של חוסר כוח־אדם. הן התמודדו עם המשימה שהוטלה עליהן במפתיע, בנוסף לתיפקודן השיגרתי, בשעות ובמועדים בלתי־שיגרתיים במענה לעומס העצום ולבהלה הציבורית שהתבטאו בהורים דואגים וחרדים שהציפו את המרפאות בגלים אדירים של ביקוש ומתח.

האם יודע הציבור להוקיר את המסירות שביטויה עבודה ועומס תוך שמירת רמה מקצועית גבוהה? האם מבינים המטופלים, כי בטיפול הסיעודי מתבטאת התייחסות שיוויונית אמיתית? כדאי שידע הציבור, ודווקא בעת משבר המשקי את שימת ליבו בבעיה בריאותית, כי הסיעוד הקהילתי לוחם מלחמה אפורה, המשכית לאורך רצף החיים בטפלו בתשושי נפש וזקנים שלגביהם עושה האחות כל שביכולתה כדי לשמרם בקהילה בבתיהם.

נדמה לנו, כי מעולם לא חבו רבים כל כך לקבוצת אנשי מקצוע, כפי שחייבים לאחיות הקהילה, הנושאות את דגל בריאות־הציבור כנגד כל איום, תוך שמירה על שירותי בריאות ציבוריים שיוויוניים.

רות הלוי
ארגון אחיות הקהילה בקופ"ח

מי ששלח מכתב בחתימת "עובד 'כין חקל'" מתבקש להתקשר לעורך המדור.

דבר לפני 60 שנה

"ממפרץ חיפה" לקהי"ק

דירקטוריון הקרן הקיימת מודיע כי 22.000 דונם במפרץ חיפה עברו לקרן הקיימת. בפעולה משותפת עם החברה הכלכלית הארץ־ישראלית, הגדילה הקק"ל את רכושה בעמק עכו וע"י זה הבטיחה את אופיו הלאומי של השטח, שעבר לקניין עברי.

מקווה־ישראל

השנה פנו לביה"ס מקוה ישראל מספר גדול מכפי שאפשר היה לקבל. רבו המבקשים מחו"ל. מפוליו 32 ר"4 ערבים מהשומרון. בסה"כ יש בביה"ס 170 תלמיד. כמו כן הוזמן מורה מקליפורניה לגידול דבורים ועופות.

לפני 40 שנה

צ'אן־קיי־שק מזעיק

בגילוי דעת חריף נגד הברית הבישוף האנגלי צ'אן־קיי־שק הודיע כי סין תפול לידי הקומוניסטים, אם אמריקה לא תגיש לו מייד עזרה צבאית נוספת ותלווה לייצוב המטבע.

הנשיא טרומאן סירב להתחייב התחייבות נוספת מעל תכנית העזרה הצבאית והכלכלית בסך 400 מליון דולר שכבר אושרה.

הרב הרצוג נגד הארכיהגמון

בגילוי דעת חריף נגד הברית הבישוף האנגלי מקנטרברי שהודיע על התנגדות הכנסיה האנגליקנית לצירוף ירושלים למדינת ישראל, יצא הרב הראשי ד"ר י. ה. הרצוג.

בולים

בדצמבר – בול אבוקדו ושושן אסנת

מאת אריה לינדנבאום

בדצמבר – בול אבוקדו ושושן אסנת

הישגי החקלאות בישראל והאריכאולוגיה יונצחו בחמישה בולים חדשים שנועדו להופיע ב־22 בדצמבר 1988. זו תהיה ההנפקה האחרונה לשנת 1988 ותכלול גם את בול הארכיאולוגיה שנועד להופיע עוד בקיץ שעבר אך הופעתו נדחתה.

יופיעו שני בולי ארכיאולוגיה – אחד עם תבליט מימי הבית השני ומנורת ביזנטית מהמאה השישית לספירה והאחר עם כתובת ביזנטית מהמאה השישית. הבולים, פרי מכחולו של אליעזר וייסהוף מתל־אביב, הודפסו בערכים של 40 ו־60 אגורות. שלושת הבולים מסידרת ההישגים בחקלאות עוצבו בידי ג. שגיא והוקדשו לאבוקדו, שושן אסנת ובול סמלי שהוקדש לפיתוח ההשקיה בישראל. הערכים בסידרה זו הם 50, 60 ו־90 אגורות.

חותמת אוסטרית ל"ליל הבדולח"

דואר אוסטריה הטביע ב־9 בנובמבר 1988 חותמת־דואר מיוחדת לציון 50 שנה ל"ליל הבדולח" הנודע לשימצה, שהיה הפוגרום הראשון לתחילת ה"פתרון הסופי" במלחמת העולם השנייה.

בווינה נערכה גם תערוכת בולי־דואר בנושא השואה ולציון שני האירועים הוטבעה חותמת הדואר המיוחדת.

יוזם המפעל הוא מרסל רובין המשמש יו"ר אגודת ידידי הבול הישראלי באוסטריה. בחותמת האוסטרית נראה ביכ"נ בלהבות, המלה "יזכור" בעברית וכתובת גרמנית בנוסח: "הריסת בתי כנסת – 1938–1988". על־גבי מעטפות הזיכרון הודפסה מנורת ישראל מסוגננת וכתובת "תחילה בערו בתי־כנסת ואחר־כך בני אדם" (המשורר הגרמני־יהודי הנודע היינריך היינה כתב בשעתו משפט אחר ששימש, כנראה, מוטו למשפט שהודפס על־גבי המעטפה באוסטריה. היינה כתב: "במקום ששורפים ספרים, ישרפו גם בני אדם").

עוד משה רבנו

בדצמבר 1988 צפויים במפעל בולי הקק"ל בולים חדשים וביניהם המשך לסידרת משה רבנו: יופיעו שני בולים – משה והסנה הבוער שיסמל את ראשית ההתגלות האלהית והצעד הראשון במימוש ההבטחה שניתנה לשלושת האבות. השני – משה לפני פרעה, כמנהיג העם העברי שזכה להכרה מצד פרעה מלך מצרים. הפגישה ביניהם היוותה את השלב השני והעיקרי לפני יציאתו של עם ישראל ממצרים.

גדעון להרס, מנהל מפעל בולי קק"ל, מסר לנו עוד פרטים על כמה אירועים בולאיים הקשורים לבולי קק"ל.

בספטמבר 1988 התקיימה בטורונטו, שבקנדה, תערוכת בולים שמפעל בולי קק"ל השתתף בה, בתצוגה שביטאה את האופי היהודי של בולי קק"ל.

בנובמבר הוצגו בולי קק"ל בתערוכת בולים בווינה במסגרת תערוכה לציון 50 שנה ל"ליל הבדולח". קק"ל הנפיקה פריטים אספניים לציון שנת ה־40 לעצמאות מדינת ישראל ומעטפת זיכרון לתערוכת הבולים הלאומית "עצמאות 40". כמו כן הוצאו מעטפות מזכרת לתערוכת "יודאיקה" בווינה ובבראזיל.

בול למרגרט תאצ'ר

נראה, שבול ראשון לכבודה של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר ובעלה דניס תאצ'ר הופיע בקניה.

דואר קניה הנפיק זה עתה סידרת בולי־דואר לציון עשור הפיתוח הכלכלי־חברתי בקניה, המכונה – "באיראוהה" (ה"באיר" בתרגום חופשי פרושו – "צעדים").

בבולים אחרים חשובים בקניה ותמונת ההשבעה של נשיא קניה, דניאל ארפ מוי, המחזיק בידו את ספר התנ"ך. בבול בן 10 שילינג מופיעה כל המשפחה המלכותית של הנשיא וראש הממשלה הבריטית מרגרט תאצ'ר ובעלה.

יריד בולאי בתל־אביב

ב"דיזנגוף סנטר" בתל־אביב צפוי יריד בולאי מיוחד, שייערך בשבוע חנוכה בהשתתפות כ־20 סוחרי בולים מישראל ומחו"ל.

בשני הגשרים שמעל לרח' דיזנגוף ב"לב דיזנגוף" יוצבו כ־20 דוכני סוחרים ודוכן מיוחד של השירות הבולאי.

במקום יימכרו בולים וחומר בולאי במשך כשבוע בכל שעות היום. האירוע ייערך בשיתוף אגודת סוחרי הבולים בישראל ורשות הדואר והשירות הבולאי, בחסות התאחדות בולאי ישראל.

הוחל בשימוש בבולי אוטומטים

17 בנובמבר 1988 יירשם בתולדות הדואר במדינת ישראל כיום הפעלת שירות אוטומטים לממכר תווי־דואר באוטומטים.

ביום ד' בשבוע שעבר אכן הופעלו במספר מוקדי דואר בארץ אוטומטים מיוחדים לממכר תווי־דואר במספר רב של ערכים שונים: התווים דביקים בצדם האחורי וניתן לבייל בהם את דברי־הדואר בהתאם לתעריפים המקובלים השכיחים.

ביום הופעת התוויות המיוחדות של דואר האוטומטים הוטבעה גם חותמת דואר מיוחדת. בימים אחרים יוחתמו התווים בחותמת רגילה.

מודיעין

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרשאים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הנמל 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם מחדר המיון – 02־446220

ערן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261115
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 03־690685
האגודה להכוונת האורח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108 בימים א'–ה' מ־8 עד 16.00, טל' 5619463.

אלמקס משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
סביון – אבן גבירול 83 – 246003
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731

ירושלים
אליהו – ישעיהו 10 – 383755

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288

פתח־תקוה
כפר גנים – להמי הבנ 6 – 910541

בני־ברק – רמת־גן
קופ"ח כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537

בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

רחובות
כללית – בני משה – 452381

רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
סוקולי – א. יפה – רעננה

אלמקס
מיוצרת ע"י ... GABA

למשפחת ורפל
ובית גבעת חיים איחוד
אתכם באבלכם הכבד במותה ללא עת של
אורית ז"ל
עובדי גרנות

לעפרה אשד ומשפחתה
אתכם באבלכם בהלקח
חגי אשד
שבט מודיעין

למנחם ויעקב ברוך ובני משפחותיהם
ולבית הגושרים
אתכם באבלכם
במות
האם
חבריכם בכפר סאלד

אנו מודיעים בצער על פטירתו של גימלאי תנובה
יפתח הורוביץ ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
תנובה
סניף מחוזי חיפה
הנהלה וועד גימלאי תנובה

שעונים שוויים של השעונים שזוכים לטיפול המכבש הוא 620,000 דולאר, ונהג המכבש אינו מליונר, אלא פקיד המכס האמריקאי, המשמיד שעונים מזוייפים שהוברחו לארה"ב. צילום רדיו: אי.פי.

אום כולתום באשדוד / דני צדקוני

הרב והרקדנית

את הערבים אמנם שונאים, אבל את תרבותם אוהבים. במיוחד את רקדניות הבטן. הרב פחות מתלהב מן העניין. וכך החל הסיפור

עוד לפני שהוקמה, בעזרת השם, ממשלת שמיר והדתיים, כבר נפלה על אשדוד, ששלושה רבעים מבוחריה הם תומכי ממשלה זו, מכה שהציבור מתקשה לעמוד בה. לא כל הציבור אלא אלה מתוכו שאצלם שמחה אינה שמחה, אם אין בה רקדנית בטן המנענעת את חמוקיה לפני קהל המסובים. על־פי רוב מדובר בשמחת הכנסת כלה וחתן אל מתחת לחופה, כדת משה וישראל וכמנהג אחינו בני ישראל מארצות המזרח. לא כולם אך רבים מהם, שידם משגת להוסיף נופך שכזה לשמחה שאין כמותה. אמנם על האורחים, שבשערי הכניסה לאולם השמחות מסרו בידי בעלי השמחה מעטפות ובהן המחאות נאות, ירבץ עכשיו נטל כספי נוסף, אבל הם לא יערבבו שמחה בדאגה. בשמחה יעקבו אחר המחוללת ובחמרה יקומו, בשעה שתעכס מול פניהם, לתחוב בין שני תאומי צביה שלה דולרים ירוקים, עגנונים כחולים ושטרים חומים.

מתברר שדווקא הרב הספרדי הראשי של אשדוד, הרב ישראל אליורע, החליט, בשמה של הדת, למנוע מצאן מרעיתו הספרדים את השמחה הזאת. ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד, והנה הופיעה, במקומוני העיר בס"ד, מודעה גדולה מאת מחלקת הכשרות של הרבנות הראשית והמועצה הדתית בעירנו הקדושה אשדוד, המזהירה את בעלי אולמות השמחות בעיר, הנמצאים תחת פיקוח הרשויות הדתיות, כי „כל אולם אשר תופיע בו רקדנית חשופה בשעת המסיבה לעיני הציבור רחמנא ליצלן, אנחנו מיד מבטלים את השגחתנו ושוללים ממנו את תעודת הכשרות באופן סופי". חתום הרב ישראל אליורע.

עד כה תרם רב זה במשך שנים רבות, על־ידי מתינותו, לדו־קיום בשלום בין דתיים וחילוניים באשדוד, אלא שלאחרונה גברה הביקורת מצד חוגים דתיים קיצוניים נגדו. בעיקר מאז שהוצב בראש בית־דין לגיורים וגייר כמה תינוקות מאומצים מחו"ל. כרוזים ממוספרים, בנוסח האינתיפאדה, הופצו נגדו. גם הרב האשכנזי החדש יוסף שיינין, שלא הגיע לעצרת הזכרון המרכזית לשואה ולגבורה משום שנערכה באולם קולנוע, לא הקל את חיי הרב הספרדי. הוא מצא את עצמו מותקף על שאינו חרד מרי, כפי שרבנים בימינו צריכים להיות. הוא חיפש דרך, הסבירו לי מקורבים, להוכיח את קנאותו והחליט לשלול את המחוללות.

בעל אולם השמחות „דקל", שליד בניין העירייה, כבר פורע את עונשו על שבאולמו הופיעה רקדנית בטן. באולם שלו הוצבו עתה מטעם המועצה הדתית שני משגיחים צמודים, שעליו לשלם את משכורתם. בלשון המעטה הם מטרד, המכביד על ניהול האולם ובעיקר על ניהול המטבח. לדברי הבעלים, הוא לא ידע כי בעל השמחה ששכר את האולם שלו שכר גם רקדנית. כשאמר לאיש שאסור לו לתת לרקדנית להופיע אצלו, איים השוכר בשערוריה רבתי. בעל האולם נאלץ לתת לה להופיע. העונש לא איחר לבוא, כאמור.

בעלי אולמות אחרים, אמיצים פחות, קובלים על ש„במדינה דמוקראטית כמו שלנו מפעילים עלינו כפיה דתית". יש אנשים, הם אומרים, שרוצים רקדניות בטן, ואין לדעתם כל קשר בין כשרות לרקדניות בטן. מכיוון שמורא הרבנות עליהם גדול מצד אחד, ומהצד האחר אין הם רוצים להפסיד קליינטים בגלל האיסור על רקדניות הבטן, הם נוקטים שיטות אבטחה מחתרתיות – את ההופעות מקיימים כך, שהדבר הזה לא ייוודע לרבנות.

ברי סימון, אחת מרקדניות הבטן הישראליות הידועות ביותר, מתלוננת שמאז יצאה הגזירה התמעטו מאוד הופעותיה באשדוד. הדבר פוגע, כמובן, בהכנסותיה והיא קוראת לאחיותיה, רקדניות הבטן האחרות, להתארגן ולפעול נגד רוע הגזירה, העלולה להתפשט ברחבי הארץ המתחרדת, אף שרבים מתושביה יוצאי המזרח שואבים הנאה רבה מריקודי הבטן. לא אנו שנפסוק אם הנאה זו כשרה היא או לא, על כל פנים ברי סימון שוקלת גם עתירה לבג"ץ.

אשר לרב אליורע, הוא זכה במאבקו נגד רקדניות הבטן לקרדיט מסוים בקרב הציבור שלתמיכתו הוא זקוק, בקרב המגן שהוא מנהל מול החוגים שפתחו נגדו במלחמת קודש. אינני יודע עם סוגיית ריקודי הבטן תהיה סעיף בהסכם הקואליציוני החדש. אני רק יודע שעל ציבור גדול של תושבי אשדוד, בהם שונאי ערבים שרופים אך אוהבי תרבותם, ריקודים אלה חביבים מאוד מאוד. הללו, שהצביעו ברובם לליכוד, יצטרכו ללמוד, בלית ברירה, כמובן, לוותר על דברים אהובים עלינו. ואולי תימצא פשרה ורקדניות הבטן של ישראל תכסינה את גוון בשמלות צנועות, מכף רגל גרובת גרב ועד ראש מכוסה בשבים, כפי שיאה ונאה למדינה חסודה וכשרה. אמן.

נגד גאזים הרובוט מני נועד לבחון תוצאות של השפעת לוחמה כימית על בגדים והוא נבנה במיוחד לשם כך לצבא האמריקאי. בתמונה הוא נראה ערום מעור הגומי שלו, ומהבגדים שיבחון. צילום רדיו: אי.פי.

ציטוט גלותי / יצחק רועה

דברים מפחידים

אין יהודי, כותב ג'ורג' סטיינר, שמדינת ישראל איננה מחזיקה בו כבן־ערובה. לטוב ולמוטב. טראגי או מעורר־גאווה כשם שזה יכול להיות. לפחות מבחינה רוחנית כולנו כבני־ערובה. אין גם יהודי אחד שאיננו יודע בעומק ליבו, שרק בישראל יוכלו הוא או ילדיו למצוא מפלט אם ישוב הלילה וירד. ולכן, וגם אם אין למי שאיננו חי בישראל זכות מלאה לכך, חייב יהודי לגבש את דעתו בעניינים יהודיים ולבטא אותה. [illegible]

יהודי, לפי הגדרתו, הוא אדם שאיננו מסוגל לקבור אדם חי, ויהיה המחיר אשר יהיה, ויהיו הנסיבות אשר יהיו. אי־היכולת הזאת היא בעיני חזות הקיום היהודי, היא בשורש המסתורין של ההישרדות היהודית. אחרים מענים ושורפים וקוברים אנשים חיים. לא היהודים.

ההגדרה האחרת המצטרפת לזאת היא היחס לספר. יהודים אינם פוגעים בספרים, אינם שורפים ספרים, אינם משמידים ספרים. מולדת היהודי בספר. הוא נע ונד בעולם כשליח המחשבה, הדרישה והחקירה, אלוהים שמר עליו כדי שישאל שאלות ויספר סיפורים.

ישראל פגעה בשתי ההגדרות האלה. יש עינויים בישראל. יש צנזורה, איסור ספרים, בישראל.

אנחנו נלחמים על קיומנו, אומרת ישראל, כמו כל עם אחר. איננו עוד חולמי־חלומות שנניח למישהו לטבוח בנו. אני מבין את זה, אומר סטיינר. זה ברור. ואף על פי כן בסופו של חשבון המחיר גבוה מדי בעיני. האם היה כדאי כל פלא ההישרדות הזאת לאורך הדורות רק כדי להיעשות מדינה החיה על קשתה ועל חרבה?

קרוקודיל דנדי בתמונה – אכסטמפלר אמיתי, לא מהסרט. זהו קצין בצבא האוסטרלי המדגים כיצד מתקיימים במרחבי־העצר של היבשת ללא ציוד ומזון מן הציוויליזציה.

צרפת / גדעון קרץ

בורחים מהקלפי

הצרפתים קובעים שיאים בפסיביות דמוקראטית. במשאל העם על עתידה של קלדוניה החדשה נמנעו 63%

דווקא בימים אלה, כשצרפת מתכוננת לחגיגות הגרנדיוזיות שיציינו מלאות מאתיים שנה למהפכה, קובעים אזרחיה שיאים בפסיביות דמוקראטית. השיא האחרון נקבע במשאל העם על עתידה של קלדוניה החדשה. 63 אחוז נמנעו. לא היה כדבר הזה בצרפת מאז 1815. את התופעה תירצו בתירוצים שונים: זו הפעם השביעית שאזרחי צרפת הלכו השנה לקלפי, המסמך שעליו התבקשו להצביע היה מורכב מדי, וקלדוניה עצמה רחוקה מדי. אך בריחתם של הצרפתים מן הקלפיות לא החלה במשאל העם.

בחודש יוני, בסיבוב הראשון של הבחירות לאסיפה הלאומית, נמנעו 34 אחוז מבעלי זכות הבחירה מן ההצבעה. אחוז ההימנעות הגבוה ביותר בסוג בחירות זה מאז 1857. ואילו לפני שבועות אחדים, בבחירות הקאנטונליות לקביעת מועצות המחוזות, הושג שיא בבחירות מסוג זה בכל הזמנים, כאשר 53 אחוז מבעלי זכות הבחירה נמנעו מן ההצבעה.

להימנעות מן ההצבעה מתלווה ירידה חדה במספר החברים הרשומים במפלגות, באיגודים המקצועיים ובכל ההתארגנויות הציבוריות המסורתיות. מדובר אמנם בתופעה רחבה הפוגעת בכל הדמוקראטיות המערביות, והצרפתים לא הצטיינו מעולם בפעילות פוליטית המונית בימים כתיקונם. אך הפעם, אומרים מומחים מודאגים, מתקרב האזרח הצרפתי למה שניתן לכנות, כפאראפרזה על הגדרה מתחום אחר – דרגת אפס של השתתפות פוליטית.

חוקת הרפובליקה החמישית אינה משמשת תמריץ ממדרגה ראשונה לפעילות פוליטית של הפרט. עוצמת הנשיא המבצע, חולשת הכוחות המאזנים הריכוזיות ושיטת הבחירות האזורית־רובנית, המעניקה את מלוא העצמה למנצח, כל אלה הם מרשם בדוק ליצירת אזרחים פסיביים. המשבר הכלכלי והבעיות החברתיות גרמו לתיעול הסולידריות החברתית למסגרות לא פורמאליות, שמקצתן ספונטאניות (כמו התנועה נגד גזענות) ומקצתן התארגנויות אד הוק.

מאתיים שנה לאחר המהפכה שוב רוחשת צרפת מיליוני אזרחים בלתי מרוצים. מדי שני וחמישי פורצות שביתות בסקטור הציבורי ומשתקות את המדינה. אך המלחמה המסורתית בין השמאל והימין מפנה את מקומה לצירופי אינטרסים חדשים, פחות אורתודוכסיים, שאינם מעוררים את הפרט לפעילות פוליטית. מומחים מאשימים גם את התקשורת הפוליטית החדשה, את הפניית המקורות לתעמולה בטלוויזיה, ואת מערכות הפרסום הכמו מסחריות שאינן מותירות כל חשיבות למגע האישי. המנהיגות הפוליטית לא הציגה לבוחרים כל רעיון חדש או אופק קורץ המסוגל ללכד או להלהיב את הקולקטיב. זה נכון היום בכל מקום. וזה נכון, כנראה, הרבה יותר בצרפת.

פקידים / אריה איסר

חלם במדבר הנגב

חניון נחל עבדת סובל ממכת פריצות. שני שומרים מוכנים לשמור על המקום תמורת תשלום של שני שקלים למכונית. ומה היתה תשובתה של רשות הגנים?

בילדותי, לאחר שקראתי את הספר „חכמי חלם", הייתי משוכנע שהעיר חלם היא עיר דמיונית שהומצאה כדי לתאר את חכמת יושביה ופרנסיה. באחרונה הסתבר לי שיש הרבה מקומות שהשם חלם מתאים להם, אלא שמשום מה שכחו לקרוא להם בשם המתאים. אחד מהם שוכן באיזור שדה־בוקר במדבר הנגב, או ליתר דיוק – במשרד אחד בעיר תל־אביב.

המדרשה על שם בן־גוריון והמכון לחקר המדבר של אוניברסיטת בן־גוריון שוכנים ליד קברו של בן־גוריון הצופה על נחל צין. מעברו האחר של נחל צין רואים בבירור את הערוץ העמוק של נחל עבדת. למטייל המגיע למקום ויורד לערוץ ונכנס לקניון צפוי טיול בנקיק צר, שקירות סלע מתרוממים משני צידיו. בשעות הערב נראים יעלים בשבילים היורדים אל הערוץ ובקצה הנקיק יש כמה מעיינות שיוצרים בריכה יפהפיה. אין פלא אפוא שבמשך שנים רבות רבו כמה רשויות על הערוץ, עד שלבסוף הוכרז המקום כפארק לאומי השייך לרשות הגנים הלאומיים הממלכתית.

אלא שיש חסרון קטן במקום הזה. לרבים מן המטיילים הבאים אל נחל עבדת במכוניתם צפויה הפתעה לא נעימה בשובם מהטיול אל המעיין – מכונית פרוצה ובזוזה. כבר לפני 13 שנה, עם בואנו למקום, פגשנו זוג תיירים גרמנים שהחנו את מכוניתם ליד המעיין. הם סיפרו לנו שהמכונית נפרצה וכי כל מטלטליהם נשדדו. טילפנו למשטרת ירוחם וזו הפנתה אותנו למשטרת דימונה וזו הפנתה אותנו למשטרת באר־שבע.

לאחר זמן מה נפרצה עוד מכונית. כתבתי אז מכתב למפקד המשטרה המקומי ונעניתי שהדבר בטיפול. כאשר מעשי השוד תכפו כתבתי לשר המשטרה וגם הוא, כמובן, הודיע לי שהעניין בטיפול. אך בעוד המשטרה מטפלת בעניינים המשיכו גם „המטפלים" המקומיים בטיפול והדבר כבר היה לשיגרה.

לפני שבועיים, כאשר סיפרתי לשומרים שבשער המדרשה על מכונית שנפרצה זמן מה קודם לכן, העלה אחד מהם הצעה פשוטה והגיונית. הוא סיפר לי כי ספר את המכוניות היורדות לוואדי ומצא שבשבתות ובחגים מגיעות למקום כ־100 עד 200 מכוניות וכי ביום רגיל מגיעות אליו כמה עשרות מכוניות. הציע השומר שהוא וחברו, העומדים לצאת לגימלאות, יקבלו עליהם את השמירה במקום. על כל מכונית יוטל תשלום של כ־2 ש"ח. מהסכומים שיצטברו ישלמו לשומרים תוספת לקיצבת הגימלה הקטנה שהם יקבלו והדבר יאפשר להם גם להתפרנס בכבוד וגם לפטור את הציבור מצרה צרורה.

הצעה הגיונית ופשוטה. הזדרזתי לשלוח אותה לרשות הגנים הלאומיים, שהיא הגוף המופקד על האיזור, ולאחר כמה ימים קיבלתי את התשובה שאני מצטט בזה ככתבה וכלשונה:

„אנו מודים לך על הצעתך אשר נשקלה באופן יסודי. לצערנו אין אפשרות לממשה מאחר ורד.ג.ל (רשות גנים לאומיים) כתאגיד ממלכתי כפופה לחוקי עזר שנקבעו באשר לגביית אגרות כניסה וחניה. במסגרת הנ"ל אין באפשרותנו לגבות עבור חניית רכב בעין־עבדת, מה עוד שאין אפשרות לאכוף על הנהגים לחנות דווקא במקום המיועד לחניה ויש חשש שאם אפילו תהיה גביה כזו הם יעדיפו לחנות מחוץ למגרש החניה ואז לא תושג המטרה.

בכבוד רב,
י. לוי"

כאשר קיבלתי את התשובה הזאת חשבתי להרים ידיים ולומר: אם כך, אין מה לעשות עוד. יושב לו פקיד בתל־אביב, פקיד שמקבל את משכורתו בין היתר כדי להגן על המטיילים שבאים לבקר באתר שבהקמתו הושקעו כל־כך הרבה כספים, והוא מוצא לעצמו את הדרך הקלה והפקידותית להתנער מביצוע תפקידו.

ואולם לאחר מחשבה שניה החלטתי לעשות נסיון אחרון, ולנסות בכל זאת לשנות את הדברים. החלטתי להעלות את הדברים על הכתב ולפרסמם בעתון. במקביל אני מתכונן לתרגם את סיפור המעשה לאנגלית ולתת אותו לכל תייר שעולה מנחל עבדת וכולו כעס ועגמת נפש. אולי יש לו חוש הומור, והוא יבין את הצד ההיתולי שבעניין וזה יפצה אותו במקצת על עגמת הנפש שנגרמה לו.

בהזדמנות זו ברצוני לבקש מכל הישראלים שביקרו במקום וחזו את החוויה של מכונית פרוצה לצלם מאמר זה ולשלוח אותו למר לוי ברשות הגנים הלאומיים.

דבר המתנחלים / אוריאל בן־עמי

„ננצח כמו בר־כוכבא"

„אמריקה תיעלם מהמפה לפני מדינת ישראל; הרי הקיום היהודי הוא לגמרי לא רציונאלי", אומר הר־נוי, מראשוני גוש־אמונים

„כדאי לציין שהכרזת העצמאות הפלשתינאית, מתרחשת בשנת־הבר־מצווה להתנחלות ביו"ש. גם בבר־מצווה יוצא הנער לעצמאות", אומר לי מאיר הר־נוי, ממייסדי קדומים ומראשוני גוש־אמונים. עכשיו נשאלת השאלה, מי יברך אחרון „ברוך שפטרני".

התושבים היהודים בשטחים מנסים לעכל את ההכרזה הפלשתינאית. מבחינה זו אופייניים דבריו של הר־נוי, רואה־חשבון ובעל משרד ברמת־גן, לשעבר ראש המועצה האזורית שומרון והיום ראש „הוועד לתנועה בטוחה ביש"ע". הוועד הזה משמש כעלה־תאנה למועצת יש"ע. כאשר הממסד ההתנחלותי מבקש להגיב בחריפות על צעד או עמדה של הממשלה, של שמיר או של רבין, מוטל התפקיד על הר־נוי. זה שמח לבצעו בהתנדבות. את פעולותיו הוא מתאם עם אורי אריאל, מזכ"ל מועצת יש"ע, ושומר בכך על נקיונה של מועצת יש"ע. הם נפגשים עם הרמטכ"ל, והר־נוי תוקף אותו במקביל.

הר־נוי חי טוב באמצע של גוש־אמונים. יחסיו מצויינים עם כל הקצוות והוא בהחלט רואה חשבון, שאינו מספר כל מה שהוא רואה. לאחרונה הציל מהתמוטטות את חברת שב"א, השייכת ל„אמנה" ולמועצות האזוריות ביו"ש. הר־נוי פתר להן אי־סדרים וחסך אולי לאחראים ישיבה בכלא.

על ההכרזה הפלשתינאית השבוע, הוא אומר: „אין ספק שנוצר מצב חדש שלא ניתן להתעלם ממנו. אני נגד גימיקים של הנפת דגלי ישראל או הצבת שלושה קראוונים באיזו התנחלות חדשה. העסק מחייב עכשיו טיפול הרבה יותר יסודי. היעד חייב להיות עוד מאה אלף יהודים ביו"ש בתוך שנתיים, וזה עניין של הממשלה. שמיר חייב לתת הוראה לבנות עשרים־אלף יחידות דיור חדשות ולהחיל מיד את הריבונות הישראלית ביו"ש".

הר־נוי משוכנע שאלמלא ההתיישבות היהודית ביו"ש, המדינה הפלשתינאית כבר היתה קיימת שם מזמן. „אילו השטח ריק, היה די בקריאה אחת של האמריקאים להוציא את צה"ל מהשטח. עכשיו ההתיישבות היהודית תסייע למשא־ומתן כאמצעי מיקוח קשה יותר. גם הטוענים שאין צורך בהתיישבות היהודית לא היו רוצים שהכרזת ערפאת היא שתגרום לנו לצאת מכאן", אומר הר־נוי.

לדעתו, הגענו לשעת העימות המרכזי והאמיתי בין העם היהודי לעם הערבי. הוא אומר „ערבי" ולא „פלשתינאי" ומאמין שעדיין הכל פתוח, אך קשה יותר. הוא משוכנע שאפשר להכריז על ריבונות ישראל, משום שהפלשתינאים הכריזו על ירושלים כבירתם. הכרזת ריבונות מצידנו, תקהה לדעתו את עוקץ ההכרזה הפלשתינאית.

הר־נוי, רואה־חשבון מפוכח, מבחין בין משאלות־ליבו לבין העתיד הקשה הצפוי בשטחים. „ככל שנגמגם יותר, הערבים יקבלו יותר ויותר תאוצה בין־לאומית. זה הזמן להעביר את כל המוסדות הלאומיים שלנו, לרבות ההסתדרות, לירושלים. אני חושש שהפלשתינאים ינצחו אותנו עכשיו בשלום, כי בזה הם מצליחים יותר מאשר במלחמה. נראה לי שבששה פתות נרגיש את זה, אבל משהו כאן מתבשל נגדנו ויש לי הרגשה שהאמריקאים הם בכלל שבישלו את זה".

על השאלה, אם תקום לדעתו, בסופו של דבר, מדינה פלשתינאית, אין הוא שש להשיב, אך מוכן לחוות דעתו, כי בטווח של דור היא לא תקום. הערבים, לדעתו, עדיין לא בגרו לכך והאיזור מלא תהפוכות. „אם מחר חוסיין יירצח, גם ערפאת עשוי לשבת על הכסא שלו. שום דבר כאן לא סגור".

המתנחלים היום מתוסכלים יותר, הוא טוען, „כי מי שעבר בשלום את השנה הזו, שנת ההתקוממות, איננו מיואש עוד. ההכרזה היא רק תיאוריה". כדי להתעודד מזכיר הר־נוי שכבר היינו מעטים נגד רבים, עמים חזקים נעלמו ואנחנו נשארנו. „נמשיך לנצח כמו בימי בר־כוכבא. אמריקה תיעלם מהמפה לפני מדינת ישראל", מבטיח הר־נוי, „הרי הקיום היהודי הוא לגמרי לא רציונאלי".

עתידנות / אריאלה ראובני

תרגום אוטומטי

מחשב יתרגם במקומנו מאנגלית לעברית. מוסדות ומשרדים שונים השתכנעו בכדאיות הפרוייקט ומוכנים כיום להשתתף במימונו

תוכנה המסוגלת לתרגם, באיכות המתקבלת על הדעת, משפטים מאנגלית לעברית, המורכבים מאוצר מלים מוגבל ועומדים באילוצים בלשניים שונים הוצגה בימים אלה במסגרת פרוייקט חדשני לתרגום לעברית מכמה שפות בעזרת מחשב. הפרוייקט מתבצע במרכז המדעי של י.ב.מ. בישראל, בשיתוף עם מדענים ממוסדות להשכלה גבוהה בארץ, והוא חלק מפרוייקט רב־לאומי, המתמקד בשלבו הראשון בשפה האנגלית כשפת מקור ובשפות עברית, ספרדית, פורטוגזית ופינית כשפות יעד.

התוצר של השלב הראשון של הפרוייקט הוא, למעשה, אב־טיפוס שבאמצעות עבודות הפיתוח שלו והניסויים בו יהיה אפשר לאתר את הקשיים שעדיין יש להתמודד עמם וכן להעריך את היקף המאמץ הנדרש לכך.

תרגום בעזרת מחשב נחשב כיום לאפשרי ויש מערכות שהגיעו אפילו לשלב מסחרי בתחום הזה, לאחר שנים רבות של מאמצי מחקר ופיתוח ברחבי העולם, בהם גם נסיונות נפל של תרגום אוטומטי לחלוטין. מצד אחד, אומרים אנשי המרכז, חלה התקדמות טכנולוגית משמעותית בבלשנות הפורמאלית הממוחשבת, בהנדסת תוכנה, בשיטות לייצור ידע ובחומרה ותוכנה של מחשבים. מהצד האחר, הובנו טוב יותר המיגבלות של התרגום הממוחשב ויש נכונות לפשרות לגבי מידת האוטומציה של התהליך, התחום, הטקסטים ואיכות הפלט. משום כך יש באחרונה נכונות בקרב ארגונים עסקיים שונים, משרדי ממשלה ומשרדי ציבור, להשקיע בפיתוח מערכות תרגום, מתוך אמונה בערך הכלכלי הצפון בהן.

אב־הטיפוס הראשוני של מערכת התרגום מאנגלית לעברית, כפי שעוצב במרכז המדעי, מבוסס על עקרונות של שיטת ההעברה, שלפיה מורכב תהליך התרגום משלושה חלקים עיקריים: ניתוח משפט הכתוב בשפת המקור, העברה דו־לשונית, בניית משפט היעד. יש כאן נסיון להפריד, ככל האפשר, בין עיבודים הנוגעים לשפת המקור לבין אלה הנוגעים לשפת היעד. בשלב ניתוח משפט, הכתוב בשפת המקור, מתבצע התרגום ברמת המשפט הבודד באמצעות תוכנה, שפותחה במרכז המחקר של המוסד בארה"ב. בשלב ההעברה הדו־לשונית מתבצעות המרות מילוניות ומבניות המעבירות את המבנה האנגלי למבנה מקביל, מתאים לשפה העברית. בשלב שלישי בונים את המשפט בעברית על־ידי סריקת מבנה הנתונים שנוצר בשלב הקודם, הטיות וגזירות של מלים, על־פי דרישות השפה העברית, הצמדת מילות יחס ואותיות שימוש, התאמות מין ומספר ועוד.

ראשי המרכז מציינים, כי תכנית החומש של הפרוייקט אמורה להרחיב את הכיסוי התחבירי, להעשיר את התכונות הסמאנטיות שעושים בהן שימוש, להגדיל את אוצר המלים, להעמיק את הניתוח של משפטי המקור, לבנות תכנית לדו־שיח בשפת המקור ולפתח סביבת עבודה למתרגם.

ראשי הפרוייקט מוסיפים, כי במהלך העבודה על התרגום לעברית בעזרת המחשב אותרו כבר אתגרים מחקריים נילווים, שבהם יטלו חלק אנשי אקדמיה ואף תלמידים לתארים שני ושלישי. המרכז המדעי של י.ב.מ שוכן בקריית הטכניון בחיפה והוא אחד מתוך 12 מרכזים מדעיים של י.ב.מ הנמצאים ב־11 מדינות באירופה, במזרח־התיכון, ביפאן ובדרום־אמריקה.

„טיפות של אושר"

ויצו חוגגת 20 שנה למחלקה לנפגעי מלחמה ואלמנות שאירים

בדיוק לפני 20 שנה הוקמה בויצו, ביוזמתה של חמדה ארזי, המחלקה לטיפול בנפגעי מלחמה ואלמנות שאירים. כיום היא מקיפה עשרה מועדונים הפזורים ברחבי הארץ ומאות מתנדבות. ביום שלישי בשבוע שעבר קיים ארגון ויצו טקס לציון המאורע. כל הדוברים המברכים – אסתר הרצביץ, יו"ר המחלקה, רעיה יגלום, נשיאת ויצו העולמית, רות תקוע, יו"ר ויצו ישראל, אריה פינק, סמנכ"ל משרד הביטחון וראש אגף השיקום, ברכה בן־צבי, מנהלת אגף שיקום וסיעוד במוסד לביטוח לאומי, ומיכל מודעי, יו"ר ויצו העולמית – הרבו בשבח המתנדבות ותרומתן הברוכה להחזרת המשפחות הנפגעות למסלול החיים השגרתי. מודעי: „אני חושבת לעצמי, האם יש עוד גופים רבים במדינה שיכולים לכנס בבוקר יום חול מאות חברות פעילות שבאות לשמוע" היא הביעה את הערכתה למתנדבות שאוצרות בהן את הכוח להתמודד יום יום עם מר גורלם של אחרים. עוד הוסיפה, שבמציאות הישראלית איש אינו יכול לערוב לנו שלא יהיו יותר נפגעים. תקוע אמרה: „לכל אחד מגיעות טיפות של אושר. וכמה טיפות של אושר אתן (המתנדבות) מעניקות". פינק: „פעילות המחלקה היא המחשה של הסולידאריות החברתית של הערך שלא כ"כ מקבל היום, שאנו ערבים זה לזה. אדם לא יכול להמשיך רגע אחד ללא תקווה ואת התקווה הזו אתן נותנות".

לאחר שנסתיימו הברכות התקיים רב־שיח, בהנחיית ד"ר מאירה וייס, סוציולוגית מאוניברסיטת ת"א, ובו נדונו הבעיות הנלוות לעבודת ההתנדבות. ד"ר יהודית ריכטר, פסיכולוגית, אמרה שכל תפקיד מורכב מארבעה חלקים: ציפיות האחרים מאיתנו, ציפיותינו מעצמנו, מה האחרים עושים בתפקיד דומה לשלי ומה אני בעצם מסוגל לעשות. „רובנו שייכות לעולם המשפחה ועולם העבודה. המשקל שניתן לכל אחד מעולמות אלה נתון להתלבטות". לעיתים, ציינה ריכטר, העולם בבית לא מספיק ונשים פונות לחפש פיצוי בעולם שמחוץ לו. הניגוד נוצר כאשר עולם אחד בא על חשבון האחר. בתוך התפקיד מצויים קונפליקטים בפני עצמם: איך אתמודד? האם לשנות את ציפיות האחרים, שמא לשנות את ציפיותינו מעצמנו, או שאולי נפתור זאת ע"י כך שנעמיס על עצמנו עוד ועוד. „חלק מהנשים מגיעות למצב של שחיקה. בארה"ב אנשים שמגיעים לשחיקה נוטים לפנות לתוך עצמם. המחקרים מראים שבארץ גברים ונשים נוטים לחפש עזרה בחוץ".

טרודי נוימן, מתנדבת במחלקה: „אם הגענו למחלקה, זה אומר שאת הקונפליקט בין הבית לעבודה פתרנו מראש. בעלי אומר לי: „אולי תטפלי בי כמו שאת מטפלת במשפחות?" תמר גרנות, מאגף השיקום במשרד הביטחון: „המעברים האלה ממקומות של המון התרגשויות למקום שצריך לחשוב, זה מה שמאפיין את עבודת ההתנדבות. מתנדב צריך לשים לעצמו גבולות, כי מיכל האנרגיה צריך להישמר גם למחר. אחד הדברים, שנתנו כוחות למתנדבים, זה שעזרנו להם לשים גבולות. גם המשפחות, חלקן, הציבו גבולות. המשפחות שסגרו לנו את הדלת היו המשפחות הכי קשות".

הדס מגן

רות תקוע, יו"ר ויצו ישראל בחברת אלמנת מלחמה שנעזרה במועדון שהקימה ויצו לאלמנות, ונישאה מחדש

טלי ליבר ואמה יהודית

הפורטות על פי הנבל

טלי ליבר, הנציגה הישראלית בתחרות הנבל הבין־לאומית העשירית הנפתחת היום בירושלים

מאת בלהה דבורי

יהודית וטלי ליבר, אם ובתה, נגנות נבל, רגילות לראות ראשים מציצים מבעד לחלון הסטודיו שלהן בקומת הקרקע. כאן הן מנגנות בשני כלי נבל. וכי כיצד ניתן לעבור ברחוב השקט בתל אביב ולהישאר שוה נפש נוכח הצלילים המעודנים, הזורמים אליך מן החלון הסמוך?

יהודית היא נגנית הנבל הראשונה של התזמורת הפילהרמונית, מאז 1963 וטלי, בתה, היא הנגנית השניה בנבל בתזמורת זו, זה שלוש שנים. לאחרונה קיבלה טלי, חיילת בשרות סדיר, חופשה מן הצבא על מנת להתאמן לקראת תחרות הנבל הבין־לאומית המתקיימת מדי שלוש שנים בירושלים. ההתרגשות רבה שכן, זו הפעם הראשונה שבה ישראל תיוצג בתחרות הנבל אשר תיפתח הערב בתיאטרון ירושלים ותימשך במשך שבועיים ימים בתקציב של מאתיים אלף דולר, שרובו ניתן על־ידי המועצה לתרבות ולאמנות.

טלי ליבר, תתחרה עם שלושים ושמונה נגנים שהגיעו ארצה מ־15 ארצות, כולל סין הלאומית, הונגריה, פולניה ובולגריה. טלי מתאמנת בשיא המוטיבציה בסטודיו שלה ושל אמה, בין שני כלי הנבל. היא מאוד מקווה להצליח – ואם לא, לפחות תדע שהיתה שגרירה לישראל שכן לדעתה, המוסיקה היא כמו הספורט, עניין של מיומנות עליך יש לעבוד ללא לאות. כמו ריצה למרחקים ארוכים.

טלי: „בגיל עשר הצלחתי לשכנע את אמי שאוכל להיות תלמידה שלה. אמא, שהיא מורה לנגינה בנבל בנוסף להיותה חברת התזמורת הפילהרמונית, חשבה כי מבחינה פסיכולוגית לא טוב שאם תלמד את בתה. לדעתה עלול היה להיווצר חוסר מתח־למודים אבל פעולות השכנוע שלי נשאו פרי. אמי הפכה למורתי".

יהודית: „המוטיבציה של טלי ניצחה את הגישה הבסיסית שלי כאם. וטלי צדקה. אני חייבת לציין שטלי מעולם לא ניצלה את העובדה שאני אמה. תמיד הגיעה לשעורים מוכנה ואף יותר מכך. בחשבון נפש אחרון מחמיא לי מאוד שטלי בחרה בנבל ככלי בטוי אישי, כפי שאני בחרתי. לפני כשנה התחלנו לנגן ביחד והחויה זו אין לתאר במלים. אחרי החזרות במדבר, לקראת הקונצרט על המצדה, בו ניגנו שתינו, היינו משוטטות בנחל ערוגות. יש לזה מימד עצום. אין לי ספק כי לשתינו, המוסיקה הינה אמצעי הידברות עם עצמנו, עם העולם. כעת, לפני התחרות, אני מסייעת לטלי להתאמן. יש שאני רוצה להעיר לה משהו הקשור לאופי הנגינה ואז אני חשה שטלי קלטה את המסר עוד לפני שביטאתי אותו. יחסים מסוג זה לא היו לי עם תלמידות אחרות". לאחר שהסתבר כי טלי תשתתף בתחרות הנבל הבין־לאומית, נטלה יהודית אמה שנת שבתון מוועדת תחרות הנבל השיפוט בה והיום היא תשב בתיאטרון ירושלים, אחת מן הקהל, תלווה את הצלילים המוכרים אותם תפיק טלי מן הנבל ותתפלל להצלחתה, יחד עם האב רפי גלזר, גם הוא נגן בתזמורת הפילהרמונית, בחצוצרה. טלי בת העשרים נרגשת. היא מנסה לערוך הקבלות בין הספורט לנגינה. בתחושת ההחלטה, ההתמדה, לדעת להתחרות. טלי: „אני משתדלת לא להיסגר יותר מדי עם הנבל, לא לוותר על חיי חברה. הדבר שמשך אותי בנבל הוא החזות האסתטית שלו הצליל הכובש והחם, בהתחשב בעובדה שגדלתי עם נבל בבית הרי שנראה לי טבעי ביותר שנמשכתי דווקא לכלי לא פופולארי זה".

ואכן, הנבל – הכלי של אורפיאוס, כל אפולו, של דוד המלך, של הלויים בבית המקדש והפריטים בכן העתיק עטוי מיתולוגיה קדושה, אלוהות וסימבוליקה יותר מכל כלי אחר – ירד בימינו מגדולתו. אחת התוצאות של מיעוט היצירות המקוריות לכלי זה היא שרק נבלנים בודדים מקיימים קריירה סולנית או קאמרית בלבד. על כן רבה חשיבותה של תחרות הנבל המתקיימת מדי שלוש שנים בישראל והיחידה בסוגה בעולם. התחרות מאפשרת לנגני נבל מרחבי העולם להיפגש, היא משמשת קרש קפיצה לזוכים ומטפחת את הרפרטואר המיוחד לכלי זה על ידי הזמנת יצירות חדשות.

לבשל אמריקה / ארנולד סייבל

ארוחת חג שלא תבייש אפילו את שגריר ארצות־הברית

איך אומרים באמריקה – תודה!

בתי הגדולה, שגרה בתל־אביב, טילפנה אלי לא מזמן ושאלה אם אני מוכן לעזור לה להרכיב תפריט לארוחה חגיגית של „יום ההודייה" האמריקאי, שאותו חוגגים השנה ביום חמישי הקרוב, 24 בנובמבר. עניתי כמובן שאשמח לעזור לה. חג יום ההודייה אהוב עלי מאוד. הוא כרוך בזכרונות של משפחה גדולה מסבה אל שולחן גדוש בכל טוב: בחוץ כפור, שלג על העצים והשדות, לילה מזהיר בכוכבים, והבית חם ומריחים מפרי התנובה האמריקאית.

כמה מלים קצרות על חג „יום ההודייה": המתיישבים הראשונים שהגיעו מאנגליה לחוף מאסאצ'וסטס ב־1620 היו אנשים תמימים מאוד, שלא ידעו חקלאות מהי ולא הכירו חורף כל־כך קשה כמו זה שהקביל את פניהם בארץ החדשה. סבל, רעב ומוות היו מנת חלקם. אחרי שעברו את החורף הנורא, אחרי האביב והקיץ ועמו אסיף היבול הראשון – הם החליטו לברך את אלוהים על שנשארו בחיים. כך נולד יום ההודייה.

למה בתי רצתה תפריט ליום ההודייה? ובכן, הארגון שבו היא עובדת עומד להכין ארוחת הודייה למאה אורחים אמריקאים. לה היו כמה הצעות: דג סול עם שקדים, בלינצ'ס (האורחים הם יהודים), סלט כרוב, ולמנה העיקרית תרנגול הודו ממולא.

חוץ מההודו, אמרתי, הכל לא מתאים. יש אוכל מסורתי לחג „יום ההודייה". אולי נתחיל מחדש ואתן לך תפריט שאפשר להגיש אפילו לשגריר האמריקאי. מה פתאום בלינצ'ס, אוכל ממזרח אירופה!

THANKSGIVING DAY DINNER

Fruit Cup	סלט פירות (לא מתוק)
Parsnip Soup	מרק גזר לבן
Roast Turkey with Chestnuts Stuffing	תרנגול הודו צלוי ממולא בערמונים
Brussels Sprouts	כרוב ניצנים
Creamed Pearl Onions	פניני בצל ברוטב לבן
Succotash	„סאקוטש" (עירוב של גרעיני תירס עם שעועית לימה)
Candied Sweet Potatoes	בטטה מזוגגת
Lettuce, Tomato and Cucumber Salad	סלט חסה, עגבניות ומלפפונים
With Dressings Separate	עם רטבים מוגשים בנפרד
Cranberry Sauce	רוטב „קרנברי", (סוג של פטל הגדל בארה"ב. הכרחי בארוחה זו)
Assorted Relishes	תמרוקים שונים
Corn Bread	לחם תירס
Blueberry Muffins	„מאפין" (מין לחמניות) עם אוכמניות
Pumpkin Pie	פאי דלעת
Apple Sauce Cake	עוגת רסק תפוחי עץ
Coffee, Tea, Cider	קפה, תה, סיידר

ארוחה מגוונת? בכלל לא. בארוחה של „יום ההודייה" נהוג לאכול הרבה, והמיטב שמפיק המטבח של המארחים.

מהתפריט הנ"ל הנה שני דברים שאפשר להכין מתי שרוצים, לא צריך לחכות ליום ההודייה.

עוגת רסק תפוחי עץ
APPLE SAUCE CAKE

החומרים לתבנית עגולה של 26 ס"מ. העוגה נשמרת היטב.

175 גרם מרגרינה רכה
כוס סוכר
2 ביצים
כפית קינמון
½ כפית ציפורן
כפית סודה לשתיה
כוס מים
500 גרם רסק תפוחי עץ
3 כוסות קמח
כפית מלח
כפית אבקת אפיה
100 גרם צימוקים
100 גרם אגוזים קצוצים

אופן ההכנה:

1. מקציפים מרגרינה וסוכר. מוסיפים ביצים ותבלינים ומקציפים עד שמקבלים תערובת אחידה.
2. ממיסים סודה לשתיה במים. מוסיפים לרסק תפוחי העץ, מוסיפים לתערובת של הביצים ומערבבים.
3. מוסיפים קמח, מלח ואבקת אפיה ומערבבים, ואחר־כך צימוקים ואגוזים.
4. אופים בתבנית משומנת ומקומחת ב־170 מעלות 50 דקות או עד אשר קיסם הננעץ במרכזה יוצא נקי.

לחם תירס CORN BREAD

החומרים (לתבנית 33X25 ס"מ):

2 ביצים מוקצפות
2 כוסות חלב
100 גרם מרגרינה מומסת
3¼ כוס קמח
1½ כוס קמח תירס (להשיג בסופרמרקט)
2 כפיות מלח
חבילה + כפית אבקת אפיה
4 כפות סוכר

אופן ההכנה:

1. בקערה מערבבים ביצים, חלב ומרגרינה.
2. בקערה גדולה מערבבים קמח, קמח תירס, מלח, אבקת אפיה וסוכר.
3. יוצקים את החומרים הנוזליים לתוך החומרים היבשים בבת אחת. מערבבים מעט רק כדי שהכל יהיה רטוב אבל עם גושים.
4. יוצקים בתבניות משומנות ואופים ב־210 מעלות, 25 עד 30 דקות.
5. חותכים לריבועים ומגישים חם.

הפריט החם: סריגים

מאת ורדה צימרמן

הסריג הוא פריט „חם" בחורף הנוכחי, תרתי משמע. מחמם את הגוף ומתחמם בברכזה של האופנה. ואולי זאת הסיבה שמפעלי סריג קמים חדשות לבקרים. שני מפעלים חדשים בחורף אחד. על המפעל של קיבוץ יפעת כבר דיווחנו. עתה התבשרנו על פתיחתו של „קר־תור סריגים" ושמו כשמה של המעצבת, נורית קר־תור, שהיא גם בעלת המפעל. קר־תור מתמקדת בגזרות קלאסיות של סוודרים, חצאיות ושמלות, ובחורף זה בגוונים פאסטליים, בחוטי מוהר, בצמר טלאים ובאנגורה עם סיבים אקריליים. את סריגי המפעל ניתן למצוא בחנויות שונות במחירים שבין 135 ש"ח ו־240 ש"ח.

סריגי „גז", מפעל ותיק קצת יותר, מפעיל החורף גימיק אופנתי אחד, בנוסף לסריגים שעיצובם שאוב מנופי הארץ (עיצוב: אסנת צדזוביק) בשילוב רקמה ואפליקציות. והגימיק הוא – סוודר לשניים. לא מעשי במיוחד ללבוש ביחד, קצת קשה לזוז בתוכו, אבל מיועד גם לאלו הנזקקים למידות גדולות. את הסוודר רוכשים בהזמנה מיוחדת.

ומה יקרה בשנה הבאה לסריג? „חותם הצמר הבין־לאומי" מציג את דגמיו שנה מראש (מה שעזור בבחירת סריגי שנה זאת). הם מציעים סריגי טוויד, רקמות, חלקים עליונים קצרים ותחתונים גדולים ושופעים יותר והכל בסגנון קלאסי מעודן, בגוני אפור ובז' ומעט צבע. לגבר כמו לאשה.

גז

קרדור

חותם הצמר הבין־לאומי

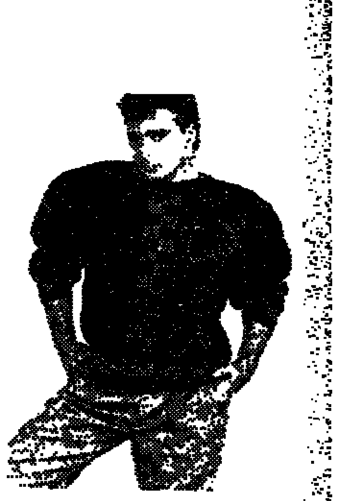

בלי מתווכים

רשת שופרסל והיפרכל מצטרפת ליצרני הביגוד. „שופרסטייל" – כך נקראים הדגמים המעוצבים בלעדית בשבילה. גם שם בחרו בסריגים, במערכות מפוטר, מג'ינס ומכותנה, במעילי רוח ובכותנות לגברים. דגמים אלה מוצעים למכירה ברשתות, כאמור וגם – נכון לעכשיו – בשלוש חנויות מיוחדות שנפתחו בחיפה ובערד. הדגמים מיוצרים על־ידי מפעלים מוכרים כמו טופר, שברון, מאג, אומן, אופנת ברוך וטריקומר. יש גם תעודת אחריות.

בריא וחם

חדש: נעלי חורף עם הרפידה הבריאותית של מפעל „טבע־נאות". נעליים מגושמות מעט, על פי הקו האופנתי, בצבעי החורף, כמו: סגול, ירוק, חום ושחור וגם לבן. יש תוספת של גומי שחור, שרוכים דו־צבעוניים, תיפורים בצבע נוגד או עור מוטבע. המחירים: למבוגרים – 119 ש"ח ולילדים בין 89 ל־94 ש"ח.

נאות

שופרסטייל

מזון או תרופה? – זו השאלה

הסל של מרתה

מאת מרתה מיידלס

זהו אחד מאותם שבועות שבהם אני מתחפשת ל„כתב לענייני בריאות" ובוחנת את מטח מוצרי המזון החדשים הטוענים להיות טובים לבריאותנו.

משרד הבריאות מנסה נואשות לתחום גבול בין מוצרי מזון לתרופות. על תרופות חלות תקנות המורות באשר לתבוללתן, הצהרתן, הוראות נטילתן והאזהרות הרשומות עליהן. אך כאשר מוצר כלשהו מסווג כמזון, תקנות משרד הבריאות אוסרות „לייחס לו סגולות ריפוי". רוב היצרנים והיבואנים יודעים שמוטב להם לא לטעון ישירות, על תוויות המוצרים, שיש למוצר סגולות ריפוי – אם כי הניסוח של התווית לעיתים קרובות נותן רושם כללי של „טוב לבריאות". עם זאת מסיבות עתונאים וקומוניקטים של יחצ"נים לא מגבילים את עצמם, לעתים קרובות, ובלי כל רתע מפרסמים את המוצר כבעל סגולות ריפוי.

לבד מהתקן לסימון מוצרי מזון לאריזה, ישנה תקנה של משרד הבריאות, 3821 מספרה, בדבר „איסור ייחוס סגולות ריפוי למצרך מזון". פירוש הדבר, אומר דניאל רייכמן, מנהל שירות המזון של משרד הבריאות, שאסורה פרסומת מסוג זה „לא בסימון, לא בפרסום, לא בעתונות, לא ברדיו ולא בטלוויזיה".

אם תקנה זו מופרת חדשות לבקרים, הוא אומר, הרי זה משום ש„אין המשרד יכול להיות בכל מקום ולדעת הכל". ועל כן, כל אחת, הסבור שהוא פגש עבירה על תקנה זו, מוזמן להודיע לשירות המזון של משרד הבריאות, רח' הארבעה 12 תל אביב, טל: 03־5610852.

המועמד שלי ל„טענה המחוצפת של החודש" הוא קומוניקט שנלווה לאריזה של פטריות מיובשות „שיטאקי" מיפן. אף שהאריזה אינה מזכירה ענייני בריאות כלל, הקומוניקט מייחס „לפטריות סגולות ריפוי רבות", והוא מפרט, שהן יכולות להמס כולסטרול, להוריד לחץ דם, למנוע הצטננות הנגרמת ע"י נגיפים, ואפילו נלחמו בגידולים ממאירים.

כל המעוניין בסגולותיהן הקולינאריות יכול למצאן בחנויות המוכרות „מזון בריאות", ב־8.90 ש"ח ל־50 גרם (וכפי שדווח כבר במדורו של איזי לונגו). מה שלא כתוב על התווית הוא, שיש לשטוף את הפטריות היטב לפני הבישול, להשרות אותן במים למשך 20 דקות, ואח"כ לבשל אותן במי ההשריה, שכן בהם נכבסים רוב הריח והערך התזונתי.

יש הרבה מיני מזון המכריזים על עצמם שהם מועילים לבריאות טובה ומונעים מחלות – אך לא מרפאים אותן. הכרזה כזו נמצאת עדיין במסגרת החוק – אף אם לא בדיוק ברוח החוק.

בקטגוריה זו נמצא הביסקוויט מתוצרת בית מזון, באר־שבע (שגם עליו דווח במדורו של איזי לונגו), ושמו „בייבי מזון". זהו ביסקוויט שתוכנן במיוחד לתינוקות ולילדים, הוא רך למגע ומוארך, כך שהיד הקטנה תוכל לתפוס אותו בנוחות. על העטיפה כתוב – „ביסקוויט הבריאות לתינוק ולילד" והופתעתי מאוד למצוא עליה גם המלצה: „בפיקוח הרפואי של ד"ר שרייבר, מומחה לרפואת ילדים".

רייכמן בשירות המזון אומר, שהוא לא ראה את התווית למפרע, ואף פעם לא פגש המלצה של רופא על תווית של מזון. הוא הורה למזון למחוק את המלה האסורה „בריאות", ובאשר להמלצה של הרופא, על החברה להוריד את המלה „רפואי" – אף כי מותר להשאיר את המלצת הרופא, כולל שמו. בעת כתיבת רשימה זו רייכמן מתייעץ עם משפטני המשרד על נקודה זו.

במסיבת העתונאים של „מזון", שבה נכחתי ככתבת בריאות, אמרו היצרנים שהביסקוויט הזה הוא ציון דרך לא רק בישראל אלא בעולם כולו. בפעם הראשונה אפשר לשים ויטמינים מסויימים לתוך דבר מאפה בלי שיהרסו בחום התנור. לטענתם בעייה זו נפתרה בידי שני מדענים ממעבדת בירדאר, חברה פרטית למחקר ופיתוח השוכנת בקריית ויצמן, ליד רחובות.

בתהליך הקרוי „מיקרו קפסולציה", חלקיקים זעירים של ויטמינים מוכנסים לתוך פולימרים המגינים עליהם מהשפעת חום האפיה. מערכת העיכול מפרקת את הפולימרים ומשחררת את הויטמינים. הפולימרים עצמם אינם גורמים כל נזק – הבטיחו לנו – אלא מופרשים מהגוף. כן, אמרו לנו, שגם בארץ וגם בארה"ב יש אישור כללי לשימוש בפולימרים לציפוי מיני מזון ותרופות.

לדניאל רייכמן הפולימרים לא הפריעו כשסיפרתי לו על כך, אך הוא אמר שיש לציין גם אותם ברשימת מרכיבי המזון. הוא גם שם לב שהחברה שכחה לציין את מספר הקלוריות שבמוצר וכ־400 קלוריות ל־100 גרם.

תודות לתהליך זה, התפאר דובר מזון, אפשר להשתמש בכמויות משמעותיות של ויטמינים C, B_{12} ובטא־קרוטן (הידוע גם כפרוויטמין A) באפיית המוצרים. למיטב ידיעתם, המשיך, אי אפשר למצוא ויטמינים אלה על תווית המזון בשום מוצר אפוי בעולם. פרופ' משה טרופ, הביוכימאי ששימש כיועץ טכנולוגי למזון שיבח את הביסקוויט כאמצעי עזר לאמהות שאינן יכולות לשכנע את צאצאיהן לאכול את מה שטוב להם. „לא צריך להכריח ילד לאכול מהביסקוויטים האלה".

ד"ר מרדכי שרייבר שהמלצתו מופיעה על העטיפה דיבר גם הוא במסיבת העתונאים. הוא משמש כמנהל מח' ילדים בביה"ח לניאדו בנתניה והוא זה שהורה למזון מהן הכמויות הנכונות של ויטמינים, מינרלים ויתר יסודות מזון שיש לשים בתוך המוצר. „ילדים עם חסר בויטמינים, אמר ד"ר שרייבר, עלולים ללקות בהתפתחותם. ובתשובה לשאלה סיפר, שיש בארץ עדות על כך שתינוקות וילדים רבים סובלים מחוסר בויטמינים ובמינרלים. החסר הנפוץ ביותר הוא בברזל, הגורם לאנמיה. מצב זה קשור גם בחסר בקבוצת ויטמינים B ואפילו ויטמין C, המגביר את ספיגת הברזל.

אם להשוות כמויות הרי ב„בייבי מזון" יש יותר ברזל מאשר ברוב סוגי הבשר, והכמות השווה לזו שבכבד, ב־100 גרם מזון יש 5 מיליגרם ברזל, בהשוואה ל־4 מיליגרם ב־100 גרם בשר בקר. יש 50 מיליג' ויטמין C ב־100 גרם ביסקוויטים – כלומר, מה שמכילים שני תפוחים בינוניים. יש ב„בייבי מזון" גם סידן בכמויות משמעותיות של חלבון.

אלא ש־100 גרם „בייבי מזון" פירושם 16 ביסקוויטים ליום. וקשה לצפות מעולל בן חצי שנה (הגיל הצעיר ביותר שבו אפשר לתת את הביסקוויטים) שיאכל 16 ביסקוויטים ליום, מודה ד"ר שרייבר. „אנו לא מתכוונים לכך שבייבי מזון יהוו כל מזונו של התינוק ליום: הכוונה רק לתגבור, תוספת – וגם אם התינוק יאכל עשירית או חמישית מאה גרם – גם אז זה יביא לו תועלת". לבן ששה חודשים אפשר לתת שניים עד שישה ביסקוויטים ליום – ולהעלות את הכמות ככל שהילד גדל.

רשימת הרכיבים של המאפה על העטיפה כוללת קמח לבן וסוכר לבן. מה ההגיון, נשאל ד"ר שרייבר, בעידוד ילדים להתרגל למוצר העשוי בעיקר מקמח רגיל וסוכר לבן? תשובתו: במציאות השוררת בארץ, ילדים ממילא יאכלו ביסקוויטים, ולכן מוטב שיאכלו את המועשרים: לבד מזאת: ב„בייבי מזון" יש רק כמחצית כמות הסוכר שיש בביסקוויט מתוק רגיל, כולל אלה של „מזון" בעצמם.

ההוראות על העטיפה אומרות, שאפשר גם לרסק את הביסקוויטים ולהוסיפם לשתיה שבבקבוק אבל אז, מזהיר הכתוב בצורה בולטת – „אין לאפשר לתינוק לאכול בשכיבה על הגב".

גם אמהות מניקות יכולות ליהנות מ„בייבי מזון", אם פירות טריים גורמים להן גאזים.

אריזה של 300 גר' – „בייבי מזון" עולה 4.60 ש"ח.

שמן לתיבול הקרוי אפאלין (ראה מדורו של איזי לונגו), המיובא מצרפת, גם הוא מתיימר להועיל לבריאות ואפילו לרפא.

כרטיס הביקור שלו מודיע שהוא מכיל שמן דגים נטול ריח, ומהמר על הטיעון הלוגי המפוקפק משהו, שאם אסקימואים, שמזונם העיקרי הוא דגים, אינם סובלים מבעיות לב, אם נוסיף שמן דגים למזוננו המערבי, גם אנו נפחית מבעיות לב פוטנציאליות.

יחצ"ני השמן החדש, שעל עטיפתו מצוייר אסקימואי בפרווה – למען יבינו את הרמז – לא ידעו או לא רצו לדעת על תקנת משרד הבריאות, ובמסיבת עתונאים להצגת השמן הודיעו שזהו „שמן מאכל ראשון מסוגו בעולם, המסוגל לסייע בהפחתת כולסטרול, שמנים בדם ובהקטנת הסיכונים למחלות לב", כאשר שיש בו EPA הידוע גם כ„אומגה 3, חומר המצוי בדגי הים הצפוני ואשר „לו משקל חשוב בריפוי ובמניעת מחלות לב שונות".

נוסף על כך, ד"ר אהרון ורבינשטיין מהמעבדה המטאבולית בביה"ח איכילוב שדיבר במסיבת העתונאים, הסביר שאין זה הכולסטרול שמופחת בצורת אומגה־3, אלא הטריגליצרידים – שהם אחד מהשומנים בדם. הוא מתבסס על „ניסוי דאלאס", שבו שתי קבוצות חולים שקיבלו טיפול הרחבת עורקים בשיטת הבלון, אכלו דיאטות עם ובלי שמן דגים. אצל אלו שקיבלו שמן דגים היה שיעור ההיצרות החוזרת של העורקים קטן משמעותית מאלה שלא צרכו שמן דגים כלל.

אפאלין מעורבב מ־55 אחוז שמן חמניות, 30 אחוז שמן לפתית ו־15 אחוז שמן דגים. על תווית הבקבוק כתוב, בלשון רפואית־משהו, „כמות מומלצת לתיבול – 3 כפות ליום".

וזו, אומרת נציגת היבואנים, האחים מילצ'ן מרמת־גן – שווה לכמות של 3 כמוסות אומגה־3 משמן דגים, שבהן השמן עתיר ריח, ויש אנשים שהוא משפיע על ריח פיהם וזיעתם.

לשמן האפאלין אין ריח בכלל, ולדידי – אין בו, לכן, תועלת בתיבול. אסור, לעומת זאת, לטגן בו, כתוב במפורש. מחירו 17.50 ש"ח לבקבוק של חצי ליטר, שזה כפול ממחיר שמן זית כתית, שגם הוא יקר מאוד. להגנתם טוענים האחים מילצ'ן שהשמן אינו יקר יותר מכמוסות שמן דגים.

יהיו אשר יהיו הטענות לבריאות של השמן, הפטריות, הביסקוויטים – אין ספק שמדובר במוצרי מזון ולא בתרופות. המצב מעורפל יותר כשמדובר ב„תוספות מזון" הנמכרות בכמוסות. שירות המזון שלנו מגדיר אותן כמזון, כיוון שאינו מכיר בקטגורית ביניים בין מזון לבין תרופות.

האחרונה מבין „תוספות" אלה שהגיעה לתצוגותינו לאחרונה היא מוצר בריטי ידוע ושמו „שבעה ימים" (Seven Seas), הנמכר רק בבתי מרקחת. מה שמוצע כאן עד כה כולל: שמן דג הציבוט עם סלניום, שמן נר הלילה, שמן שום, גינסנג קוריאני, לציטין, מזון מלכות, שמן נבטי חיטה, ו„סיידר + 3" – שהוא תערובת חומץ תפוחים עם לציטין, אצות ים ושמן נבט חיטה.

נציגי החברה הבריטית שהופיעו במסיבת העתונאים הציגו „אנדרסטייטמנט" בריטי מסורתי בכך שנמנעו מלשוחח על תנאים מוגדרים או מחלות או בעיות מוגדרות שהמוצרים עשויים להתכוון אליהם. וזה קצת מגוחך, כי הרי איש אינו בולע כמוסה להנאתו. אדם רוצה לדעת מה מתאים לצורך מה. אך מה שהחסירו נציגי החברה, מילאה – ויותר מכך – חוברת שחולקה לעתונאים, בעברית, ובה רשימה מפורטת של סגולות כל כמוסה וכמוסה. אין כאן המקום לצטט את הכל – אבל לתת רק הדגמאות מספר. למשל:

הסיידר + 3 מתיימר לעזור בהרזיה; לציטין – להוריד כמות כולסטרול; שמן נר הלילה – להקל על כאבים ומתיחות טרום־מחזור; סלניום – לעזור לסובלים מארתריטיס וכו' וכו' וכו'.

אני בטוחה שאפשר להשיג חוברות קידום־מכירה אלה בבתי המרקחת שבהם מוכרים את תוצרת „שבעה הימים", ולמי שזה חשוב: ציפוי הג'לטין שעל הכמוסות עשוי מבעלי חיים ואין לו הכשר.

סערת שלגים הקבילה את הנבחרת ברומניה

כדורגל

שירות "דבר"

סערת שלגים וקור עז הקבילו אתמול את נבחרת הכדורגל של ישראל, בהגיעה בשעות בבוקר לרומניה כדילקיים ביום רביעי משחק רעים בין־ארצי נגד הנבחרת הלאומית של רומניה.

הנבחרת

הכדורגלנים, שחשו בעייפות רבה בגלל יציאתם המוקדמת את הארץ, לא ערכו כמתוכנן את אימון הבכורה ויצאו לטיול ברחובותיה של בוקרשט.

היום ייערך האימון הראשון בעיר סיביו, שתארח את המשחק הבין־ארצי. בקרב האוהדים המקומיים ישנה התעניינות שיא לקראת ההתמודדות וזאת משום שקבוצתם עלתה העונה לליגה הראשונה ברומניה ובפעם הראשונה מתקיים בעירם מיפגש בין־ארצי.

רוב שחקני הסגל כשירים, להוציא את הבאר־שבעי אפרים דוידי, שנפגע במשחק הליגה בשבת ורק אחרי התייעצות עם המאמנים, החולט לצרפו ליוצאים.

רוב הבכירים בהפועל ת"א מעונינים לעזוב

גזבר קבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב, אברהם מזרחי, עומד להפגש היום עם השחקנים כדי לדון עמם בהקשר למעמדם בקבוצה. כזכור הודיעה הנהלת הקבוצה, כי בעקבות אי־הופעתם של הכדורגלנים למשחק הליגה נגד צפריירים חולון, החולט לבטל את החוזים הקיימים והשחקנים, שירצו להמשיך בקבוצה, יצטרכו לחתום על חוזה חדש. כפי שנודע השחקנים הבכירים מעונינים לעזוב וביניהם יעקב סגל, אלי כהן, יוסי זאנה ודפי שמואל.

דינאמו מוסקווה תשיב היום אם תארח את הפועל קרית־אתא

מאת ברוך דגנן

האם תתמודד הפועל קרית־אתא במוסקווה עם דינאמו במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע בכדורעף? תשובה על כך עשויה להתקבל עוד היום.

כדורעף

בסוף השבוע השלף קיימו ראשי איגוד הכדורעף קשר עם המועדון הסובייטי. מזכיר האיגוד, יצחק בראלי, הרגיש בפני הסובייטים, כי ישראל תעמוד על עריכת מפגש כפול על פי התקנון, משחק במוסקווה ומשחק בקרית־אתא.

התשובה של הנהלת דינאמו היתה, כי בגלל העיתוי הקרוב (המשחק הראשון, אותו אמורים הרוסים לארח, יתקיים ב־3 בדצמבר) נוצרו קשיים טכניים בהשגת אשרות כניסה לישראלים, אולם המועדון הרוסי הבטיח תשובה סופית היום, באמצעות ההתאחדות האירופית.

באיגוד הכדורעף מאמינים, כי "תקרים צ.ס.ק.א" בכדורסל יסייע להפשיר את הקרח גם בכדורעף. שיחה היום עם ההתאחדות האירופית תסייע להבהיר את התמונה.

באיגוד מצפים גם לסלקס מקבוצת דינאמו מזרח־ברלין על נכונותה לשחק בישראל ולארח באולמה את "מקופפות" הפועל בת־ים, בגביע האלופות לנשים. המזרח גרמניות ציינו, כי שלחו תשובה חיובית, אולם הטלקס שלהן טרם התקבל בישראל.

הוועד האולימפי תומך בשר ספורט

נשיאות הוועד האולימפי בישראל החליטה לפנות לראש הממשלה המיועד ולהמליץ בפניו על מינוי שר ספורט בממשלת ישראל.

בהחלטה נאמר, כי הקמת משרד לספורט הינה חיונית לקידום הספורט במדינת ישראל. הסיכוי להתפתחות הספורט בישראל, במישור העממי והתחרותי, תלוי בהבטחת הבסיס ואמצעים ממלכתיים, אשר יאפשרו הקמת תשתית של מתקני ספורט ותיקצוב של התאחדויות ואגודות ספורט, בנוסף להקצבת הטוטו והרשויות המקומיות.

הקמת משרד לספורט תבטיח העמקת פעילות החינוך הגופני והספורט בבתי־הספר. נושא הספורט יזכה למעמד וליחס הראוי, כנושא חברתי וציבורי בעידן הטכנולוגי בו אנו חיים. המדינה עוברת בהדרגה לשבוע עבודה בן 5 ימים והאמצעי היעיל למלא את שעות הפנאי, הוא הספורט. משרד הספורט יוכל לפעול למימון נושא זה.

מינהל לספורט יצוגי בהפועל

בהמשך להחלטות הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מ־31 ביולי 1988, החליטה אתמול מזכירות מרכז הפועל להקים את המינהל לספורט ייצוגי בהפועל.

החל מ־1 בספטמבר 1989 כל ניהול הקבוצות בליגות הגבוהות יעשה באמצעות העמותות:

• בכדורגל – ליגה לאומית, ארצית וליגה א'

• בכדורסל – ליגה לאומית וארצית

• בכדוריד ובכדורעף – בליגה לאומית בלבד.

העמותות יהיו מנותקות מבחינה משפטית וכספית ממועצות הפועלים. תקציב העמותה יהיה עצמאי ולא תלוי במוסדות ההסתדרות, לבד מתקציב מאושר שייועד לעמותה בראשית כל שנה.

במרכז הפועל יוקם המינהל לספורט ייצוגי, שתפקידו להקים את העמותות המקומיות לענפי הספורט השונים ולפקח עליהם.

עבודת המינהל תתרכז בארבעה נושאים עיקריים: [illegible] הכספי, במישור המקצועי והחברתי־הסברתי.

מוכ"ל הפועל, יצחק אופק, הטיל על ועדת המינהל לספורט ייצוגי, בראשותו של מיכאל אלמוג, לעבד את הפרטים ולהגיש את ההמלצות לחברי המזכירות.

לפי תקנון העמותה, כל חבר ועד עמותה ישא באחריות אישית בגין חוב או גרעון של העמותה, אם וכאשר אותו חוב נגרם בעת כהונתו. לפי סעיף זה בתקנון, חובות העבר של האגודה לא חלים על חברי העמותה.

בתחילת הישיבה שמעו חברי המזכירות סקירה מפי אברהם מזרחי על הנעשה בקבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב ומפי יצחק מזרד על הנעשה בקבוצת הכדורגל של הפועל חיפה.

השווייצי לאשק זכה בטורניר ביוהנסבורג

הטניסאי השווייצי יעקב לאשק ממשיך לקצור הצלחות. לאחר שזכה בלונדון בשבוע שעבר, נטל גם את התואר ביוהנסבורג. הוא ניצח במשחק הגמר את הדרום־אפריקאי קריסטו־ואן־רנסבורג 6:7, 4:6, 6:4, 7:6. לאשק, שזכה שני בטורניר זה אחרי הנרי לקונט, נטל פרס כספי בסך 109,000 דולר.

מקנרו – קריקסטיין בגמר דטרויט

שני האמריקאים, ג'ון מקנרו ואהרון קריקסטיין, יתמודדו בגמר טורניר הטניס בדטרויט.

בחצי הגמר ניצח מקנרו, המדורג שני, את הניז זילגרי קלי אוורגרן 6:3, 4:6, 6:4, 1:6. ואהרון קריקסטיין, המדורג שלישי, הביע את בן ארצו לי שירוס 6:0, 6:1.

• בגמר הזוגות במאסטרס הנשי בניו יורק גברו מרטינה נאורואטילובה ופאם שרייור על הסובייטיות לאריסה סאוצ'נקו ונטליה זארווה 6:4, 6:3.

פורטוגזית ניצחה במרתון טוקיו

הרצה הפורטוגזית אורורה קונה ניצחה בריצת המרתון של טוקיו, כשעברה את המרחק בזמן של 2:31,26 שעות, לפני המזרח גרמניה יוסה פיפיג (2:32,20) והצרפתיה מריה ללו 2,32:53 שעות.

כדורסל

שחקני עיר היין מתחו את הנבחרת

מאת משה כהן

נבחרת הכדורסל ממשיכה לנצח. אמש גברו חניכיו של רלף קליין בקושי רב על מכבי ראשל"צ בתוצאה 96:103 (58:56).

שחקני עיר היין הצליחו להוות יריב מבחן שקול לשחקני הנבחרת. הם שיחקו בשאפתנות רבה ובדקות רבות הם אף הוליכו. רק בשלהי המשחק הצליחו שחקני הנבחרת להבטיח את נצחונם השלישי ברציפות בסדרת משחקי המבחן שלהם.

הנבחרת תתמודד הערב במשחק אימון מול מכבי ר"ג. המשחק יערך במכון וינגייט.

הרבו לקלוע לנבחרת: ג'מצ'י 35, לאוסף 17, רוזנברג 15.

הרבו לקלוע לראשל"צ: ברקוביץ 28, ריילפורד 22.

הפורטוגזית ארורה קונה חוצה את קו המטרה ומנצחת במרתון של טוקיו

אולדריג' מבקיע. תלוצה האירי הבין־לאומי של ליברפול מבקיע את שער ק.פ.ר ומעניק נצחון חוץ חשוב לקבוצתו במשחק שנערך בלונדון

קארקה בשלושער הצעיד נאפולי לנצחון חוץ על יובנטוס – 3:5

שלושער מרגלי הברזילאי אנטוניו קארקה, היקנה אתמול נצחון חוץ לנאפולי על יובנטוס, במשחק המרכזי בליגה האיטלקית. נאפולי ניצחה בטורינו בתוצאה 3:5.

הנצחון העלה את נאפולי למקום השני בטבלה והיא מפגרת רק בשתי נקודות אחרי המוליכה אינטר שגברה על קמו 1:2.

שמונה השערים שהובקעו במגרשה של יובנטוס היו רק חלק משלל השערים שנפל אתמול במשחקים. לא פחות מ־30 שערים הודו לרשתות בתשעת המשחקים.

נאפולי פתחה את המשחק בסערה כבר בדקה השלישית מסר מארדונה כדור מדוד לקארנאבלה, שהבקיע מקרוב. מחצית השעה לאחר מכן הבקיע קארקה את שערו הראשון ושניות לפני ההפסקה הוסיף שער שני והעלה את נאפולי ליתרון 0:3.

יובנטוס החזירה מלחמה ובדקה ה־48 צימק המגן רובריו גאליה. שבע דקות חלפו והסובייטי זבארוב הבקיע שער שני ליובה והעלה את תקוותיה. אולם נאפולי לא ויתרה ובדקה ה־60 השלים קארקה שלושער פרטי, לאחר שקיבל מסירה מקריפה. דה־אוגוסטיני הצליח שוב להקטין את הפיגור בבעיטת עונשין מתנקודה הלבנה בדקה ה־78, לאחר הכשלתו של הדני לאודרופ ברחבה. שלוש דקות מהסיום קבע רניקה את תוצאת המשחק ושוב מהנקודה הלבנה לאחר הכשלה של קארנאבלה.

האלופה, מילאן, נוצחה במגרשה על ידי אטאלנטה 2:1. פרנקו ברזי הבקיע שער עצמי לחובת קבוצתו ואת שער הנצחון ברקה ה־90. הבקיע למילאן הקיצוני ... לאחר שערו של באורי.

הארגנטיני דיאז וניקולה ברטי הבקיעו לאינטר מילאנו, שניצחה בחוץ את קומו 1:2. אינטר מוסיפה לצעוד בראש הטבלה עם 11 נקודות, משישה משחקים, לפני נאפולי וסמפדוריה – תשע כ"א, פיורנטינה ומילאן – שמונה כ"א.

סמפדוריה הביסה את בולוניה 1:4, משעריהם של רוברטו מאנצ'יני (4), ויקטור מונוז (44), ג'יאנלוקה ויאלי (54) וג'יאנלוקה ויאלי (62 בבעיטת 11). פאבינ פולי הבקיע לבולוניה בדקה ה־77.

תוצאות נוספות: צ'סנה – רומא 1:1; לאציו – ורונה 1:3; אסקולי – לצ'ה 1:2; פסקארה – טורינו 0:2; פיזה – פיורנטינה 0:0.

תקוה ורוזנטל הצטיינו נגד אנדרלכט

שני החלוצים הישראלים, שלום תקוה ורוני רוזנטל, הצטיינו אתמול בליגה הבלגית, במשחק בו נפרדה קבוצתם סטנדרד ליאז' ואנדרלכט בתיקו 2:2.

אנדרלכט הוליכה 0:2 עד לדקה ה־46, אולם כניסתו של תקוה עוררה את חבריו והוא עצמו צימצם ל־2:1 וצ'רייסינסקי השווה בדקה ה־62 ממסירתו של רוזנטל.

לתקוה הזדמנות הזדמנות להבקיע את שער הנצחון בדקה ה־68, אולם השופט עצר אותו בטענת נבדל.

מכלן, ללא אלי אוחנה, הובסה בוארגם 3:0.

ב"דרבי" בבריז', ניצחה סרקל את האלופה פ.צ. 1:3. בוורן – סנט טרוייד 1:2.

למכלן, בראש הטבלה, 25 נקודות מ־15 משחקים והיא מקדימה בשתי נקודות את אנדרלכט ופ.צ. ליאז', שניצחה את מולאנבק 1:3.

טוטנהאם – שפילד 0:2

במשחק השלמה בליגה האנגלית, ניצחה טוטנהאם בשפילד את הוונסדיי 0:2. שחקן הרכש, פול ססיואר, הבקיע את שני השערים בתוך שלוש דקות לקראת סיום המשחק והעניק ל"תרנגולים" את נצחונם השלישי ברציפות, משעריו של סטיוארט.

יותר מ־15,000 צופים חזו במשחק בשפילד, שהועבר בשידור חי בטלוויזיה.

נצחון גבוה לנויישאטל

האלופה נויישאטל השיגה נצחון גבוה במחזור ה־19 בליגה השוויצרית, כשהביסה את לוגאנו 1:5 ומדורגת חמישית עם 20 נקודות.

בראש צועדת גראסהופרס ציריך עם 24 נקודות, לאחר נצחון 0:1 על סיון.

לוצרן במקום השני (24) סיימה בתיקו אפס עם לוזאן ובלינצונה במקום השלישי (22) גברה על ...־ביים 0:3.

וסינגן – סרבט 2:2; סנט גאלן – אראו 2:2.

תיקו ללא שערים לבנפיקה ולפורטו

קבוצות הצמרת בפורטוגל סיימו את משחקיהן, במסגרת המחזור ה־13, ללא שערים. בראגה שיחקה עם בנפיקה ליסבון וביירה מאר מול פורטו.

בנפיקה מוסיפה לצעוד בראש עם 20 נקודות, לפני ספורטינג ליסבון (19), שגברה על פורטימונגנשה 0:1.

גם לפורטו 19 נקודות והיא מקדימה בשתי נקודות את סטובאל, שגברה על מאריטימו 0:1.

הסתיימו משחקי הליגה בברה"מ

אתמול הסתיימו משחקי הליגה בברה"מ. דנייפר דנייפרפטרובסק הוכתרה עוד לפני שבוע כאלופה, כשצברה בתום 30 מחזורים 46 נקודות. היא הקדימה את דינמו קייב, שגברה אתמול על נאפצ'י באקו 1:2 וצברה בסיכומו של דבר 43 נקודות.

דף חשבון אחרי שבת

סיכום השליש הראשון בליגה הלאומית בכדורגל:

הציון של הליגה: מספיק בקושי הצמרת: אחוזי הצלחה נמוכים

מאת ניסן פרידמן

הליגה הלאומית מקבלת ציון מספיק בקושי בתום השליש הראשון של עונת 1988/89. הרבה סיפורים עצובים וסיפור־שניים שמחים לרפואה. המחזור ה־10, שלשום, סימל את הפיחות הגדול ביוקרתו ובמצבו של הענף והכידוסים במעמדו. שחקני אלופת המדינה, הפועל ת"א, לא הופיעו למשחק בחולון והאגודה שיגרה לשם את קבוצת הנוער. רק 15,000 צופים (שיא שלילי העונה) נכחו ב־6 המגרשים, כאשר בימים טובים גם זה היה פחות מדי למשחק אחד כמו זה בין בית"ר ירושלים למכבי ת"א.

הסיפור השמח הראשון שייך לבית"ר ת"א. מקום ראשון עם מאזן בינתי, אמנם, לגבי המיקום בפיסגה, אך, נאה עבור קבוצה שמעודה לא נשמה אויר פסגות.

גם מבלי להשוות את מספר נקודותיה של המובילה הבית"רית (21) לשיא שרשמה מכבי חיפה בעונת האליפות שלה (27 נקודות, 9 נצחונות ו־1 הפסד) או לשיא של הפועל רמת־גן בליגה הארצית (28 נקודות, 9 נצחונות ו־1 תיקו), הרי שמדובר רק בהצלחה יחסית. בית"ר ת"א איבדה כשליש מ־30 הנקודות עד כה. למזלה, אין אף קבוצה יציבה בצמרת. הפועל באר־שבע, מכבי חיפה, מכבי נתניה והפועל פתח־תקוה רשמו כחמישים אחוזי הצלחה או מעט יותר.

יצחק שום החל בעבודות התשתית בבית"ר ת"א עוד בעונה הקודמת. עתה, בתוספת השוער הותיק, אריה חביב, הבלם הבין־לאומי ירון פרסלני ו"מלך השערים" אלי בן־אמו קיבלה הקבוצה צורה חדשה ורצינית יותר.

החיפאים איבדו 2 נקודות עוד לפני פתיחת העונה (עונש משמעתי). אולי ביחס לעונה הכושלת הקודמת, הצליחו ההנהלה החדשה והמאמן החדש, אמציה לבקוביץ, לארגן את השורות ולהחזיר לקבוצה את "הצבע הירוק". חיפה נראית כקבוצה ההולכת ומתבשלת לקראת שיאה. במחזורים האחרונים שיחקה בהרכב חסר. ייתכן, שכאשר תשחק בהרכב מלא ומגובש תאבד פחות נקודות בצורה שלומיאלית.

גם הפועל באר־שבע מהווה סיפור הצלחה יחסי. ניסים בכר בנה תשתית צעירה ובריאה. הקבוצה מתפקדת היטב, אך לוקה בהתקפה. למעשה, בכל 10 המשחקים של באר־שבע נרשמו עד כה רק 11 שערים. 3:8 לזכות. ההגנה איתנה וספגה את מספר השערים הנמוך ביותר.

מכבי נתניה עדיין צולעת. המאמן שייע פייגנבוים קיווה להחדיר בנתניה רוח קרב, אך בכל פעם שנדמה שנתניה תתחיל לרוץ יש לה פנצ'ר. הרחוקות (יגאל מנחם), פציעות (אלעד קורן).

הבין־לאומי, אלי כהן, שנשאר בארץ ולא נסע עם הנבחרת לרומניה אמר: "אני צופה שחזרות להפועל ת"א. לשחקנים נמאס מהמצב הזה ואנחנו רוצים שיתנו לנו שחרור לקבוצות אחרות. מדברים איתנו על השכר החודשי, כשהבעיה היא חוב של 10 חודשים מהשנה שעברה".

נבחרת השליש הראשון

ב־10 מחזורי הפתיחה היו כמה שוערים שהפגינו יכולת טובה למדי, אך היציב מכולם היה אריה חביב מבית"ר ת"א. האיש שספג רק 4 שערים והיה מהגורמים הנכבדים להתבססותה של הקבוצה בראשות הטבלה.

במרכז ההגנה נציב את שני הבלמים הותיקים של הפועל באר־שבע. שניהם הוזעקו לדגל. שלמה אילוז נקרא לסגל הלאומי לראשונה בחייו ואפריים דוידי הוחזר לנבחרת. שניהם הגנו על שער הקבוצה כחומה בצורה. לצידם עוד שני בין־לאומיים, מה שמראה

מאמן מכבי ת"א יוסל'ה מירמוביץ (מימין) והיו"ר דני לאופר בשבת של עונג במהלך הנצחון על בית"ר ים 0:4 (צילם: א. קנפר)

שהמאמנים שניאור־גרונדמן קראו למי ששיחק טוב. המגן הימני של מכבי נתניה שמעון מנחם וכמגן שמאלי, הכלי־כויניק של מכבי חיפה, שחזר לשחק במהלך השליש, ניר קלינגר. זה שיחק גם כבלם וקשר.

בקישור ניסים כהן מבית"ר ת"א, שלמרות גילו הבוגר עדיין מצוי בכושר גבוה. מרקו בן־ברוך, שסבל מפציעות ומירידות, אך הפגין יכולת משביעת רצון. השלישי הוא הכוכב החיפאי העולה, ראובן עטר, שהגיע לשיאו במשחק בנתניה, אך גם קודם לכן הפגין יכולת טובה ומבטיחה. תגלית השליש.

בהתקפה יוצב "מלך השערים" הזמני אלי בן־אמו מבית"ר ת"א (6 שערים), ניר לוין מהפועל פ"ת ויגאל מנחם, השובב של מכבי נתניה, שהחל את העונה בצורה יפה, אך סיים את השליש בהרחקה.

סיני: לא מאמין שנופיע בשבת

כהן: אני צופה שחזרות להפועל

הסיפור העצוב של הפועל ת"א מתקרב לשיא. הבוגרים לא הופיעו למשחק במחזור ה־10 והקפטן משה סיני אמר במוצאי־שבת: "קשה להאמין שנופיע למשחק בשבת. ההנהלה לא הולכת לקראתנו. במה אנו יכולים ללכת לקראתה? חייבים לנו סכומים גדולים ולא ראינו פתרון באופק".

הפסד שלישי ב־75 מעשחקים

הטניסאית הטובה בעולם, המערב־גרמניה סטפי גראף, ספגה אתמול את הפסדה השלישי ב־75 משחקים. היא נוצחה בניו־יורק ע"י האמריקאית פאם שרייבר, הנראית כאן מימין לא מאמינה עדיין למבצעה, בשני מערכות 6:3, 7:6

דירות למכירה

• שותפה נקיה ומסודרת ל־3 בבקשים 03-321801 מיידי (18652)

עסקים

אולמות

• למכירה מ־סול"ג בכביש ראשי, למבה"צ 03-9665078 אחה"צ 03-997982 (18575)

הצעות עבודה

מכוניות

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה תשמ"ח 1988

לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין עובדים או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים או מחמת היותם הורים, בקבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה או השתלמות מקצועית, פיטורים או פיצויי פיטורים. כמו כן אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעה המתפרסמת צויינה בלשון זכר ובלשון נקבה, בין ביחיד ובין ברבים, העובדים יכולים צמודים לעונש על פי החוק.

• להפצת מספר 1 בישראל וי.איי.פי שפע הצעות עבודה לשלוח ברמה גבוהה ללא פרוטה 03-295147 03-288551 03-289121 (18732)

מכירות

רוצים לקנות

ריפוי והרזיה

רהיטים

הלוואות

הכרויות

• גם בירושלים לנערות וי.איי.פי אין מתחרות מבכרים בסיסי אשראי 03-289121-2-3 (18727)

ירושלים

חיפה

ריפוי והרזיה

דרוש
עורך דין
עבודה ליום מלא
ותק של 3–2 שנים רצוי
03-250151

למערכת עיתון דרושים/ות
למבצע קידום מכירות
באמצעות הטלפון
שעות עבודה 16.00–21.00
עמלות גבוהות
טלפון 03-218268 לדורית

שוק המציאות

שרותים

הכרויות

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

דרוש
טכנאי
למכונות הזרקה או ניפוח
לעבודה בלוג מוצרים פלסטיים
נא לפנות לטלפון 06-756338 אשדות יעקב איחוד

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

מלחין, פסנתרן, מנצח: לוטוסלווסקי בישראל

לפני שנה בדיוק, בעת ביקור הפילהרמונית בפולין, הוזמן המלחין הפולני ויטולד לוטוסלווסקי, לנצח על התזמורת הישראלית. היום הוא פותח בחזרות.

ויטולד לוטוסלווסקי, המלחין הפולני הגדול, מהדמויות רבות ההשפעה בעולם המוסיקה בימינו, הגיע לישראל לנצח על הפילהרמונית הישראלית – בקונצרטים למבחר מיצירותיו. היום מתחילות החזרות ב„היכל התרבות". במסגרת ביקורו עומד לוטוסלווסקי להיפגש גם עם מוסיקאים וסטודנטים למוסיקה, במפגשים מיוחדים שיתקיימו באקדמיות למוסיקה בתל אביב ובירושלים.

לאחר קונצרט הפרידה של הפילהרמונית הישראלית, ב־14 בנובמבר בשנה שעברה, בתיאטר ויילקי בוארשה (התיאטרון הגדול – משכן האופרה הלאומית), בתום הסיור בפולין, נערכה קבלת פנים ססגונית, באולמות הבניין המפואר, מטעם „משרד האינטרסים" של ישראל בפולין בראשותו של השגריר מרדכי פלצור. באוויר עדיין הידהדו צלילי כינורו המופלא של יצחק פרלמן (בקונצ'רטו של צ'ייקובסקי), של הדרינים המלהיבים בניצוח זובין מהטה (ברהמס ופרוקופייב) והתשואות הממושכות והשאגות של הקהל הנרגש. בין האורחים החשובים נראו חברי הסגל הדיפלומטי(ביניהם השגריר המצרי), שרים, פקידים בכירים, אנשי ציבור ורעייתו ובתו של ראש הממשלה ומזכ"ל המפלגה ווישצ'ק ירוזלסקי. לשמחה ולהתרגשות מיוחדות, אצל חברי התזמורת ומנצחה, גרמה הופעתו של „אורח בלתי צפוי" – המוסיקאי הפולני החשוב בן ה־75 ויטולד לוטוסלווסקי שהוא, ללא עוררין, אחד המלחינים הבולטים והמרכזיים בזמננו וגם מנצח ופסנתרן רב־יכולת. הוא וקז'ישטוף פנדרצקי מוכרים כשני המלחינים הגדולים של פולין בימינו. לוטוסלווסקי הודה בחמימות רבה לפרלמן, למהטה ולנגנים על „הקונצרט הנפלא" כדבריו. באותו מעמד, במהלך השיחות הלבביות, נעשו „עיסקה" והסכם: לוטוסלווסקי, שלוזההופעת שלו עמוס, נענה ברצון להזמנתו של מהטה, לבוא ולנצח על הפילהרמונית כבר בעונה זו בסדרת קונצרטים מיצירותיו (השניים מכירים איש את רעהו מקונצרט משותף עליו ניצחו בפילהרמונית של ניו יורק).

השבוע יעלה לוטוסלווסקי על הדוכן בהיכל התרבות וינצח על שלוש מיצירותיו (בבכורה בפילהרמונית הישראלית): „מוסיקת אבל" לכלי קשת (מ־1958) לזכרו של בלה בארטוק, שרשרת מס. 2 לכינור ולתזמורת והסימפוניה השלישית (מ־1983), שזכתה, לפני שנתיים, בפרס המבקרים ע"ש סרגיי קוסביצקי, בהקלטת הבכורה שלה בביצוע הפילהרמונית של לוס אנג'לס בניצוח המנצח הפיני הצעיר אסה־פקה סאלונן (פרס שהוענק גם ליצירה „לקול הכרונות" של המלחין הישראלי מרק קופיטמן בהקלטת התזמורת הסימפונית ירושלים בניצוח גארי ברתיני). בינתיים נוגנה כבר הסימפוניה על ידי הטובות שבתזמורות ארה"ב ואירופה.

לוטוסלווסקי, המרבה להופיע כמנצח אורח, שייך לקבוצת המלחינים, במוסיקה בת־זמננו, המנצחים על יצירותיהם. ביניהם היו בזמנו אלגאר, הינדמית, וולטון, סטרווינסקי ובריטן. כיום ניצבים בהצלחה על הדוכן יוצרים כמו קופלנד, מאקסוול־דייויס, בריו וכן בדארצנו הצעיר ממנו פנדרצקי שביקר כמה פעמים בישראל והעומד לבוא אלינו בינואר הקרוב לנצח, בבכורה ישראלית, על הפסיון על־פי לוקאס (במסגרת „ליטורגיקה" בירושלים). השנה חגג לוטוסלווסקי את יום הולדתו ה־75 בקונצרט מיוחד בפסטיבל זלצבורג שבו הושמע לראשונה הקונצ'רטו שלו לפסנתר.

לוטוסלווסקי נולד ב־1913 בוואדשה ולמד במקביל מוסיקה (פסנתר והלחנה) ומתמטיקה. בהיותו בן תשע ניגן בפומבי יצירה לפסנתר שכתב. בשנות הכיבוש הנאצי של מולדתו, כשלחם בשורות הצבא הפולני, אבדו והושמדו כתבי היד של רבות מיצירותיו. „הקונצ'רטו לתזמורת" שהשלים כתשע שנים לאחר המלחמה היה בשבילו „פריצת הדרך" כמלחין. לוטוסלווסקי השיג ביצירותיו, המעטות יחסית והמושמעות בקביעות במרכזי המוסיקה העולמיים, צביון אישי ייחודי לפי העקרון שעדיפה איכות על כמות. הוא אינו אוואנגרדיסט קיצוני הבא „לזעזע" את הקהל התמים. בדומה לפנדרצקי, השונה ממנו באופי ובסגנון, כל צליל ופרט במוסיקה שלו כאלו נובעים מאמת פנימית מוחלטת. גם לאלה מהמאזינים, שאינם רואים עצמם כקנאים למוסיקה חדישה, אין סיבה לפחד מיצירותיו. שפתו המוסיקלית ברובה קלה להאזנה ולהבנה, קליטה ומעניינת לקהל הרחב. גדולתו של לוטוסלווסקי כיוצר נובעת, בין השאר, מהעובדה שלמרות היותו „קל" יחסית אין הוא מתפשר בביטוי אישי, בהמצאות נועזות ובהרשנות מפתיעה. מאפיינים אותו עושר תזמורתי צבעוני ואצילות פיוטית שופעת כנות. מלחין שהוא מופת ומודל לדור שלם של מוסיקאים צעירים. ביקורו הנוכחי הוא ארוע חשוב בחיי המוסיקה אצלנו.

ישראל דליות

עשרה ימים ונבל

תחרות הנבל הבין־לאומית ה־10 תיפתח הערב ביים

בקונצרט הפתיחה החגיגי של תחרות הנבל העשירית, בנוכחות נשיא המדינה, הערב בתיאטרון ירושלים, תנגן נאוקו ישינו (היבלאית מיפאן זוכת התחרות התשיעית), סונטה מאת עמי מעייני. עוד בתכנית – הקונצ'רטו לנבל בסי במול מג'ור מאת הנדל בעיבוד ל־24 נבלים, וגידסה מיוחדת לארבעה נבלים, בעיבוד זאב שטיינברג, של הקונצ'רטו לארבעה צ'מבלים מאת באך לפי הקונצ'רטו לארבעה כינורות מאת ויואלדי. מאריסה רובלס, הנבלאית ילידת ספרד המתגוררת בלונדון (סגנית יו"ר חבר השופטים), שתשתתף בביצוע, מספרת שהיצירה המורכבת קשה לנגינה בנבל. אגב, רובלס שהשתתפה בתחרות הראשונה ב־1959 לא זכתה בפרס ובכל־זאת הצליחה להתקדם, בזמן קצר, בקאריירה בין־לאומית כסולנית וכמורה לנבל.

הבעיה העיקרית של כלי־הנגינה המסובך, בעל כחמישים מיתרי־פלדה, היא הרפרטואר. צליליו העדינים והרכים יוצרי האווירה המסתורית שימשו בדרך כלל לליווי ורקע. מעטות יחסית הן היצירות המיוחדות וקטעי הסולו העצמאיים שחוברו לנבל. אחת מהמטרות החשובות של התחרות היא העשרת המבחר הנועד לנבלאים. בשלב הראשון, לכל המתחרים, תבוצענה יצירות חובה של הינדמית והנדל. בשלב השני, בהשתתפות 16 נגנים תושמענה יצירות מאת סקארלטי ופורה וכן יצירת חובה מאת המלחין הישראלי פאול בן־חיים („פואמה" שחוברה במיוחד לתחרות הראשונה). המתחרים רשאים להוסיף גם יצירה חופשית לפי בחירתם. בשלב השלישי, שיתקיימו במוזיאון תל־אביב, ישתתפו שישה מתחרים (ביצירה של ראוול ובתכנית שלמה בת ארבעים דקות, שגם הרכב שלה ישמש כאמת־מידה בשיקולי השופטים).

בשלב האחרון יופיעו, בקונצרט גאלה (ב־1 בדצמבר בהיכל התרבות), יחד עם הפילהרמונית הישראלית בניצוח גארי ברתיני, שלושת המתחרים שינגנו את הקונצ'רטו לנבל של המלחין הארגנטינאי אלברטו חינאסטרה. באותו מעמד יוכרז רשמית על הזוכים בפרסים. הפעם היתה הרשמת שיא לתחרות. ישתתפו 35 נשים ו־2 גברים. ביניהם נציגים מארצות שכבר מזמן לא נטלו חלק בתחרות, הערכת בכל שלוש שנים בישראל (רומניה, הונגריה, פולין ובולגריה) ולראשונה מתחרה מסין־העממית, נגן בן 25 קיאו אייציאנג, הלומד כיום באריזונה שבארה"ב. מורתו משנואי הפרופ' הוּ, המתלווה אליו, תהיה אורחת כבוד של התחרות. המתחרה הצעירה ביותר היא לוסי ארבלה וקפורד בת ה־16 מאנגליה. נציגת ישראל תהיה מלי גלזר (הבת של נבלאית הפילהרמונית יהודית ליבר) שקיבלה חופשה מיוחדת מצה"ל להשתתף בתחרות. מתחרים באו גם מדרום־קוריאה, יפאן (ארבעה), ואירלנד. בחבר השופטים – 13 מוסיקאים (נבלאים, מלחינים, מנצח ומבקר מוסיקלי) מהם שלושה ישראלים.

הפרס הראשון – נבל קונצרטי מתוצרת „ליאון והילי" ו־4000 דולר. בין הפרסים יוענק גם פרס לביצוע יצירה ישראלית. בקונצרט מיוחד ב„צוותא" בתל אביב (ב־26 בנובמבר לפנה"צ) תבצע נאוקו ישינו, בביצוע בכורה עולמי, יצירה של המלחין הישראלי סרג'ו נטרא „מוסיקה לניקאנור", שהוזמנה במיוחד על ידי הנבלאי המהולל בן השמונים ניקאנור זאבאלטה.

ישראל דליות

דליה פרידלנד ושי סעד

תיאטרון

מתוק מדבש

תיאטרון הספריה רמת־גן מציג: „טעם הדבש" מאת: שילה דילאני. עברית: תרצה אתר. בימוי: אומירה תגנג. תפאורה אבי שכוי. תלבושות דידי גולן. תאורה אבי פקלר. משתתפים דליה פרידלנד, אביטל קורמן, ששי סעד, אבישי בקי, קובי מיזרב.

אחרי כמה הפקות כושלות גרמה שתיאטרון „הספריה" עולה על דרך המלך. „טעם הדבש" היא הצגה נאה, מקצועית מאוד, המחזירה לצופה המתוסכל את האמון בתיאטרון. מדובר במחזה קטן, נידח למדי, שנכתב, הוצג (ואף עובד לסרט מצליח בהשתתפות ריטה טשינגהאם) בשנות ה־60. שיילה דילאני, יחד עם מחזאים צעירים אחרים בבריטניה, פתחה אז צוהר לעולם שלמחזאות הבריטית לא היה בו מדרס רגל עד אז. עולמם של אנשים הנבעטים אל שולי החברה, מי שמצוקת הקיום ועליבותו הם הכרתם והווייתם, גזירת גורל מורשת ונרכשת.

הלן ובתה ג'ו ב„טעם הדבש" הן נוודות המושלכות אל שכונת עוני כתבילה שלאיש אין חפץ בו, גם לא להן עצמן. רגעי החסד המעטים בחייהן הם צריבות זמניות, הפוגות־על־תנאי. נישואיה של הלן, כמו שעות האהבה הקצרות של ג'ו בחיקו של מלח שחור, מסתמנים כסיכוי פריצה אל העולם האחר, אך אין זו אלא גיחה אקראית מתוך טבעת החנק כדי לחזור אליה מוכות ומושפלות יותר. המרירות שרוחשות האם והבת אישה לרעותה, התיעוב ההדדי ושותפות הגורל הן הממשות היחידה . זו דוחקת בסופו של דבר גם את הסיכוי המעורפל היחיד למעט המלה חסד.

„טעם הדבש" הוא מחזה דל־בשורות, אפילו פשטני לעיתים. הבמאית אומירה הניג, הצוות השחקנים שהועמד לרשותה, הוכיחו שבימוי נכון וביצוע מקצועי עשויים להפוך גם מחזה קטן לערב תיאטרון מהנה. הניג, בוגרת סמינר הקיבוצים, הוכיחה חוש מידה ותזמון מדויק בבימוי. התפאורה הצבועה והפשוטה של אבי שכוי – חלל קטן משופע בדלתות חורקות שכל מי שמתדפק עליהן נבשל וקורס; הולמת יפה את אווירת המחזה.

הרושם המרשים ביותר בהצגה הוא משחק כל הצוות. דליה פרידלנד מרגשת בתפקיד הלן. פרידלנד מצליחה לפרוט על כל מיתרי הדמות על האסימות וההולגריות, הגיחוך והפאתטיות שבה. משחקה המשובח בהפקה של בית ספר למשחק, מעורר כמה מחשבות נוגות על שיקולי הליהוק בתיאטרון הממוסד. פרידלנד היא שחקנית קבועה ב„הבימה" שכבר שנים לא זכתה בתפקיד ההולם את כישוריה. עתה היא מפתיעה בעיצוב דמות המבוגרת קוטבית לסידרת העלמות הנחמדות והחסודות שגילמה בעבר ב„הבימה". מעודד להווכח שהסירוס המתמשך בתיאטרון הלאומי לא פגע בכשרונה. רק שלא יחמיצו אותה עכשיו, כשהראתה מה היא יודעת לעשות כשניתן לה התפקיד הראוי.

אביטל קורמן, שחקנית צעירה ומוכשרת, בת המחזור האחרון בבית צבי, מעוררת אהדה רבה במשחקה הרגיש בתפקיד הבת ג'ו. ששי סעד, קובי מיזרב ואבישי בקי טובים מאוד בתפקידי הגברים בהצגה . אבישי בקי, אף הוא בוגר המחזור האחרון של בית צבי, מגלם באיפוק ובחן רב את תפקידו של ג'ף. ששי סעד גולש לעיתים בהפרזה אל הקאריקטורה בתפקיד בעלה הזמני של הלן.

מירי פז

200 ילדים ב„חלילן מהמלין"

כ־200 ילדים – ערבים, בני שכונות וגם ילדי צפון תל־אביב יופיעו במחזמר „החלילן מהמלין" שיעלה התיאטרון הקאמרי. המדריכים שיעבדו עם הילדים יקבלו את הוראותיהם מן הבמאי, **אלן כהן**, המגיע בקרוב לישראל.

מחסור בבמות ב„קאמרי"

הצלחות התיאטרון „הקאמרי" גורמות לבעיות. בחודש דצמבר תרד מן הבמה ההצגה „אמא קוראז'", למרות, שלדברי **עודד פלדמן**, המנכ"ל, היא מוצגת בפני אולמות מלאים. אבל אין ברירה. ההצגה יקרה וכמה הפקות חדשות דוחקות את רגליה. גם ההצגה „נוצות" תעבור בחודש הבא שוב לאולם „צוותא", כדי לפנות את הבמה הגדולה.

לאולם „צוותא" חוזרת ביום ד' הקרוב גם ההצגה „קידוש", לאחר הפסקה ממושכת.

„גבר ואשה" חוזרת לבמה

יונתן סגל יהיה האברך הנדהה־נמשך לקוקסינל בהצגה **„גבר ואשה"** ויחליף בתפקיד את **אלון אבוטבול. גיל אלון** ימשיך להופיע כקוקסינל בהצגה שהועלתה לראשונה בפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו השנה. השניים והבמאי, **תום לוי**, ייכנסו שוב לחזרות שיימשכו כחודש, ישנו מעט כמה מן הסצינות ואת התפאורה כדי להתאימה לבמת „צוותא" ויחזרו להציג בסוף דצמבר.

ורדה צימרמן

קומדיה של טעויות

בתיאטרון באר־שבע החלו בימים אלה החזרות על „קומדיה של טעויות" לשייקספיר. מביים את ההצגה מיכה לבינסון (תרגום: דן אלמגור) וגם כאן, שילוב בין שחקני באר־שבע הקבועים לצד חדשים: מרק חסמן, אריאל פורמן, שמואל וילוז'ני, אבי פניני, דני מוג'ה, עידית טפרסון, אורי אברהמי, דפנה רכטר, רוני בלוץ, רוברט הניג, שרית חן, הוגו ירדן, עמליה ליזרוביץ, חנה ריבר ואיילת שזר. מוסיקה מקורית הלחין להצגה שלמה גרוניך. את התפאורה עיצב אדריאן וקס ואת התלבושות דידי גולן. הצגה ראשונה ב־24 בדצמבר.

בתמונה (מימין לשמאל): דפנה רכטר, שמואל וילוז'ני, דני מוג'ה, עידית טפרסון, אורי אברהמי ואבי פניני.

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – עיר קטנה גדולה.
08.40 בלי סודות (ג'י"ש).
09.00 אנגלית (ה').
09.20 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי – מה הבעיה?
11.00 ערבית מדוברת – סוריק פי (אלסתרא).
11.15 אנגלית (ו').
11.30 חשבון, פשוט (ד') – סימני התחלקות זכור.
12.00 אנגלית (ה').
12.30 אנגלית (ח').
12.58 תלמוד – שניים אוחזין – פשיטא 1.
13.22 גיאוגרפיה (ז'־ט') – מרכז העיר.
13.42 אנגלית (י"א־י"ב).
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 תיבה 2 (פרק 11) – אומגה – תצוות פוגש במחשב ענק השולט על כפר שלם. למחשב, הנקרא אומגה, לוח שחמט ענק מסביבו ורק בעזרת המהלכים הנכונים אפשר להגיע אליו ולהשמידו.
14.30 בארץ תקטקטים – רכיבה על צפרדעים – בכפר הקסקטים נערכת תחרות רכיבה על צפרדעים. טיפטופ וטיפטיפון מצטיינים ברכיבה אך גברי פוחד לרכוב על הצפרדע. הילדים לועגים לו על פחדנותו.
14.55 קשר משפחתי – בעיות הרטבה של ילדים בכל הגילים הן מציקות ומדאיגות במיוחד, לא מעט בגלל הבושה המתלווה לנושא. יונית, בת ה־8 שלחה מכתב לקשר משפחתי על הבעיה שלה, והיא ובני משפחתה משוחחים על כך אם אחי יותם.
15.35 אעת השמש דמעות חירת (פרק 6) – יבשת צלובה – זה 500 שנה מנסה הכנסייה הקתולית לחדור לאמריקה הדרומית. רבים באמריקה הדרומית הם קתולים הלכה, אך למעשה מאמינים עדיין באליליהם השחורים. הכנסייה, שהיתה אמורה לדאוג להמוני העם, תמכה בדרך־כלל בשליטים הרודנים כדי לעזור לעצמה.
16.35 שביל באמצע שביל בצד – חוף הבונים דור העתיקה – ספי מטייל עם דלקן וליגיץ וכלבו טוליפ בחוף הבונים ובחפירות הארכיאולוגיות בדור. הסברים של ספי על החוף והצומת בחוף הבונים ותיאור הממצאים הארכיאולוגיים בחפירות ובמוזיאון המסגנה (בקיבוץ נחשולים) מפי ארכיאולוגים וחוקרים העובדים באיזור. חברי להקת חיל־האוויר שרים את השיר „שחף" על רקע האתרים באיזור.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 תבובוטף – שם הפרק: „בדיוק על פי הספר". התבובות יוצאות למסע הרפתקאות בין האגדות שבספרים שהאומנת מביאה להם.
17.55 תופסים ראש – תכנית בידור דו־שבועית לצעירים נושא התכנית הפעם: „תופסים פחד" – ממה אנו פוחדים? יש פחד גבהים, ויש פחדים בלילה, פחדים מרופא שיניים ועוד. זמרים אורחים: להקת „תכל עובר חביבי".
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל צרעה.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורים, מגזין שבועי הסוקר אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 „משפחתי וחיות אחרות" (הפרק השמיני): ספירו חושש כי התהילה החדשה שמצא במשפחת דארל תולה קסמה מדי בשבילם; אך הבכ דארל מרוצה. סוף סוף תהיה מובנת מפני אורחים בלתי קרואים בבית. ג'רי מוצא לעצמו מורה חדש, אף הוא חובב טבע, כמובן, אך נראה שהוא יעיל גם בתחומים אחרים. ג'רי רוכש שני גוזלים ומנסה ללמד אותם לדבר בשפת האדם.
20.33 על גלגלים – סדרת התכניות בענייני רכב, תחבורה וזהירות בדרכים. בתכנית הפעם: על מניעת החלקה בכביש רטוב, איתור עצמי של תקלות במערכת הבלימה, על נהיגה בערפל, על בעיות התנועה בחוף תל כהן בן 94.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 שנה בשעה – שנת 1945. התכנית משחזרת, באווירה נוסטאלגית, שנים משנותיה של ישראל בעדויות, קטעי יומנים ושירים. בתכנית: רביעית זמר שתשחזר משירי התקופה והשחקנים שלמה בר־שביט ונסים עזיקרי. הזמרים שישתתפו בתכנית: שושנה דמארי, טובה פירון, אלכסנדר יהלומי, פרדי דורה ותנך מגן. עם מעלי הזכרונות בתכנית: אלקנה גלן, שהיה שדר של התנתה התשאית של ההגנה. יצחק אריד, שעלה כמעפיל באונייה „חנה סנש" ואלחנן שלזינגר שבוי מלחה"ע השנייה שחזר לארץ. כמו־כן ישוחזר בתכנית ריקוד מתוך האופרה „דן השומר" מאת מרק לברי.
22.25 זה הזמן – תכנית אירוח בשידור ישיר.
23.15 פרקליטי אל אי – סידרת דרמה אמריקאית העוסקת בתבורה של פרקליטים המצהלים במשותף משרד עורכי דין. הפרק הראשון: „הנסיק קוואק מקועקע".
00.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט חצי פינה.

ערוץ־2

עקב מחסור בתקציב, נאלץ ערוץ־2 לשנות את לוח המשדרים הרגיל ולשדר שירים ברצף. עם הצופים – סליחה.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 ההעמלות; 15.00 האזור הדמדומי (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „היונה שכבשה את רומא" עם צ'רלטון הסטון. 18.00 „הבחירה" (סידרה ערבית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 מוסבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.50 סרטים מצויירים (בערוץ 1); 17.35 ילדת הפלא (באנגלית בערוץ 1); 18.00 סידרה דוקומנטרית על תרבויות שונות (בצרפתית); 18.30 רחוב קרמן (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מעגלים נסגרים (קומדיה); 21.10 אוייב בפתח (סידרה אנגלית על תקופת הכיבוש הגרמני של האי ג'רזי בתעלה הבריטית); 22.00 חדשות באנגלית. 22.10 מחזות (כל שבוע מחזה אחר).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניתוחית. הנדל: הפתיחה לאופרה „רודרינדו". (תז. פסטיבל בק בנצוח מ. קורבוז); היידן: קונצ'רטו בדו מגזר לאבוב ותז. (ע"ג ת"ק); שוברט: סונטה בלה מינור לצ'לו ופסנתר ק. 821 „ארפג'יונה". סן־סנס: סימפוניה בפה מגזר „העיר רומא".
09.00 במוזיאות יוצר – עם ארנסט טוך. סונטה לכנור ופסנתר. פרגה גיאוגרפית (מקהלת הקמרטה של לוס אנג'לס). ולט (מקהלת הקמרטה של לוס אנג'לס).
10.00 קונצרט בוקר – רוברט פוקס: סרנדה במי מינור לתז. כלי קשת אופוס 21 (ע"ג ת"ק); מרטינו: תשיעייה לחליל, אבוב, קלרנית, קרן, בסון, כנור, ויולה, צ'לו וקונטרבס, רודריגו: קונצ'רטו בסגנון גלנטי לצ'לו ותז. מוצרט: חמישיית כלי קשת בסי במול מגזר, ק. 174 (ע"ג ת"ק); דבוז'אק: קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר ותז. אופוס 33 (ע"ג ת"ק), הוגו אלוון: סימפוניה מס' 2 ברה מגזר אופוס 11 (ע"ג ת"ק).
12.57 פינת השיר. חדוה הרכבי קוראת משיריה.
13.00 קלאסיקל – קטעי אופרה.
14.06 מן הסרטיה. עם רפאל אומר – צ'לו ויונתן זק – פסנתר. יאנאציק: „אגדה", לצ'לו ופסנתר. בטהובן: סונטה מס' 3 אופוס 69 לצ'לו ופסנתר. פורה: אלגיה לצ'לו ופסנתר.
15.00 אנתולוגיה. מוסיקה דתית של ימי הביניים והרנסנס.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם. התז. הסימפ. של צפון גרמניה – בטהובן: קונצ'רטו מס' 5 במי במול מגזר אופוס 73, „הקיסרי"; נילזן: סימפוניה מס' 5; גיורג' בנג'מין: מנתם באופק השטות.
18.00 מחזורי יצירות – בטהובן: פרק קונצ'רטו לפסנתר ולתז. ברה מגזר (ללא אופוס). (תז. סימפונית של ברלין) מאהלר: סימפוניה מס' 3 לאלט, מקהלה, מקהלת ילדים ולתז. (ג. מרטון / מקהלת הנערים מוינה / מקהלת האופרה מוינה / הפילה. של וינה / ק. אבדו).
20.05 בצדי הדרך. טלמן: רביעייה לשני חלילים, חליליות וקונטינואו; לאסוס: מוטט „בשוב אדוני את שיבת ציון".
20.27 פינת השיר.
20.30 הקונצרט הקאמרי. הקלטה מקונצרט שהתקיים במרכז למוסיקה ע"ש טארג בחודש אוקטובר השנה, שלישיית יובל. היידן: שלישייה לפסנתר, כנור וצ'לו במי מינור, הוב. 12 ראבל: שלישייה. דבוז'אק: שלישייה בפה מינור, אופוס 65.
22.00 מוסיקה ויתר.
23.00 קלאסיקל.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – מחזור 25. „ירושלים בתקופה הביזאנטית", הפעם: ירושלים – מטרופולין מצרית. חלק ראשון – ד"ר אורה לימור.
16.05 בן הארץ – בעריכת יואל רפל. הפעם: „עם בעז עברון (ש.ש.)
22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוג אילן פקר. שידור חי ממועדון „הקומקום" בחיפה – דרך אולפן ירושלים. הפעם: מזל „עקרב".

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – מגזין שבועי לענייני חינוך.
20.05 שירים וסלים – הליגה הלאומית בכדורסל.
23.05 קפה ראשון – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

18.06 היית הייו.
20.05 קו ההתחלה – תקליטי שדרים.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים – שעה של שירים עבריים.
16.54 „באופן מילולי" – פינתו של אבשלום קור.
18.05 מה עושה עתמ"ש ביחידה לסילוק מצצות – עם היחידה לסילוק מצצות של חיל הנדסה.
18.45 משהו עולמי – מגאזין לענייני חוץ.

צה"ל 1

19.05 עושים מדינה (שידוח).
20.05 משירי זני רובס.
21.30 אוניברסיטה משודרת. הגנטיקה החדשה והמורשת האדם – גנים מפצלים. מרצה: ד"ר יוסי שילה (שידוח).

צה"ל 2

19.05 זמנים מוסיקה.
20.05 להיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבאז הזה.

בית ליסין

אחד משלנו הערב 21.11, ה' 24.11 ב־20.30, ד' 23.11 ב־15.00 וב־20.30 הצגות ה־200

מי מפחד מווירג'יניה וולף? הערב 21.11, מחר ג' 22.11, ד' 23.11 היכל התרבות כ"ס ב־20.30, מוצ"ש 26.11 בית ליסין ב־20.30

איך זה עובד באמנות – מופע סאטירי הערב 21.11 ב־22.00, מוצ"ש 26.11 מופע אור עקיבא ב־21.00

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ג' 22.11 מצפה רמון ב־12.00 וב־24.00, ד' 23.11 מזכרת בתיה ב־20.30 הצגות ה־400: לא תותר כניסת מאחרים

מרתף הדרוך – להקת גוגו מחר ג' 22.11 ב־21.30

דבקת בו – הגוגמטה ספטמבר ד' 23.11 ב־21.00, ה' 25.11 מוצ"ש קרית שרונה ב־22.00

ששנו אם קומדי – אותו מצחיק אתה על הבמה, עם שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דבי וולק, דני ריאנג'ר ועוד, ה' 24.11 ב־22.00

פרנקי וג'וני – גילה אלמגור – יוסי גרבר ו' 25.11 ב־21.00

אבנר שטראוס וחברים מבלול שכן – ו' 25.11 ב־23.00

הוקוס צליל ופוקוס – מופע קסמים לילדים ש' 26.11 ב־11.00

הפיל שדהר על ביצה לילדים ש' 26.11 ב־11.30

יענקלה רוטבליט והרכב אכילס ש' 26.11 ב־22.00

הרפתקאות בולשוט בעל הביצים הענקיות – קומדיה בריטית, כל ערב ב־23.15 ו' ב־14.30, וב־23.30

הכוון מרוחה צפוד לתיאטרון ויצמן 34 כיכר המדינה ת"א טלפון הקופה: 216653, 257966

ישראכרט

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 2336 – חלק מתכנית מפורטת מס' 466.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6130 חלקה: 240.

בין הרחובות: דרך ההגנה פינת רח' 1111 ורח' צבי נשרי בשכ' יד אליהו, ת"א.

עיקרי הוראות השינוי: לאשר תכנית בינוי מיוחדת לבית המיון המרכזי לדואר ישראל, תכנון ושטח הצד מבנה ומקורה למניעת רעש שיבנה מעל הגדר הקיימת ובגבול המגרש לקבוע תקנת מבנה בהתאם להוראות התכנית המפורטת מס' 466 על תיקוניה, אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 857 מיום 27.6.62.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים 3378 תשמ"ז עמוד 3054 מיום 11.9.86.

השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בונא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז תל־אביב

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04־856018

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי קופ"ח הכללית לאשר הקמת גלריה ושינויים פנימיים ברחוב טבריה חלקה 32 בגוש 11635 מפרץ חיפה.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' – 08.00–12.00
יום ד' – 08.00–12.00 – 15.00–17.00

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/ איתמר יבזביץ
מהנדס העיר

קולנוע

■ **תל־אביב**

אבנוע: חוות הבצוק 9.50, 7.30, 5.00
אדליה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: בולשוט בעל הביצים הענקיות 23.15
בן־יהודה: חיים חרשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15, 5
בורדוך: התגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המורדים 9.50, 7.30, 5, 2, 11
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 7.30, 3, 11, מקין בלוז 9.50, 5.00, 1.00
דקל: ביג 9.35, 7.10
הוד־באיינייך: פולטרגייסט 3 9.30, 7.30, סקס 12.00
הוד: שליח למת 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: 7.00 זכרון הצדק – חלק א'

9.30 זכרון הצדק – חלק ב' הקולנוע (בית ציוני אמריקה)
מסע לקיתרה 9.30, 7.00, 4.15
חן 1: מת לחיות 9.55, 7.20, 4.45
חן 2: תקלה מופלאה מס' 2 9.30, 7.00, 5.00
חן 3: כוסית לארתור 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לסניור באהבה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
מיילת 1: שם המשחק 24.00, 10.00, 2.00
מיילת 2: חקירה בלוס אנג'לס 24.00, 21.45, 2.00
מיילת 3: ניקי וג'ינו 24.00, 21.45, 2.00
לב 1: יום שני הסרט 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: החיים הם נהר ארוך ושקט 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 3: בגלל המלחמה ההיא 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 4: הנסיכה הקסומה

לימור: האישה שבינינו 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
מוגרבי: סגור 9.30, 7.15, 5.00
מוזיאון: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: משודרים חדשות 9.30, 7.30
סיון (לשעבר אלנבי): פסים וכוכבים 9.40, 7.30
פאר: לאהבה כלבד 9.30, 7.30, 5
פריז: אנה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00, 23.30 שיזות מלוכלכות
צפון: טאקר – האיש והחלום 9.30, 7, 4.30
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: חופשה בכפר 9.40, 7.30
תכלת: הקיסרית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: U–2 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**

אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: לידי איב 9.30, 7.15, 5.00
פקין בלוז 3.00
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב.
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אריסון: מת לחיות 9.00, 6.45, 4.30

אורגיל: כוסית לארתור (ארתור 2) 9.00, 7.00, 4.30
אור 1: לו היית כאן 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: טאקר האיש והחלום 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: ניקי וג'ינו 9.00, 7.00, 4.30
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30
אורגיל: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 4.30 גם ברוח 8
6.15 מעקב צמוד
8.00 בערי הכרך
9.45 הערפרים – סלח לי אתה נושך את צוארי
כפיר: מרדף חצות 9.00, 6.45, 4.30
מיטשל: לסניור באהבה 9.00, 7.00
סמדר: ללא מעצורים 9.15, 7.00
עדן: סחור ברחובות 9.00, 7.00, 4.30
רון: ביג 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: בגלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00
קפה בגדאד 9.30, 7.00

■ **חיפה**

אורה: ניקי וג'ינו 4.30, 7.00, 9.15

אורלי: קפה בגדאד 9.15, 7.00
ארמון: סגור
מוריה: לידי איב 9.30, 7.15
חן: חוות הבצוק 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: שליח למת 9.30, 7.15
עצמון 2: פקין בלוז 9.30, 7.15
עצמון 3: צבעים 9.30, 7.15
פאר: מת לחיות 9.15, 6.45, 4.15
קרן־אור: צל הסוס 9.15, 7.00, 4.30
רון: חיים חרשים לאחר הגירושים 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: כוסית לארתור 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: הקומיסרית 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: מרדף חצות 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: בקר טוב וייאטנם 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 3: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.20

■ **קריות חיפה**

ספיר: תרגילים בחיזור 9.15, 7.00
סביון: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 6.45
אורות: שליח למת 9.15, 7.00
בית העם: תתיך מבוקש 9.15
היובל: מרדף חצות 9.15
ציצן: פרנטיק 9.15, 7.00

■ **אשדוד**

אשדוד: מת לחיות 9.30, 7.00
צפורה: שליח למת 9.30, 7.15

■ **אשקלון**

אסתר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.30
מאפה: מציצים בתוף 9.30, 7.30
רחל: נעורים בהשאלה 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**

חן: שליח למת 9.30, 7.15
היכל התרבות: אהבנו כל־כך 7.15, 9.40
הרפתקאות הציפסבק סביב לעולם 4.30

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

היכל: סחור ברחובות 9.30, 7.15
מלון דניאל: כפר קטן שלי 9.30, 7.15
כוכב: 7.15 דאן רה פלורס, 9.35 מצגון
תפארת: בעל בהשאלה 9.15, 7.15

■ **עפולה**

כמשיגרון: סחור ברחובות 9.00

■ **חולון ■ בת־ים**

ארמון: מהלכים ערומים 9.30, 7.30
עצמאות: פרסידיו 9.30, 7.15, 5.00
מגדל: מת לחיות 9.40, 7.15
אורנים: ניקו 9.30, 7.00
מתנאים קרית שרת: שיגעון של צמד 4.00
מבוי: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
ריכה: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15

■ **חדרה**

חדרה: פרסידיו 9.00, 6.00

■ **כפר־סבא ■ רעננה**

עמל: התיך מבוקש 7.00, 9.15
חן: מעריצה צמודה 7.15, 9.15
אורות: סגור

■ **לוד ■ רמלה**

אורלי: סגור
אורן: ללא מעצורים 9.30, 7.30, 5.00
מה זית: מגלה את אמריקה 9.15, 7.15

■ **נהריה ■ עכו**

הוד: סגור
רוך: החגיגה של באבט 9.15, 7.00
היכל התרבות: פרסידיו 9.15, 7.00

■ **נתניה**

אסתר: התיך מבוקש 9.30, 7.15, 5
דוד: אהבנו כל־כך 9.40, 7.15
סטודיו: בוקר טוב וייאטנם 7.15, 9.30, 5.00
שרון: שם המשחק 9.15, 7.00, 5.00

■ **פתח־תקוה**

היכל 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: חיים חרשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15, 5.00
היכל 3: פרסידיו 9.30, 7.15, 5.00
שלום: אקשן ב'קסון 9.30, 7.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**

בית העם: מת לחיות 8.30
הדר: עיניים שחורות 7.00, 9.15
חן: ביג 7.15, 9.15
ג.ג. רון 1: מרדף חצות 9.30, 7.15
ג.ג. רון 2: ביג 9.30, 7.15, 5

ג.ג. רון 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
נוגה: מת לחיות 9.30, 6.45
ראשון: טאקר האיש והחלום 9.30, 7.00

■ **קרית אונו**

מתנאים: פרחים בעליית הגג 9.15, 7
מתנה קרן בחלל 4.30

■ **קרית שמונה**

שגיר: מגלה את אמריקה 9.00, 7.00

■ **רמת־גן וגבעתיים**

ארמון: מת לחיות 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
לילה: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
הדר: אהבנו כל כך 9.30, 7.00, 4.30
רב בן 1: בוקר טוב וייאטנם 9.50, 7.20, 5.00
רב בן 2: עיניים שחורות 9.55, 7.20, 4.45
רב בן 3: מעריצה צמודה 9.50, 7.30, 5.00
רב בן 4: כוסית לארתור 9.50, 7.30, 5.00
שבעה: פרנטיק 9.30, 7.00